

Nr 11.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1950/51 under elfte huvudtiteln, avseende anslagen inom inrikesdepartementets verksamhetsområde, jämte i ämnet väckta motioner.

(3:e avd.)

Inrikesdepartementet.

1:o) **Inrikesdepartementet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 1 under elfte huvudtiteln (punkt 1, s. 1 och 2 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 4 januari 1950) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för inrikesdepartementet, som av departementschefen föreslagits, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för inrikesdepartementet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Inrikesdepartementet: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 510 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med samma belopp.

För nästa budgetår ifrågasattes ej annan ändring beträffande departementets personal än att en extra ordinarie förste kanslissekreterare överföres på ordinarie stat.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga ändringar i personalförteckningen för inrikesdepartementet, innebärande att i förteckningen upptages en ny tjänst såsom förste kanslissekreterare i Ca 29 och uteslutes en tjänst som extra ordinarie förste kanslissekreterare i Ce 29;

b) godkänna följande avlöningsstat för inrikesdepartementet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till departementschefen	27 600
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	278 000
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	160 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	44 400

Summa förslagsanslag kronor 510 000;

c) till *Inrikesdepartementet*: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 510 000 kronor.

2:o) *Inrikesdepartementet*: **Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 2 och 3), vilket innebär en anslagsökning med 10 000 kronor, avseende övriga expenser, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Inrikesdepartementet*: **Omkostnader** för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 60 000 kronor.

Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.

3:o) **Medicinalstyrelsen: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 3, s. 4—10) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av departementschefen föreslagna ändringar i personalförteckningen för medicinalstyrelsen, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för medicinalstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Medicinalstyrelsen: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 1 579 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 1 510 000 kronor.

För föredragning inom den socialpsykiatriska nämnden har måst anlitas, förutom chefen för medicinalstyrelsens byrå för social- och rättspsykiatri, en av Kungl. Maj:t förordnad överläkare med vikariatslön på medicinalrådstjänst. Särskilda medel till dennes avlönande ha tidigare icke beräknats under anslaget. Då denne alltjämt tills vidare bör vara anställd mot vikariatslön enligt Cp 12 föreslås att medel, 20 300 kronor, nu beräknas för ändamålet under anslaget.

Härjämte föreslås ökning av medelsanvisningen under anslaget med 13 000 kronor för tillfällig utökning av personalen på sjukhusbyrån, 10 000 kronor för förstärkning av styrelsens biträdespersonal, 3 000 kronor för höjning av arvudet till läkare för inspektion av förlossningsvården m. m. samt 12 600 kronor för vikariats- och övertidsersättningar. Härjämte erfordras medel för automatiska utgiftstegringar med 6 700 kronor för upp-

flyttningar i reglerad befordringgång och 9 600 kronor för löneklassuppflyttningar. Å andra sidan minskas medelsbehovet under anslaget med 6 200 kronor genom pensionering av en telefonist i Ca 8.

Vidare föreslås att byråchefstjänsten i Ce 33 på lag- och utredningsbyrån ordinarie sättes samt att två extra ordinarie kontorsbiträden enligt grunderna för den reglerade befordringgången överföras på ordinarie stat.

Innehavaren av en ordinarie kanslibiträdets tjänst hos styrelsen har förordnats att tjänstgöra hos sinnessjuknämnden såsom extra ordinarie kanslibitråde. Tjänsten föreslås nu skola överföras till sinnessjuknämnden och en motsvarande extra ordinarie tjänst tillföras medicinalstyrelsen.

Anslaget beräknas sålunda: avlöningar till ordinarie tjänstemän 608 000 (+ 3 000) kronor, arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, 170 000 (+ 3 000) kronor, avlöningar till övrig icke-ordinarie personal 670 000 (+ 60 000) kronor och rörligt tillägg 131 000 (+ 3 000) kronor.

Personalförteckningen föreslås ändrad på det sätt, att en ny tjänst som byråchef i Ca 33 och två nya ordinarie kontorsbiträdets tjänster i Ca 8 upptagas samt en tjänst såsom kanslibitråde i Ca 11, en tjänst såsom telefonist i Ca 8 och en tjänst som byråchef i Ce 33 uteslutas.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot de ändringar i medicinalstyrelsens personalorganisation, som Kungl. Maj:ts förslag innebär. Den fortgående utbyggnad av denna organisation, som ägt rum efter den av riksdagen år 1947 beslutade omorganisationen, är emellertid rent allmänt ägnad att ingiva betänkligheter. Ifrågavarande anslag höjdes vid 1949 års riksdag med icke mindre än 100 000 kronor, och Kungl. Maj:ts förevarande förslag innebär en ytterligare uppräknings med 69 000 kronor, varav huvuddelen hänför sig till utökad organisation. Utskottet vill i anledning härav ytterligare understryka vad som vid föregående års riksdag framhölls angående vikten av att medicinalstyrelsen planlägger sin verksamhet, så att den kan fullgöras inom ramen för den fastställda organisationen.

Under återopande av det anförda får utskottet med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för medicinalstyrelsen, vilka angivits i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 4 januari 1950;

b) godkänna följande avlöningsstat för medicinalstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	608 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, förslagsvis	170 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	670 000
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	131 000

Summa förslagsanslag kronor 1 579 000;

c) till Medicinalstyrelsen: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 579 000 kronor.

4:o) Medicinalstyrelsen: Omkostnader. Kungl. Maj:t har (punkt 4, s. 10—12) föreslagit riksdagen att till Medicinalstyrelsen: Omkostnader för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 252 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 245 000 kronor.

För nästkommande budgetår föreslås en höjning av anslagsposten till sjukvård m. m. med 1 000 kronor och av anslagsposten till publikationstryck med 6 000 kronor. Vad sistnämnda anslagspost angår, har medicinalstyrelsen bl. a. hemställt om ytterligare uppräknig med 4 000 kronor för utgivande av en regelbundet utkommande skrift, innehållande aktuella meddelanden från medicinalstyrelsens verksamhetsfält. Denna skrift skulle enligt styrelsen principiellt vara upplagd på samma sätt som socialstyrelsens meddelanden och ha ett motsvarande innehåll. I första hand skulle den vara avsedd för tjänsteläkare, men den borde även kunna bli till nytta för olika intresserade, ej minst hälsovårdsnämnderna. Departementschefen har icke ansett sig kunna tillstyrka, att medel anvisas för ifrågavarande ändamål.

Utskottet har i förevarande sammanhang till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *Eriksson* i Sandby m. fl. väckt motion (II: 184), vari hemställts, att riksdagen med bifall till medicinalstyrelsens framställning måtte för budgetåret 1950/51 anvisa 4 000 kronor för utgivande av en regelbundet utkommande skrift, innehållande aktuella meddelanden från medicinalstyrelsens verksamhetsfält.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, hänvisas till motionen.

Utskottet delar uppfattningen, att på vissa håll behov föreligger av vidgad upplysningsverksamhet i hälsovårdsfrågor. Det synes ur denna synpunkt

angeläget, att medicinalstyrelsen på ett ändamålsenligt sätt kan till tjänsteläkare, kommunala hälsovårdsmyndigheter m. fl. lämna råd och anvisningar i fråga om tillämpningen av lagar och författningar, vetenskapliga rön av särskilt intresse och andra, spörsmål, som kunna aktualiseras inom ifrågavarande verksamhetsområde.

Medicinalstyrelsen har föreslagit, att för berörda ändamål skulle utgivras en särskild, regelbundet utkommande publikation. Även andra möjligheter att åstadkomma en vidgad upplysningsverksamhet föreligga emellertid. Utskottet vill i det sammanhanget erinra om att svenska landskommunernas förbund och föreningen för allmän hälsovård utge en särskild tidskrift för hälsovårdsnämnder, vilken har relativt stor spridning. I denna tidskrift publiceras bl. a. en del artiklar och meddelanden från statens institut för folkhälsan. Medicinalstyrelsen utger vidare en särskild cirkulärserie, innehållande lagar och andra författningar på detta område, vilken distribueras till bl. a. samtliga tjänsteläkare. Slutligen må framhållas den verksamhet, som bedrivs genom nämnden för kommunal upplysningsverksamhet genom såväl brevkurser som andra kurser för hälsovårdsnämnder.

Utskottet är icke f. n. berett att taga ståndpunkt till på vad sätt den av medicinalstyrelsen åsyftade upplysningsverksamheten lämpligen bör bedrivas. Utskottet kan därför icke heller tillstyrka, att medel för nästa budgetår anvisas för utgivande av en särskild periodisk skrift. Frågan bör enligt utskottets mening underkastas förnyad prövning av Kungl. Maj:t, varvid olika tänkbara lösningar böra ur såväl kostnads- som effektivitetssynpunkt omsorgsfullt prövas. Hänsyn bör därvid bl. a. tagas till om genom tillskapandet av en ny publikation behov kan komma att uppstå av ökad arbetskraft för handhavande av därmed förenade uppgifter. Det bör måhända även övervägas, om icke en samordning av publikationer o. dyl. av i huvudsak likartat innehåll bör komma till stånd. En sådan lösning torde böra eftersträvas, som tillgodoser eventuella möjligheter till besparingar i fråga om skrivarbete, stencilering, distribution m. m. Enligt utskottets mening synes vidare ett slutligt ställningstagande i här förevarande fråga svårigen kunna ske utan en avvägning mot den verksamhet av liknande art, som nu tillfälligt bedrivs genom nämnden för kommunal upplysningsverksamhet. Det torde få förutsättas, att Kungl. Maj:t för riksdagen framlägger de förslag, som eventuellt kunna föranledas av ifrågavarande överväganden.

Under återopande av det anförda får utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag beträffande anslagsberäkningen för nästkommande budgetår, hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionen II: 184 till *Medicinalstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 252 000 kronor.

5:o) **Medicinalstyrelsen: Beredskapsavdelning.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5, s. 12), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Medicinalstyrelsen: Beredskapsavdelning* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

6:o) **Sjukvårdsberedskapsnämnden: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, s. 13), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för sjukvårdsberedskapsnämnden, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	100
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	10 000
3. Arvoden till redogörare för beredskapsförråd	6 000
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	73 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	7 000

Summa förslagsanslag kronor 96 100;

b) till *Sjukvårdsberedskapsnämnden: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 96 100 kronor.

7:o) **Sjukvårdsberedskapsnämnden: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 13 och 14), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sjukvårdsberedskapsnämnden: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 34 000 kronor.

8:o) **Sinnessjuknämnden: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 8, s. 14—16) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för sinnessjuknämnden, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för sinnessjuknämnden, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Sinnessjuknämnden: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 44 100 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 43 000 kronor.

I enlighet med vad ovan under medicinalstyrelsens avlöningsanslag förordats skulle en ordinarie tjänst som kanslibitråde hos styrelsen överföras till sinnessjuknämnden. Då nämndens kontorsbiträde f. n. uppehåller tjänst hos medicinalstyrelsen, ha medel för bitrådets avlöande icke beräknats under nämndens anslag. I stället ha under icke-ordinarieposten upptagits medel till ersättare för kontorsbiträdet.

Med hänsyn till belastningen förordas en uppräknig av anslagsposten till arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, med 500 kronor.

Anslaget föreslås beräknat sålunda: avlöningar till ordinarie tjänstemän 6 400 (+ 1 300) kronor, arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, 30 000 (+ 500) kronor, avlöningar till övrig icke-ordinarie personal 6 200 (— 800) kronor samt rörligt tillägg 1 500 (+ 100) kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må

a) godkänna följande personalförteckning för sinnessjuknämnden:

Personalförteckning.

Befattning	Tjänstemän å ordinarie stat.	Lönegrad
1 kanslibitråde	Ca 11
1 kontorsbiträde	Ca 8;

b) godkänna följande avlöningsstat för sinnessjuknämnden, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	6 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	30 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	6 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 500

Summa förslagsanslag kronor 44 100;

c) till *Sinnessjuknämnden*: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 44 100 kronor.

9:o) **Sinnessjuknämnden: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9, s. 16), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Sinnessjuknämnden: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 5 300 kronor.

10:o) **Statens bakteriologiska laboratorium: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 10, s. 16—22) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för statens bakteriologiska laboratorium, som av departementschefen föreslagits, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens bakteriologiska laboratorium, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Statens bakteriologiska laboratorium: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 1 475 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 1 430 000 kronor.

Under anslaget har för nästa budgetår ett belopp av 36 200 kronor beräknats för två laboratoriebiträden och ett biträde för diagnostisk verksamhet i fråga om tuberkulos, ett laboratoriebiträde och ett biträde för skriv- och kontorsgöromål för diagnostiska undersökningar rörande toxoplasmos samt ett skriv- och kontorsbiträde på vardera virusavdelningen och den kamerala avdelningen. Kungl. Maj:t har medgivit anställande vid laboratoriet redan under innevarande budgetår av nyssnämnda personal.

För vikariats- och övertidsersättningar har beräknats ett ökat medelsbehov av 7 000 kronor. Härjämte har för automatiska utgiftsökningar upptagits ett belopp av 1 800 kronor.

Vidare har föreslagits överförande av tjänsten som laborator i Ce 29 vid den biokemiska avdelningen till ordinarie stat.

Utskottet. Den föreslagna personalförstärkningen har i praktiken redan genomförts, i och med att Kungl. Maj:t lämnat sitt medgivande till att personalen anställs under innevarande budgetår. Förslaget innebär sålunda endast en begäran om att personalen får bibehållas och att medel för dess avlöande inräknas under anslaget. Med hänsyn till den betydande utökning av arbetsbördan, som ägt rum, vill utskottet icke motsätta sig Kungl. Maj:ts förslag i denna del. Då utskottet icke heller i övrigt funnit anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för statens bakteriologiska laboratorium, som angivits i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 4 januari 1950;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens bakteriologiska laboratorium, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	284 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	27 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	1 022 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	142 000

Summa förslagsanslag kronor 1 475 000;

c) till *Statens bakteriologiska laboratorium: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 475 000 kronor.*

11:o) *Statens bakteriologiska laboratorium: Omkostnader.* Kungl. Maj:t har (punkt 11, s. 22—24) föreslagit riksdagen att till *Statens bakteriologiska laboratorium: Omkostnader för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 955 000 kronor.*

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 895 000 kronor.

Anslagsposten till sjukvård m. m. har uppräknats med 3 500 kronor samt anslagsposten till övriga utgifter med 56 500 kronor. Under sistnämnda anslagspost föreslås delposten till inköp och underhåll av inventarier och instrument minskad med 5 000 kronor samt delposterna till inköp av förbrukningsartiklar och till kostnader för vetenskapliga arbeten höjda med 60 000 kronor respektive 1 500 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må till *Statens bakteriologiska laboratorium: Omkostnader för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 955 000 kronor.*

12:o) *Statens rättskemiska laboratorium: Avlöningar.* Kungl. Maj:t har (punkt 12, s. 24—26) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens rättskemiska laboratorium, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till *Statens rättskemiska laboratorium: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 219 000 kronor.*

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 208 000 kronor.

För nästa budgetår har under anslaget beräknats ett belopp av 6 230 kronor för förstärkning av Rh-avdelningen med ett extra laboratoriebiträde

i högst 11 lönegraden. För vikariats- och övertidsersättningar har räknats med ett ökat medelsbehov av 2 590 kronor. Härtill komma automatiska löneklassuppflyttningar och en mindre ökning för rörligt tillägg, vilka beräknats till sammanlagt 1 780 kronor. Anslagshöjningen har i enlighet härmed beräknats till i runt tal 11 000 kronor.

Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens rättskemiska laboratorium, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förlagsvis</i>	60 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	143 000
3. Rörligt tillägg, <i>förlagsvis</i>	16 000

Summa förslagsanslag kronor 219 000;

b) till *Statens rättskemiska laboratorium*: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 219 000 kronor.

13:o) *Statens rättskemiska laboratorium*: Omkostnader. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13, s. 26—28), vilket innebär en höjning av anslaget med 7 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens rättskemiska laboratorium*: Omkostnader för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 54 000 kronor.

14:o) *Statens farmaceutiska laboratorium*: Avlöningar. Kungl. Maj:t har (punkt 14, s. 28 och 29) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens farmaceutiska laboratorium, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till *Statens farmaceutiska laboratorium*: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 301 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 291 000 kronor.

Det f. n. till 3 000 kronor beräknade beloppet för avlöande av extra arbetskraft för meddelande av råd och upplysningar åt sjukhus- och tjänsteläkare i läkemedelsekonomiska frågor m. m. föreslås för nästa budgetår

höjt med 1 000 kronor. Vidare förordas, att medelsanvisningen till vikariatsersättningar ökas med 3 500 kronor och till rörligt tillägg med 2 000 kronor. Härtill komma automatiska löneklassuppflyttningar, beräknade till i runt tal 3 500 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens farmaceutiska laboratorium, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	70 000
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	1 008
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	200 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	29 992

Summa förslagsanslag kronor 301 000;

b) till *Statens farmaceutiska laboratorium: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 301 000 kronor.

15:o) *Statens farmaceutiska laboratorium: Omkostnader.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15, s. 30 och 31), vilket innebär en minskning av anslaget med 20 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens farmaceutiska laboratorium: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 69 000 kronor.

16:o) *Svenska farmakopékommittén m. m.* Kungl. Maj:t har (punkt 16, s. 31—33) föreslagit riksdagen att till Svenska farmakopékommittén m. m. för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 49 300 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 42 000 kronor.

Till farmakopékommittén har såsom förutsattes i propositionen nr 196/1948 knutits en halvtidsanställd sekreterare med farmaceutisk utbildning. Till sekreterarens åligganden hör att handhava det mera kvalificerade expeditorsarbetet för kommittén samt att ombesörja, att för kommitténs verksamhet erforderligt laboratoriearbete blir utfört. I övrigt åligger det honom att fullgöra de kommitténs göromål, som kommittén eller dess ordförande uppdrager åt honom. Arvode till sekreteraren utgår med 7 500 kronor för år.

Enligt vad medicinalstyrelsen framhållit, ha de hittillsvarande erfarenheterna från farmakopéarbetet visat, att sekreteraren numera icke på halvtid i önskvärd utsträckning kan medhinna utredningar och bearbetning av experimentella undersökningar i anslutning till farmakopéarbetet. Därest sekreteraren anställdes på heltid skulle, enligt styrelsens mening, kommittén beredas möjlighet att intensifiera sitt arbete.

Enligt departementschefen avsågs med inrättandet av en permanent farmakopékommitté, att farmakopéarbetet skulle kunna bedrivas kontinuerligt och därmed på ett mera effektivt sätt än tidigare. Härigenom skulle det ökade behovet av att hålla farmakopén aktuell, vilket vore en följd av den snabba utvecklingen på läkemedelsområdet, kunna tillgodoses. Med hänsyn härtill samt till vad medicinalstyrelsen anfört tillstyrker departementschefen, att sekreteraren anställs på heltid. Av medicinalstyrelsen framställt förslag att tjänsten skulle lönegradsplaceras kan departementschefen dock ej tillstyrka utan förordar i stället, att arvudet bestämmes till ett belopp, motsvarande 29 löneklassen. Den härigenom erforderliga anslagsökningen uppgår till 7 300 kronor.

Sveriges andel i de gemensamma kostnaderna för den nordiska farmakopénämnden föreslås för nästa budgetår upptagas med oförändrat belopp, 11 000 kronor, varvid förutsättes, att det skall få ankomma på Kungl. Maj:t att sedermera närmare bestämma andelens storlek.

Utskottet vill ifrågasätta, om det expeditjonsarbete och de övriga uppgifter, som åvila sekreteraren i farmakopékommittén, äro av den art och omfattning, att härför erfordras en heltidsanställd arbetskraft i den av Kungl. Maj:t föreslagna löneställningen. Likväl har utskottet icke velat motsätta sig förslaget att ombilda sekreterartjänsten till en heltidstjänst med arvode, motsvarande 29 löneklassen, och hemställer därför,

att riksdagen må till *Svenska farmakopékommittén m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 49 300 kronor.

17:o) Statens rättsläkarstationer: Avlöningar. Kungl. Maj:t har (punkt 17, s. 33—37) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för statens rättsläkarstationer, dels godkänna av departementschefen föreslagen avlöningsstat för statens rättsläkarstationer, att tillämpas under budgetåret 1950/51, dels ock till Statens rättsläkarstationer: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 144 500 kronor.

Någon direkt motsvarighet till detta anslag finnes icke i gällande rikstat. Däremot har för innevarande budgetår anvisats ett förslagsanslag till Statens rättsläkarstation i Stockholm: Avlöningar, vilket uppförts med

97 300 kronor. Då den nya rättsläkarstationen i Lund, om vars inrättande 1949 års riksdag fattat beslut, avses skola träda i verksamhet under nästa budgetår, anses kostnaderna för avlöningar åt befattningshavarna vid de båda stationerna lämpligen böra bestridas från ett gemensamt anslag, vilket borde benämnas Statens rättsläkarstationer: Avlöningar. Motsvarande sammanföring av kostnaderna och ändring av anslaget rubricering föreslås beträffande omkostnadsanslaget.

Beträffande rättsläkarstationen i Stockholm tillstyrker departementschefen, att bårhusföreståndaren fr. o. m. nästa budgetår beredes ordinarie anställning och att en ny skrivbiträdestjänst inrättas. Vid bifall till förslaget om inrättande av sistnämnda tjänst beräknas det för biträdespersonalen avsedda beloppet till vikariats- och övertidsersättningar kunna minska med 2 000 kronor. Även övriga av medicinalstyrelsen framlagda förslag, avseende minskning med 1 000 kronor av vikariatsersättningar för läkarpersonal, ökning med 5 000 kronor för ersättning enligt taxa för tjänsteförrättningar och med 500 kronor för rörligt tillägg ävensom med ca 700 kronor för viss omräkning, tillstyrkas av departementschefen.

Rättsläkarstationen i Lund antages kunna börja sin verksamhet omkring den 1 september 1950. Medel för verksamheten under nästa budgetår ha därför beräknats för 10 månader.

För föreståndaren för rättsläkarstationen i Lund, vilken befattningshavare förutsättes jämväl kunna meddela undervisning och tjänstgöra som examinator i rätts- och statsmedicin vid universitetet, förordas inrättande av en tjänst i Ce 29, benämnd rättsläkare. Övrig heltidsanställd personal föreslås utgöras av en assistent med arvode av 9 000 kronor för år och 1 tekniskt biträde i Ce 11. För skrivgöromål och vaktmästarbiträde samt för vikariats- och övertidsersättningar beräknas ett sammanlagt belopp av 5 400 kronor. I övrigt beräknas beträffande rättsläkarstationen i Lund medel till ersättning enligt taxa för tjänsteförrättningar, 8 000 kronor, samt till rörligt tillägg 2 500 kronor.

I förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget till Statens rättsläkarstation i Stockholm: Avlöningar beräknas en ökning av medelsbehovet för stationen i Stockholm med 7 000 kronor och för stationen i Lund med 40 200 kronor eller sammanlagt med 47 200 kronor.

För statens rättsläkarstationer föreslås vidare skola fastställas personalförteckning, upptagande, förutom de å personalförteckning för statens rättsläkarstation i Stockholm nu upptagna tjänsterna, en ordinarie tjänst som bårhusföreståndare i Ca 13 och en extra ordinarie tjänst som rättsläkare i Ce 29.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må
a) godkänna följande personalförteckning för statens
rättsläkarstationer:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
<i>Ordinarie tjänstemän.</i>	
1 bårhusföreståndare	Ca 13
2 vaktmästare	Ca 11
<i>Extra ordinarie tjänsteman i högre lönegrad än Ce 24.</i>	
1 rättsläkare	Ce 29;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens rättsläkarstationer, att tillämpas under budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	20 500
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	78 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	40 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	6 000

Summa förslagsanslag kronor 144 500;

c) till *Statens rättsläkarstationer: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 144 500 kronor.

18:o) **Statens rättsläkarstationer: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 18, s. 38 och 39) föreslagit riksdagen att till Statens rättsläkarstationer: Omkostnader för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 24 200 kronor.

Under detta anslag upptagas omkostnaderna för rättsläkarstationen i Stockholm och den nya rättsläkarstationen i Lund.

Vad angår stationen i Stockholm har posten till övriga expenser uppräknats med 800 kronor för renhållning och städning. Vidare har posten till övriga expenser höjts med 1 400 kronor, varav 1 000 kronor till liktransporter m. m. och 400 kronor till fotografering.

Omkostnaderna för stationen i Lund ha, uppdelade på olika anslagsposter, beräknats på följande sätt: sjukvård 100 kronor, reseersättningar 1 500 kronor, expenser 2 800 kronor, därav för bränsle, lyse och vatten 300 kronor och för övriga expenser 2 500 kronor, samt övriga utgifter 1 400 kronor, varav 1 100 kronor för liktransporter och 300 kronor för fotografering.

I förhållande till det för innevarande budgetår anvisade anslaget å 16 200 kronor till Statens rättsläkarstation i Stockholm: Omkostnader innebär förevarande förslag en ökning med 8 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må till *Statens rättsläkarstationer: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 24 200 kronor.

19:o) **Medikolegala besiktningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19, s. 39 och 40), vilket innebär en anslagsminskning med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Medikolegala besiktningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

20:o) **Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 20, s. 40—43) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av departementschefen föreslagen ändring i personalförteckningen för förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl., dels ock till Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 7 950 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med samma belopp.

Medicinalstyrelsen har i sin framställning rörande medelsbehovet under anslaget för nästa budgetår framlagt två alternativ. Ett alternativ bygger på förutsättningen, att ett antal utländska läkare inkomma till landet under nästa budgetår. I vilken omfattning och vid vilken tidpunkt så kommer att ske kan ännu icke bedömas. Departementschefen anser sig därför ej böra räkna med denna möjlighet redan under nästa budgetår.

Det andra alternativet utgår från att 36 provinsialläkartjänster inom den nuvarande organisationen, vilka ännu icke äro besatta, skola vara tillsatta senast vid ingången av nästa budgetår. Styrelsen föreslår, att på personalförteckningen skola uppföras 25 nya tjänster, motsvarande det antal nya distrikt, varom utredning pågår. Styrelsen utgår från att dessa 25 tjänster skulle kunna tillsättas under loppet av nästa budgetår. Härutöver hemställer styrelsen om bemyndigande att förbereda inrättandet av ytterligare 25 distrikt.

Departementschefen har erinrat, att i september 1948 hade av de av riksdagen medgivna 506 provinsialläkardistrikten 19 ännu ej beslutats av Kungl. Maj:t. Vid samma tidpunkt voro icke mindre än 55 av de av 1946 och 1947 års riksdagar beslutade nya provinsialläkartjänsterna ännu ej tillsatta. I september 1949 hade 5 distrikt icke beslutats av Kungl. Maj:t och — tjänsterna i dessa distrikt inräknade — 36 provinsialläkartjänster ännu ej tillsatts. I början av december 1949 var antalet icke beslutade distrikt 4 och icke besatta tjänster 23. Av tjänsterna anses 6 kunna besättas relativt snart, då de äro placerade i distrikt, vilka fr. o. m. den 1 januari detta år

ombildats från extra till ordinarie. Eftersläpningen vid inrättandet av distrikt och tillsättningen av tjänster har sålunda ej obetydligt minskat.

Departementschefen föreslår, att ytterligare ett antal nya tjänster inrättas fr. o. m. nästa budgetår. Förberedelsearbetet för inrättande av de förenämnda 25 nya distrikten är så långt framskridet, att medicinalstyrelsen i november 1949 till inrikesdepartementet avgivit förslag i ämnet. Samtliga de av styrelsen föreslagna nya jämte återstående obesatta tjänsterna beräknas emellertid ej bliva tillsatta före utgången av nästa budgetår. Inrättandet av ett nytt distrikt kräver nämligen som regel anordnande av bostad och mottagningslokaler för den nye läkaren, vilket även under normala förhållanden tager viss tid i anspråk och med nuvarande läge på byggnadsmarknaden blir än mer tidskrävande. För att i görligaste mån söka undvika en alltför stor eftersläpning samt med hänsyn till rådande läge föreslår departementschefen, att av de förberedda 25 tjänsterna (distrikten) 15 uppföras på personalförteckningen. Härefter skulle sålunda återstå 10 av styrelsen förberedda, ej inrättade distrikt. Med hänsyn härtill anser departementschefen det ej erforderligt att för nästa budgetår inhämta riksdagens bemyndigande att låta förbereda inrättande av ytterligare distrikt.

Frågan om i vilken takt utbyggnaden av provinsialläkarorganisationen bör äga rum för tiden efter nästa budgetårs utgång anses böra prövas under hänsynstagande till den då föreliggande statsfinansiella situationen, tillgången på läkare och andra på frågan inverkan omständigheter.

Till avlöningar till förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl. åtgick under förra budgetåret ett belopp, som med i runt tal 244 000 kronor understeg medelsanvisningen. Då de vakanta tjänsterna beräknas komma att tillsättas successivt, räknar departementschefen med att någon höjning av anslaget ej erfordras. Anslaget har alltså upptagits till oförändrat belopp.

Utskottet har i förevarande sammanhang till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fru *Svenson m. fl.* (I: 132) och den andra inom andra kammaren av herr *Pettersson i Dahl m. fl.* (II: 182), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta uppföra 25 nya provinsialläkartjänster på personalförteckningen för förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl. för budgetåret 1950/51.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina förslag, hänvisas till motionen II: 182.

Utskottet. En fortsatt utbyggnad av tjänsteläkarorganisationen på landsbygden anser utskottet i likhet med motionärerna vara en angelägenhet av stor vikt. Ur denna synpunkt kan det med tillfredsställelse konstateras, att eftersläpningen vid inrättandet av nya distrikt och tillsättandet av nya tjänster minskat. Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle för nästa budgetår 15 nya tjänster inrättas, vartill komma redan beslutade tjänster, som ännu icke

tillsatts. Tillhoppa torde enligt detta förslag inemot 35 nya tjänster kunna tillsättas intill utgången av budgetåret 1950/51. Med hänsyn såväl till rekryterings svårigheterna som de begränsade möjligheterna att anordna tjänstebostäder synes detta antal vara fullt tillräckligt. Det kan visserligen framhållas, att det redan nu finnes ett betydande antal extra provinsialläkar-distrikt, som utan dröjsmål skulle kunna ombildas till ordinarie, och att utbyggnaden av den ordinarie tjänsteläkarorganisationen härigenom skulle kunna påskyndas. Enligt vad utskottet inhämtat finnas f. n. 52 sådana extra distrikt inrättade, varav 48 tillkommit 1943 eller senare. Ombildning av dessa distrikt innebär dock icke någon egentlig förbättring i fråga om tillgången till läkare på landsbygden. Även om vissa rättviseskäl kunna åberopas för att avlasta kostnaderna från de kommuner, som inrättat extra distrikt, är utskottet icke berett att nu förordna en omläggning av de nuvarande planerna för provinsialläkarorganisationens utbyggnad.

Med hänsyn till vad ovan anförts och jämväl till det rådande statsfinansiella läget kan utskottet icke tillstyrka förslaget i motionerna I: 132 och II: 182 om uppförande av 25 nya provinsialläkartjänster på personalförteckningen för budgetåret 1950/51.

Utskottet får alltså med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 132 och II: 182

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga ändring i personalförteckningen för förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl., innebärande att antalet befattningar som provinsialläkare i Coa 1 ökas med 15;

b) till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 7 950 000 kronor.

21:o) **Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Sjukvård m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21, s. 43), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Sjukvård m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

22:o) **Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Reseersättningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 22, s. 43), vilket innebär en minskning av anslaget med 20 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Reseersättningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 180 000 kronor.

23:o) **Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 23, s. 44) samt under erinran, att senast å riksstaten för budgetåret 1947/48 för ändamålet uppförts ett reservationsanslag av 600 000 kronor ävensom att nu förevarande anslag med hänsyn till befintlig reservation ansetts kunna upptagas med allenast formellt belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

24:o) **Bidrag till extra provinsialläkares avlönande m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24, s. 44 och 45), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till extra provinsialläkares avlönande m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 75 000 kronor.

25:o) **Statens sinnessjukhus: Övervakning av vissa försöksutskrivna patienter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 27, s. 46), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens sinnessjukhus: Övervakning av vissa försöksutskrivna patienter* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 16 000 kronor.

26:o) **Om- och tillbyggnad av psykiatriska kliniken i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29, s. 47), vilket innebär fortsatt medelsanvisning för av 1948 års riksdag beslutade om- och tillbyggnadsarbeten för tillhopa 1 700 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Om- och tillbyggnad av psykiatriska kliniken i Lund* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 600 000 kronor.

27:o) **Driftkostnadsersättning för psykiatriska klinikerna i Lund och Uppsala.** Kungl. Maj:t har (punkt 30, s. 48—50) föreslagit riksdagen att till Driftkostnadsersättning för psykiatriska klinikerna i Lund och Uppsala för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 700 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 2 000 000 kronor.

Uppskattningen av medelsbehovet för psykiatriska klinikerna i Uppsala och Lund under innevarande budgetår har grundat sig på de driftkostnads-

belopp per underhållsdag, som beräknats för sjukhusen i inkomst- och utgiftsstaterna för budgetåret 1948/49 resp. kalenderåret 1949. Av en av medicinalstyrelsen verkställd utredning i ämnet synes framgå, att driftkostnaderna per underhållsdag vid akademiska sjukhuset i Uppsala i sjukhusets stat för budgetåret 1948/49 upptagits med ett högre belopp än som med hänsyn till de verkliga utgifterna under föregående budgetår varit att förvänta. Vidare framgår, att skillnaden mellan de verkliga driftkostnaderna — vilka varit högre för akademiska sjukhuset i Uppsala än för lasarettet i Lund — beror på att medelbeläggningsen vid det förra sjukhuset varit icke obetydligt lägre än vid det senare, varav följer att vissa fasta kostnader per underhållsdag räknat blivit högre för akademiska sjukhuset i Uppsala än för lasarettet i Lund.

Medicinalstyrelsens beräkning av medelsbehovet under nästa budgetår grundar sig på de verkliga ersättningar, som utgått till klinikerna under budgetåret 1948/49. Dessa belopp ha uppräknats i samma mån som driftkostnaderna per underhållsdag för budgetåret 1949/50 resp. kalenderåret 1950 beräknats stiga i förhållande till senast beräknade resp. fastställda driftkostnader per underhållsdag, varvid för kliniken i Uppsala stegringen beräknats med hänsyn till skillnaden mellan de i akademiska sjukhusets stater för budgetåren 1949/50 och 1948/49 beräknade kostnaderna samt för kliniken i Lund med hänsyn till skillnaden mellan de för kalenderåret 1950 beräknade kostnaderna och de för kalenderåret 1948 konstaterade faktiska kostnaderna. Ersättningarna för nästa budgetår uppskattas till cirka 855 000 kronor för kliniken i Uppsala och 810 000 kronor för kliniken i Lund. Anslaget har avrundats till 1 700 000 kronor.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Driftkostnadsersättning för psykiatriska klinikerna i Lund och Uppsala* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 700 000 kronor.

28:o) **Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 31, s. 50 och 51), vilket innebär en ökning av medelsanvisningen med 1 000 000 kronor med hänsyn till anslagsbelastningen, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 11 000 000 kronor.

29:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av psykiatriska avdelningar vid lasarett.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32, s. 51) och under erinran, att anslaget, som i gällande riksstat upptagits med 350 000

kronor, med hänsyn till förefintlig reservation ansetts kunna för nästa budgetår upptagas med allenast formellt belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande eller inrättande av psykiatriska avdelningar vid lasarett* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

30:o) *Bidrag till driften av psykiatriska avdelningar vid lasarett*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 33, s. 51 och 52), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av psykiatriska avdelningar vid lasarett* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

31:o) *Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vårdhem för lätt-skötta sinnessjuka*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 34, s. 52) samt under erinran, att senast å riksstaten för budgetåret 1945/46 för ändamålet uppförts ett reservationsanslag av 200 000 kronor ävensom att nu förevarande anslag med hänsyn till förefintlig reservation ansetts kunna upptagas med allenast formellt belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av vårdhem för lättskötta sinnessjuka* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

32:o) *Bidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 35, s. 53), vilket innebär en ökning av medelsanvisningen med 50 000 kronor med hänsyn till anslagsbelastningen, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 300 000 kronor.

33:o) *Statens skol- och yrkeshem på Salbohed: Avlöningar*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36, s. 53 och 54), vilket innebär en ökning av anslaget med 1 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens skol- och yrkeshem på Salbohed, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	74 600
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> . . .	2 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal . . .	104 800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	21 100

Summa förslagsanslag kronor 203 000;

b) till *Statens skol- och yrkeshem på Salbohed: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 203 000 kronor.

34:o) *Statens skol- och yrkeshem på Salbohed: Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37, s. 54 och 55), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skol- och yrkeshem på Salbohed: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 117 800 kronor.

35:o) *Statens skol- och yrkeshem i Vänersborg: Avlöningar*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 38, s. 56), vilket innebär en ökning av anslaget med 2 000 kronor avseende vikariatsersättningar och rörligt tillägg, hemställer utskottet

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens skol- och yrkeshem i Vänersborg, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	27 400
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	2 750
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	57 850
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	10 000

Summa förslagsanslag kronor 98 000;

b) till *Statens skol- och yrkeshem i Vänersborg: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 98 000 kronor.

36:o) *Statens skol- och yrkeshem i Vänersborg: Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 39, s. 56 och 57), vilket innebär en anslagsökning med 2 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens skol- och yrkeshem i Vänersborg: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 46 400 kronor.

37:o) Bidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 40, s. 57 och 58), vilket innebär en ökning av medelsanvisningen med 50 000 kronor med hänsyn till anslagsbelastningen, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 800 000 kronor.

38:o) *Bidrag till uppförande eller inrättande av anstalter för bildbara sinnesslöa*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41, s. 58) och under erinran, att anslaget, som i gällande riksstat upptagits med 500 000 kronor, med hänsyn till förefintlig reservation ansetts kunna för nästa budgetår upptagas med allenast formellt belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande eller inrättande av anstalter för bildbara sinnesslöa* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

39:o) *Bidrag till driften av anstalter för bildbara sinnesslöa*. Kungl. Maj:t har (punkt 42, s. 58—60) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till driften av anstalter för bildbara sinnesslöa* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 5 700 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 5 600 000 kronor.

För statsbidrag till avlöning åt föreståndare och lärare, för vilket ändamål för innevarande budgetår anvisats 1 750 000 kronor, har för nästa budgetår beräknats ett belopp av 1 805 000 kronor. Vidare har det för innevarande budgetår för statsbidrag till övriga driftkostnader anvisade beloppet, 3 850 000 kronor, ansetts för nästa budgetår böra höjas med 126 000 kronor till i runt tal 3 975 000 kronor.

Det sammanlagda medelsbehovet för nästa budgetår skulle sålunda uppgå till (1 805 000 + 3 975 000) 5 780 000 kronor eller i avrundat tal 5 700 000 kronor.

Vad beträffar övriga ändamål, vilka tillgodoses från detta anslag, tillstyrkes, att även för nästa budgetår ett belopp av 6 000 kronor får utgå till allmänna svenska föreningen för vården om sinnesslöa och fallandesjuka för anordnande av en utbildningskurs för vårdpersonal vid sinnesslöanstalterna. Kostnaden anses kunna rymmas inom det nyss angivna anslagsbeloppet.

Vad angår utbildningen av sinnesslölärare har 1946 års hjälp- och särklasslärarutrednings hösten 1947 framlagda förslag om inrättande av ett speciallärarinstitut, avsett bl. a. för utbildning av sinnesslölärare, ännu ej föranlett någon åtgärd från statsmakternas sida. Förslaget torde icke komma att föreläggas årets riksdag. Däremot pågår utbildning av dylika lärare fortfarande vid seminariet å Slagsta. Huruvida verksamheten vid detta seminarium kommer att fortgå även efter utgången av läsåret 1949/50, är emellertid f. n. osäkert. Därest så icke skulle bliva fallet måste utbild-

ningen av sinnesslölärare äga rum på annat sätt. En möjlighet är därvid att fortsätta med sådana till de särskilda kurserna för hjälpklasslärare anslutna kortare kurser, varav hittills tre anordnats och ännu en kommer att äga rum under våren 1950. Möjligen äro även andra utvägar tänkbara. I dagens läge vill departementschefen — på samma sätt som i föregående års statsverksproposition — förorda, att det får ankomma på Kungl. Maj:t att besluta om den lämpligaste formen för ifrågavarande utbildning, varvid uppkommande kostnader — i likhet med bidraget till seminariet å Slagsta och kostnaderna för de med hjälpklasslärarutbildningen kombinerade kurserna — förutsättas få bestridas från nu ifrågavarande anslag.

Utskottet. För den händelse den nu pågående verksamheten med utbildning av sinnesslölärare vid seminariet å Slagsta kommer att upphöra, har utskottet icke något att erinra mot att Kungl. Maj:t får fatta beslut om den lämpligaste formen för bedrivande av ifrågavarande utbildning, intill dess riksdagen får tillfälle att taga ställning till 1946 års hjälp- och särklasslärarutrednings förslag i ämnet.

Kungl. Maj:ts beräkning av medelsbehovet under nu ifrågavarande anslag har icke givit anledning till erinran. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av anstalter för bildbara sinnesslöa* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 5 700 000 kronor.

40:o) **Statens anstalt för fallandesjuka: Ferieresor för elever m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 45, s. 61), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens anstalt för fallandesjuka: Ferieresor för elever m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 6 000 kronor.

41:o) **Bidrag till epileptikeranstalter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 46, s. 61 och 62), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att till svenska diakonsällskapet må — utan hinder av gällande bestämmelser om statsbidrag till epileptikeranstalter — för tiden fr. o. m. den 1 juli 1950 t. o. m. den 30 juni 1951 utgå ett extra statsbidrag med högst 24 000 kronor för en vid Berga vårdhem för fallandesjuka män anordnad klinisk undersökningsavdelning, på villkor, bland andra, att vid densamma mottagas patienter även från andra epileptikeranstalter enligt anvisningar, som inspektören för sinnesslövården må meddela;

b) till *Bidrag till epileptikeranstalter* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 700 000 kronor.

42:o) **Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn.** Kungl. Maj:t har (punkt 47, s. 63) föreslagit riksdagen att till Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 240 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår anvisat med 225 000 kronor.

Statsbidrag enligt särskilda av 1948 års riksdag godkända grunder utgår till fyra enskilda psykopathem för barn, nämligen Mellansjö och Råbylunds skolhem samt Skårsbo och Frölundaborgs barnhem. I övrigt gäller kungörelsen den 4 juni 1937 angående statsbidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn (f. n. endast en anstalt, nämligen Skå-Edeby).

Medelsbehovet till ovannämnda fyra barnhem beräknas till samma belopp som avsetts för löpande budgetår eller 175 000 kronor. I enlighet med bidragskungörelsens bestämmelser har medicinalstyrelsen — utöver en tidigare godkänd anstalt med 70 vårdplatser — godkänt ytterligare en anstalt med 20 vårdplatser. Medelsbehovet för dessa båda anstalter beräknas till $(90 \times 2 \times 365)$ 65 700 kronor.

Anslaget föreslås därför uppfört med $(175\ 000 + 65\ 700)$ 240 700 kronor eller i avrundat tal 240 000 kronor.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 240 000 kronor.

43:o) **Karolinska sjukhuset: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 48, s. 63—71) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av departementschefen föreslagna ändringar i personalförteckningen för karolinska sjukhuset, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för sjukhuset, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Karolinska sjukhuset: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 10 070 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 9 980 000 kronor.

Till följd av en betydande stegring av arbetsbördan vid den radiofysiska institutionen sedan dess tillkomst år 1941 föreslås förstärkning av perso-

nalen med en strålskyddsinspektör i Ce 26, och en deltidsanställd förste assistent med ett arvode av 8 160 kronor.

Vidare föreslås ombildning av en befattning som förste underläkare vid röntgendiagnostiska avdelningen till en tjänst som överläkare i Ce 29, inrättande av en befattning som översköterska i Ce 12 vid radioterapeutiska kliniken samt utbyte av en extra sjuksköterska i Cg 10 vid kirurgiska kliniken mot en sjuksköterska i Ce 10.

Genom beslut den 3 juni 1949 medgav Kungl. Maj:t, att personalen vid sjukhusets bakteriologiska avdelning finge intill utgången av budgetåret 1949/50 förstärkas med tre laboratoriebiträden i Cg 11 och två ekonomibiträden i Cg 4. Enär ifrågavarande befattningar anses erforderliga jämväl under budgetåret 1950/51, förordas, att medel beräknas för tre laboratoriebiträden i Cg 11 och två ekonomibiträden i Cg 4.

Kontorsbiträdespersonalen anses böra förstärkas med tre biträden i reglerad befordringgång.

Förslagen om personalförstärkning påkalla en ökad medelsanvisning för avlöningar med 61 200 kronor och för rörligt tillägg med 7 400 kronor. Här-till komma automatiska utgiftsökningar på 20 000 kronor. Den sammanlagda anslagsökningen har avrundats till 90 000 kronor.

Direktionen för Karolinska sjukhuset har i övrigt bl. a. föreslagit inrättandet av en förste underläkartjänst för utförande av patologiska undersökningar vid radiopatologiska institutionen, varvid den ersättning å 6 500 kronor, som f. n. utgår för dessa undersökningar från sjukhusets omkostnadsanslag, skulle bortfalla. I anslutning härtill har direktionen föreslagit en höjning av det ersättningsbelopp, som nu utgår för motsvarande undersökningar vid den patologiska avdelningen. Såsom framgår av närmast följande punkt i utskottets utlåtande, har departementschefen icke ansett sig kunna biträda dessa förslag.

Utskottet. Av den i propositionen lämnade redogörelsen framgår, att verksamheten vid den radiofysiska institutionen undergått en snabb utveckling såväl i fråga om de vid institutionens tillkomst befintliga arbetsuppgifterna som genom nytillkomna uppgifter. En förstärkning av personalen synes under sådana förhållanden motiverad, och utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag i nämnda hänseende.

Vad beträffar den bakteriologiska avdelningen ha de föreslagna nya befattningarna enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande inrättats redan under innevarande budgetår. Medel för deras avlöande böra därför nu inräknas under anslaget.

Kungl. Maj:ts förslag beträffande personalorganisationen i övrigt ha liksom anslagsberäkningen icke föranlett någon erinran från utskottets sida.

Utskottet kommer under punkten 44:o) Karolinska sjukhuset: Omkost-

nader att närmare beröra frågan om ersättning för patologiska undersökningar vid radiopatologiska institutionen och patologiska avdelningen.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för karolinska sjukhuset, vilka angivits i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 4 januari 1950;

b) godkänna följande avlöningsstat för karolinska sjukhuset, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 619 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	344 600
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	7 089 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 016 700

Summa förslagsanslag kronor 10 070 000;

c) till *Karolinska sjukhuset*: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 10 070 000 kronor.

4:0) **Karolinska sjukhuset: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 49, s. 71—74) föreslagit riksdagen att till *Karolinska sjukhuset: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 4 450 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 4 150 000 kronor.

För expenser beräknas för nästa budgetår ett med 110 000 kronor minskat belopp.

Under anslagsposten till övriga utgifter föreslås en uppräknig av delposten till inventariers underhåll och komplettering med 30 000 kronor. I huvudsaklig anslutning till belastningssiffrorna förordas vidare en ökning av delposterna till tvätt och renhållning med 30 000 kronor, till kosthåll med 100 000 kronor, till läkemedel med 150 000 kronor och till förbrukningsartiklar m. m. med 100 000 kronor.

Under anslaget till *Karolinska sjukhuset*: Avlöningar har redovisats ett förslag från sjukhusets direktion om höjning av det från sjukhusets omkostnadsanslag utgående beloppet för ersättning för patologiska undersökningar vid patologiska avdelningen från 8 500 till 16 100 kronor. För motsvarande undersökningar vid radiopatologiska institutionen utgår f. n. er-

sättning från omkostnadsanslaget med 6 500 kronor. Direktionen har föreslagit, att för sistnämnda ändamål skulle inrättas en förste underläkartjänst.

Departementschefen har i denna fråga anfört följande.

I rådande läge anser jag mig icke kunna tillstyrka någon ökad medelsanvisning för de patologiska undersökningar, som utföras vid radiopatologiska institutionen och patologiska avdelningen, och föreslår, att ersättning för undersökningarna under nästa budgetår får utgå enligt oförändrade grunder. Frågan om formerna för bedrivandet av ifrågavarande verksamhet vid sjukhusets olika institutioner synes därjämte före ett slutligt ställningstagande i ersättningsfrågan böra bli föremål för ytterligare utredning, varvid spörsmålet om verksamhetens organisation synes böra bedömas med hänsynstagande till såväl undervisningens och forskningens som sjukvårdens behov och intressen. Det torde få ankomma på karolinska institutets lärarkollegium att i samråd med karolinska sjukhusets direktion upptaga denna fråga till prövning samt till Kungl. Maj:t inkomma med de förslag i ämnet, som därav kunna föranledas.

Sedermera har till utskottet under hand från departementet överlämnats två inom karolinska sjukhuset upprättade promemorior rörande ifrågavarande ersättningar. Härav framgår bl. a., att ersättningen per undersökning på grund av det ökade antalet undersökningar sjunkit högst avsevärt i förhållande till vad som avsetts vid fastställandet av de nu gällande bestämmelserna. Då betydligt förmånligare ersättningsgrunder gälla i Lund och Uppsala och detta även torde bliva fallet i Göteborg, har det icke varit möjligt att vid karolinska sjukhuset bibehålla kompetent läkarpersonal för biträde vid undersökningarna. För att undersökningarna skola kunna utföras i samma utsträckning som tidigare, anses det erforderligt, att arvodet per undersökning vid patologiska avdelningen höjes till 5 kronor och att vid radiopatologiska institutionen medel beräknas för en förste underläkare. En dylik anordning skulle utgöra ett provisorium, intill dess den av departementschefen omnämnda utredningen på detta område hunnit slutföras.

Utskottet har i förevarande sammanhang till behandling förehaft en inom första kammaren av herr *Wistrand* väckt motion (I: 10), vari hemställt, att riksdagen måtte i anledning av Kungl. Maj:ts proposition om anslag till karolinska sjukhuset besluta, att ersättning för histopatologiska undersökningar måtte utgå till föreståndaren för den patologisk-anatomiska institutionen med 5 kronor per undersökning och till föreståndaren för den radiopatologiska institutionen med 16 100 kronor per år, samt att omkostnadsanslaget för karolinska sjukhuset måtte uppräknas i enlighet härmed.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för dessa förslag, hänvisas till motionen.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag om ökning av ett antal delposter under anslagsposten till övriga utgifter, vilken ökning ansluter sig

till den hittillsvarande anslagsbelastningen. Anslagsberäkningen har ej heller i övrigt givit anledning till erinran.

Såsom departementschefen framhållit, har kostnaden per vård dag vid sjukhuset undergått en ständig stegring och måste — även med beaktande av sjukhusets karaktär av undervisningsanstalt — anses hög. Det förefaller uppenbart, att den höga vårdkostnaden i avsevärd mån är beroende av att beläggningsprocenten, särskilt vid en del avdelningar, varit anmärkningsvärt låg. Utskottet finner det angeläget, att vårdmöjligheterna effektivt utnyttjas, och vill på grund härav understryka vikten av att Kungl. Maj:t ägnar sin uppmärksamhet åt vilka åtgärder i olika avseenden, som kunna vara ägnade att bidra härtill.

Vad beträffar frågan om ersättning för histopatologiska undersökningar vid radiopatologiska institutionen och den patologiska avdelningen, är utskottet icke berett att taga slutlig ställning till de förslag, som framförts av karolinska sjukhusets direktion ävensom i motionen I: 10. Såsom departementschefen anfört, bör det ankomma på karolinska institutets lärarkollegium och karolinska sjukhusets direktion att i samråd upptaga denna fråga till prövning och inkomma med de förslag, som därav kunna förmedlas. Utskottet anser det emellertid ur allmänna sjukvårdssynpunkter angeläget, att icke denna verksamhet vid karolinska sjukhuset på grund av brist på kompetent läkarpersonal skall behöva inskränkas. Såsom framhållits i motionen I: 10 synes risk härför kunna föreligga främst på grund av att förmånligare villkor gälla för dylika undersökningar vid övriga undervisningssjukhus. Åtgärder böra kunna vidtagas, som möjliggöra verksamhetens upprätthållande, intill dess den av departementschefen förordade utredningen hunnit verkställas. Kungl. Maj:t bör därför erhålla be- myndigande att efter prövning av förslag, som i samråd kunna komma att framläggas av karolinska institutets lärarkollegium och karolinska sjukhusets direktion, under löpande budgetår vidtaga de åtgärder, som kunna visa sig ändamålsenliga, för att en ur det allmännas synpunkt tillfredsställande verksamhet på detta område skall kunna bedrivas. Hinder bör därvid icke möta för Kungl. Maj:t att — i den mån så visar sig ofrånkomligt — medgiva för ändamålet erforderligt överskridande av anslaget. Utskottet förutsätter, att Kungl. Maj:t i sinom tid lämnar riksdagen en närmare redogörelse för vilka resultat, som på ifrågavarande område uppnåtts.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) till *Karolinska sjukhuset*: *Omkostnader* för budget- året 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 4 450 000 kronor;

b) i anledning av motionen I: 10 i skrivelse till Kungl. Maj:t giva tillkänna vad utskottet ovan anfört.

45:o) *Serafimerlasarettet*: *Avlöningar*. Kungl. Maj:t har (punkt 50, s. 74 —78) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen för-

ordad avlöningsstat för serafimerlasarettet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Serafimerlasarettet: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 4 280 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 4 215 000 kronor.

Vid medicinska kliniken endokrinologiska avdelning föreslås till följd av ökad arbetsbelastning skola inrättas en ny befattning som förste underläkare. Av samma skäl förordas en motsvarande befattning vid det kliniskt-fysiologiska centrallaboratoriet.

Å sjukhusets ekonomiavdelningar tillstyrkes utbyte av en befattning som ekonomibiträde i Ce 6 mot en tjänst som maskintvättare i Ce 9 samt en tjänst som ekonomibiträde i Ce 4 mot en befattning som centrifugskötare i Ce 9.

För vikariatsersättningar anses ökning av medelsanvisningen med 5 000 kronor erforderlig.

Tillhoppa med automatiska utgiftstegringar uppgår den sammanlagda ökningen av medelsbehovet till 65 000 kronor.

Utskottet. Med hänsyn till vad departementschefen anfört angående ökning av verksamheten, anser sig utskottet kunna tillstyrka förslaget om inrättande av två nya befattningar som förste underläkare. De föreslagna personalförändringarna i övrigt samt anslagsberäkningen ha icke heller givit anledning till erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för serafimerlasarettet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	740 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	202 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	2 927 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	410 200

Summa förslagsanslag kronor 4 280 000;

b) till *Serafimerlasarettet*: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 4 280 000 kronor.

46:o) Serafimerlasarettet: Omkostnader. Kungl. Maj:t har (punkt 51, s. 78—80) föreslagit riksdagen att till Serafimerlasarettet: Omkostnader för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 030 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 1 980 000 kronor.

För nästkommande budgetår föreslås minskning av anslagsposten till expenser med 36 000 kronor och av delposten till inventariers underhåll och komplettering med 10 000 kronor. Å andra sidan förordas med ledning av belastningssiffrorna ökning av delposterna till läkemedel och förbrukningsartiklar m. m. för sjukvården med 70 000 resp. 26 000 kronor.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må till *Serafimerlasarettet: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 030 000 kronor.

47:o) *Serafimerlasarettet: Utrustning*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 52, s. 80 och 81) — vilket innebär medelsanvisning till inventarieutrustning för patologisk avdelning, kemiskt laboratorium, endokrinologiskt laboratorium samt djuravdelning i den nybyggnad, som enligt beslut av 1947 och 1949 års riksdagar skall uppföras vid serafimerlasarettet — hemställer utskottet

att riksdagen må till *Serafimerlasarettet: Utrustning* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 89 900 kronor.

48:o) *Bidrag till akademiska sjukhuset i Uppsala*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 53, s. 81—83), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till akademiska sjukhuset i Uppsala* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 880 000 kronor.

49:o) *Bidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund*. Kungl. Maj:t har (punkt 54, s. 83 och 84) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 610 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 1 331 300 kronor.

Alltsedan år 1921 har riksdagen anvisat särskilt anslag såsom bidrag till täckande av de kostnader, Malmöhus läns landsting fått vidkännas för driften vid länets sjukvårdsinrättningar i Lund. Grunderna för bidraget äro angivna i ett mellan Kungl. Maj:t och kronan samt landstinget ingånget avtal. Enligt detta avtal erlägger staten 10 procent av vissa driftkostnader vid lasarettet. Den enligt avtalet beräknade kostnaden per underhålls-

dag må därvid icke överstiga medelkostnaden per dag för samma år enligt föreliggande officiella uppgifter för samtliga lasarett i riket, förhöjd med 10 procent.

Statsbidraget utbetalades tidigare i efterskott, sedan officiella uppgifter blivit tillgängliga om medelkostnaden per underhållsdag för samtliga lasarett i riket. Bidraget för kalenderåret 1946 utbetalades sålunda först under det statliga budgetåret 1948/49. Eftersom denna ordning medförde ränteförluster för landstinget och likvideringssvårigheter för sjukvårdsinrättningarna, godkände 1949 års riksdag en av departementschefen föreslagen omläggning av tidpunkten för bidragets utbetalande (riksdagens skr. nr 11). Omläggningen innebär, att bidraget preliminärt skall utbetalas till landstinget, så snart bokslut och revision verkställts för det kalenderår, ersättningen avser, och uppgift alltså erhållits om lasarettets medelkostnad för dag och patient under året. Efter det officiella uppgifter om medelkostnaden per underhållsdag för samtliga lasarett i riket blivit tillgängliga för det år, den sålunda utbetalda ersättningen avser, verkställs definitiv uträkning, och landstinget har att återbetala eventuell skillnad mellan det preliminärt utbetalade beloppet och det slutligt fastställda. Landstinget medges vidare rätt att efter utgången av juni månad varje år erhålla förskott å bidraget för löpande kalenderår med belopp, motsvarande hälften av det för föregående kalenderår preliminärt utbetalade bidraget.

Enligt riksdagsbeslutet skulle omläggningen äga rum under två övergångsår. I enlighet härmed beräknades för budgetåret 1949/50 medel för statens bidrag för kalenderåret 1947 samt för det uppskattade bidraget för kalenderåret 1948. För budgetåret 1950/51 skulle anvisas medel för de beräknade bidragen för kalenderåren 1949 och 1950. Anordningen med förskottsutbetalning under löpande kalenderår skulle på grund härav behöva tillämpas först fr. o. m. kalenderåret 1950.

På grundval av under hand erhållna uppgifter har departementschefen beräknat bidraget för kalenderåret 1949 till 780 000 kronor och för kalenderåret 1950 till 830 000 kronor. Anslaget föreslås i enlighet härmed för nästa budgetår uppfört med (780 000 + 830 000) 1 610 000 kronor.

*Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,
att riksdagen må till Bidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 610 000 kronor.*

50:o) Bidrag till uppförande av nybyggnad för barnsjukhuset vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund m. m. Kungl. Maj:t har (punkt 55, s. 84—86) föreslagit riksdagen att till Bidrag till uppförande av nybyggnad för barnsjukhuset vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund m. m. för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 476 500 kronor.

Kostnaderna för byggnadsföretaget beräknades enligt det för 1946 års riksdag framlagda förslaget till 2 280 000 kronor, varav 1 065 000 kronor anvisats av riksdagen. På grund av dels viss utvidgning av byggnadsprogrammet, dels ock den prisstegring, som inträffat, sedan de tidigare kostnadsberäkningarna upprättades, har emellertid nu beräknats uppkomma en merkostnad för arbetena av 1 020 000 kronor. Statsverket anses ej böra undandraga sig att deltaga jämväl i kostnaderna för det utvidgade byggnadsprogrammet. Då anledning ej heller anses föreligga att frångå de principer för byggnadskostnadernas fördelning mellan staten och landstinget, som tidigare tillämpats vid beviljande av anslag till ifrågavarande byggnadsföretag, uppgår det nu erforderliga statsanslaget till 476 447 kronor 37 öre eller avrundat till 476 500 kronor.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må till Bidrag till uppförande av nybyggnad för barnsjukhuset vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund m. m. för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 476 500 kronor.

51:o) **Avlöning av vissa underordnade läkare vid Sabbatsbergs sjukhus.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 56, s. 86), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till Avlöning av vissa underordnade läkare vid Sabbatsbergs sjukhus för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 129 300 kronor.

52:o) **Bidrag till vissa driftkostnader vid Sabbatsbergs sjukhus.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 57, s. 86 och 87), innebärande medelsanvisning för bidrag till de å kvinnokliniken belöpande driftkostnaderna, och under erinran, att anslaget i gällande riksstat uppförts med 100 000 kronor, avseende bidrag för ett halvt år, hemställer utskottet,

att riksdagen må till Bidrag till vissa driftkostnader vid Sabbatsbergs sjukhus för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 230 000 kronor.

53:o) **Vissa bidrag till lasarett m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 59, s. 88), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till Vissa bidrag till lasarett m. m. för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 15 800 kronor.

54:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av barnavdelningar vid lasarett m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 60, s. 88 och 89)

och under erinran, att för ändamålet senast å riksstaten för budgetåret 1947/48 anvisats ett reservationsanslag å 300 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande eller inrättande av barnavdelningar vid lasarett m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 100 000 kronor.

55:o) **Bidrag till driften av barnavdelningar vid lasarett m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 61, s. 89), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av barnavdelningar vid lasarett m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 700 000 kronor.

56:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter.** Kungl. Maj:t har (punkt 62, s. 89—94) föreslagit riksdagen att dels medgiva, att föreningen kustsanatoriet Apelviken må för bestridande av kostnaderna för modernisering av personalbostäder m. m. komma i åtnjutande av statsbidrag med högst 169 600 kronor, dels medgiva, att föreningen Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Barkåkra må för bestridande av vissa merkostnader vid uppförande av två bostadshus komma i åtnjutande av statsbidrag med högst 18 450 kronor, dels ock till Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 150 000 kronor. Departementschefen har tillstyrkt, att medel under anslaget beräknas för modernisering av personalbostäderna m. m. vid Apelvikens kustsanatorium. Angelägenheten av att medel anvisas för detta byggnadsföretag anses särskilt stor med hänsyn till den betydelse tillgången på goda och ändamålsenliga bostäder under nuvarande förhållanden har för rekrytering av sjukvårdspersonal. I fråga om de framlagda byggnadsprogrammen ansluter departementschefen sig till av medicinalstyrelsen och centrala sjukvårdsberedningen förordade förslag. I enlighet härmed och med hänsyn till beräknade prisstegringar efter ritningsförslagets framläggande uppskattas kostnaderna för ändring av paviljongerna I och II till 98 000 kronor, för ändring av personalbyggnaden till 65 400 kronor och för anskaffande av maskinell utrustning i tvättstugan till 6 200 kronor. Sammanlagt skulle sålunda erfordras (98 000 + 65 400 + 6 200) 169 600 kronor.

Vidare förordas, att medel i viss utsträckning beräknas för tillgodoseende av framställningar om bidrag till anordnande av nya vårdplatser för lungtuberkulos. För detta ändamål anses ett belopp av 120 000 kronor böra finnas tillgängligt.

Direktionen för Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Barkåkra har slutligen hemställt om ett tilläggsanslag å 18 440 kronor 55 öre för uppförande av två bostadshus.

Departementschefen har härom anfört följande.

Vad slutligen angår direktionens för Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Barkåkra hemställan om ett tilläggsanslag å 18 440 kronor 55 öre för uppförande av två redan färdigställda bostadshus, vill jag erinra, att 1947 års riksdag beviljade statsbidrag för bostadshusens uppförande med sammanlagt 75 000 kronor. Beloppet skulle få överskridas med de merkostnader, som kunde hänföras till prisstegringar, vilka inträffat efter den tidpunkt då byggnaderna kostnadsberäknats. Genom beslut den 19 mars 1948 fastställde Kungl. Maj:t statsbidraget till högst 110 000 kronor. Sanatoriets direktion har därefter antagit entreprenadanbud som med 10 200 kronor överstigit det beviljade statsbidraget. Därjämte ha merkostnader uppkommit å cirka 6 900 kronor, vilka avse merutgifter för utredningsarbete och entreprenadhandlingar för byggnader, som icke blivit uppförda. Slutligen ha vissa oförutsedda utgifter å omkring 1 300 kronor tillkommit. Jag finner det angeläget framhålla, att direktionens framställning om ytterligare statsbidrag bort göras före byggnadsarbetenas igångsättande. Det måste också, såsom byggnadsstyrelsen framhåller, anses vara mindre lämpligt, att fullständiga entreprenadhandlingar utarbetats till byggnader, vilka redan vid en överslagskalkyl måst visa sig draga kostnader, betydligt överstigande tillgängliga anslag. Med hänsyn till att direktionen saknar medel för täckande av de uppkomna merutgifterna, vill jag likväl icke motsätta mig att ytterligare medel anvisas. För ändamålet synes böra beräknas högst 18 450 kronor.

Det sammanlagda medelsbehovet under anslaget skulle alltså uppgå till 308 050 kronor. Med hänsyn till förefintlig reservation föreslås dock anslaget uppfört med allenast ett formellt belopp av 100 kronor.

Utskottet finner det anmärkningsvärt, att frågan om ytterligare statsbidrag till två bostadshus vid kustsanatoriet i Barkåkra upptagits först sedan byggnadsarbetena igångsatts. I anslutning härtill vill utskottet även understryka departementschefens uttalande, att det måste anses mindre lämpligt, att fullständiga entreprenadhandlingar utarbetats till byggnader, vilka redan vid en överslagskalkyl måst visa sig draga kostnader, betydligt överstigande tillgängliga anslag. Oaktat direktionen enligt utskottets mening sålunda förfarit felaktigt, har utskottet — med hänsyn till att medel för täckande av merutgifterna saknas — ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag om anvisande av ytterligare högst 18 450 kronor för nu ifrågavarande ändamål.

Vad beträffar moderniseringen av personalbostäderna m. m. vid Apelvikens kustsanatorium samt bidrag till anordnande av nya vårdplatser för lungtuberkulos, kan utskottet tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag.

Under återopande av det anförda får utskottet med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må

a) medgiva, att föreningen kustsanatoriet Apelviken må för bestridande av kostnaderna för modernisering av personalbostäder m. m. komma i åtnjutande av statsbidrag med högst 169 600 kronor;

b) medgiva, att föreningen Kronprinsessan Victorias kustsanatorium i Barkåkra må för bestridande av vissa merkostnader vid uppförande av två bostadshus komma i åtnjutande av statsbidrag med högst 18 450 kronor;

c) till *Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

57:o) **Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 63, s. 95), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 4 600 000 kronor.

58:o) **Bidrag till driften av anstalter för kirurgisk tuberkulos.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 64, s. 96 och 97), vilket innebär en uppräkning av anslaget med 150 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av anstalter för kirurgisk tuberkulos* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 900 000 kronor.

59:o) **Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 65, s. 97), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 60 000 kronor.

60:o) **Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna.** Kungl. Maj:t har (punkt 66, s. 97—99) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 330 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 140 000 kronor.

Anstaltsledningarna vid Hålahults och Österåsens sanatorier ha mött stora svårigheter såväl när det gällt att tillgodose bostadsbehovet för under se-

nare år utökad personal som att med nuvarande bostadsbestånd rekrytera personal till sanatorierna. Departementschefen anser det vara av den största betydelse, att tillräckliga och lämpliga bostäder tillhandahållas personalen vid dessa sanatorier i all synnerhet som befattningshavarna genom anstaltarnas avlägsna belägenhet ej ha möjligheter att i den öppna hyresmarknaden erhålla lämpliga bostäder i sanatoriernas närhet. På grund härav förordas, att medel anvisas för uppförande vid Hålahults sanatorium av ett bostadshus för gift personal samt för omändring av det nuvarande familjebostadshuset till bostäder för ogift personal. Kostnaderna härför uppskattas till 305 000 kronor. Vidare föreslås uppförande av ett bostadshus för sjuksköterskor vid Österåsens sanatorium för en kostnad av 275 000 kronor. För nästa budgetår anses böra anvisas 155 000 kronor för byggnadsarbetena vid Hålahults sanatorium samt 175 000 kronor vid Österåsens sanatorium. Det sammanlagda medelsbehovet skulle alltså uppgå till 330 000 kronor.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 330 000 kronor.

61:o) **Bidrag till driften av folksanatorierna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 67, s. 100), vilket innebär en minskning av anslaget med 191 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av folksanatorierna* för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 611 000 kronor.

62:o) **Bidrag till ambulatorisk behandling m. m. av vissa tuberkulospatienter.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 68, s. 100 och 101), vilket innebär en av hänsyn till medelsåtgången föranledd ökning av anslaget med 50 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till ambulatorisk behandling m. m. av vissa tuberkulospatienter* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 450 000 kronor.

63:o) **Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 69, s. 101), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 70 000 kronor.

64:o) **Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemivårdanstalter.** Kungl. Maj:t har (punkt 70, s. 101 och 102) föreslagit riksdagen att till Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemivårdanstalter för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

Under rubriken bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus har för budgetåret 1947/48 anvisats ett reservationsanslag av 300 000 kronor. Genom av 1946 års riksdag beslutade och den 1 januari 1948 ikraftträdde ändringar i lagen om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus och i epidemilagen har såsom gemensam beteckning för såväl epidemisjukhus som epidemisjukstugor införts benämningen epidemivårdanstalter.

Med hänsyn till storleken av det belopp, som är disponibelt å anslaget, anses medel ej behöva anvisas för nästa budgetår. Anslaget föreslås fr. o. m. nästa budgetår erhålla rubriken *Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemivårdanstalter* samt uppföras med ett formellt belopp av 100 kronor. Reservationen å det äldre anslaget förutsättes få överföras till nu ifrågavarande anslag.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må till *Bidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemivårdanstalter* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

65:o) **Bidrag till driften av epidemivårdanstalter.** Kungl. Maj:t har (punkt 71, s. 102 och 103) föreslagit riksdagen att till Bidrag till driften av epidemivårdanstalter för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 600 000 kronor.

Under denna rubrik har för innevarande budgetår anvisats ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor.

Anslaget har med hänsyn till belastningen och beräknad fortsatt nedgång i antalet fall av epidemisjukdomar ansetts kunna för nästa budgetår minskas med 400 000 kronor.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av epidemivårdanstalter* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 600 000 kronor.

66:o) **Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 72, s. 103 och 104) och under erinran, att anslaget, som i riksstaten för innevarande budgetår uppförts med

100 000 kronor, med hänsyn till förefintlig reservation ansetts kunna upp-
tagas med allenast formellt belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande m. m. av hem
för kroniskt sjuka* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reserva-
tionsanslag av 100 kronor.

67:o) **Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka.** I enlighet med Kungl.
Maj:ts förslag (punkt 73, s. 104 och 105), vilket innebär oförändrad medels-
anvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av hem för kro-
niskt sjuka* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag
av 2 700 000 kronor.

68:o) **Bidrag till Lilla Hemmet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag
(punkt 74, s. 105 och 106), vilket innebär en höjning av anslaget med
10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Lilla Hemmet* för budget-
året 1950/51 anvisa ett anslag av 40 000 kronor.

69:o) **Bidrag till driften av centralanstalter för radioterapi.** I enlighet med
Kungl. Maj:ts förslag (punkt 75, s. 106—108), vilket innebär oförändrad
medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av centralanstal-
ter för radioterapi* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslags-
anslag av 600 000 kronor.

70:o) **Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehand-
ling m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 76, s. 108), vilket
innebär en av belastningen betingad höjning av anslaget med 45 000 kro-
nor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till resor för patienter vid
vissa anstalter för radiumbehandling m. m.* för budgetåret
1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 270 000 kronor.

71:o) **Bidrag till driften av en neurokirurgisk avdelning vid lasarettet i
Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 77, s. 108 och 109),
vilket innebär en anslagsökning med 10 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av en neurokirur-
gisk avdelning vid lasarettet i Lund* för budgetåret 1950/51
anvisa ett förslagsanslag av 85 000 kronor.

72:o) **Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanförestalterna. Bidrag till
Eugeniahemmet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 80 och

81, s. 112—115), vilka innebära oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1950/51 anvisa

a) till *Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanförestal-
terna* ett anslag av 36 000 kronor;

b) till *Bidrag till Eugeniahemmet* ett förslagsanslag av 400 000 kronor.

73:o) **Bidrag till stödjebandage och proteser vid ortopediska lasarett-
avdelningar m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 82, s. 115
och 116), vilket innebär en av anslagsbelastningen och inrättandet av
ytterligare en ortopedisk avdelning betingad uppräknig av anslaget med
75 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till stödjebandage och prote-
ser vid ortopediska lasarettavdelningar m. m.* för budget-
året 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kronor.

74:o) **Bidrag till de vanföras riksorganisation.** I enlighet med Kungl.
Maj:ts förslag (punkt 83, s. 116 och 117), vilket innebär en anslagshöjning
med 1 400 kronor till följd av utsträckning av anställningstiden för en legi-
timerad sjukgymnast vid organisationens konvalescenthem Sommarsol i
Vejbystrand, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till de vanföras riksorganisa-
tion* för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 3 400
kronor.

75:o) **Bidrag till uppförande eller inrättande av förlossningsanstalter.** I
enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 86, s. 118) samt under erinran,
att medel för ändamålet anvisats å riksstaten senast budgetåret 1948/49
ävensom att anslaget med hänsyn till förefintlig reservation ansetts kunna
för budgetåret 1950/51 upptagas med allenast formellt belopp, hemställer
utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande eller inrät-
tande av förlossningsanstalter* för budgetåret 1950/51 anvisa
ett reservationsanslag av 100 kronor.

76:o) **Bidrag till driften av förlossningsanstalter och väntehem m. m.** I
enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 87, s. 119), vilket innebär en
minskning av anslaget med 200 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av förlossnings-
anstalter och väntehem m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa
ett förslagsanslag av 2 500 000 kronor.

77:o) **Viss ersättning till barnbördshuset i Lund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 88, s. 119 och 120), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Viss ersättning till barnbördshuset i Lund* för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 1 400 kronor.

78:o) **Statens institut för folkhälsan: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 89, s. 120—126) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens institut för folkhälsan, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Statens institut för folkhälsan: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 1 516 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 1 465 000 kronor.

Styrelsen för statens institut för folkhälsan har hemställt om inrättande av ett betydande antal nya befattningar ävensom uppflyttning i lönegrad av åtskilliga nu befintliga tjänster. Enligt styrelsens förslag skulle erfordras en ökning av anslaget med 215 700 kronor.

Departementschefen har inledningsvis framhållit, att institutets verksamhet nu pågått under cirka tio år. Ehuru någon principiell utvidgning av de arbetsuppgifter, som ålades institutet vid dess tillkomst, icke ägt rum, har arbetsbördan under de gångna åren oavbrutet ökat, och institutet har trots vidtagna personalförstärkningar i viss utsträckning nödgats avsäga sig inkomna utredningsuppdrag. Omständigheterna anses motivera, att en översyn av institutets organisation kommer till stånd, och departementschefen har för avsikt att föranstalta om en dylik. Med hänsyn härtill och till rådande ekonomiska läge kunna styrelsens förslag om uppflyttning i lönegrad eller annan reglering beträffande nu befintliga tjänster icke f. n. tillstyrkas.

På yrkeshygieniska avdelningens tekniska laboratorium föreslås en ny befattning som assistent i högst Cg 20. Departementschefen har vidare tillstyrkt, att under avlöningsanslaget beräknas ett belopp av 2 800 kronor för en kurs för industriläkare, varjämte beloppet för vikariatsersättningar uppräknats med 4 480 kronor. Härtill komma automatiska utgiftsökningar om 34 410 kronor. Den sammanlagda anslagsökningen har avrundats till 51 000 kronor.

Utskottet. Såsom statskontoret framhållit i sitt yttrande över de anslags-
äskanden, som framlagts av styrelsen för statens institut för folkhälsan, har riksdagen vid skilda tillfällen under de senaste åren erinrat om angelägenheten av att i rådande läge i möjlig mån undvika en utvidgning av

institutets verksamhet. Institutets avlöningsanslag höjdes emellertid vid föregående års riksdag med icke mindre än 78 000 kronor, och nu föreslås en ytterligare ökning med 51 000 kronor. Enligt styrelsens förslag skulle denna sistnämnda ökning ha uppgått till 215 700 kronor. Trots den förstärkning, som redan genomförts, har institutet i viss utsträckning nödgats avsäga sig inkomna utredningsuppdrag. Den utveckling, som här ägt rum, föranleder utskottet att helt instämma i departementschefens uppfattning, att en översyn av institutets organisation bör verkställas. Därvid böra alla möjligheter undersökas att åstadkomma rationalisering och effektivisering av verksamheten. Någon ytterligare personalförstärkning utöver den av Kungl. Maj:t nu föreslagna synes icke böra komma till stånd.

Under återopande av det anförda får utskottet, med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag beträffande personalorganisation och anslagsberäkning för nästkommande budgetår, hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens institut för folkhälsan, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	193 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	18 100
3. Avlöningar till speciallärare, experter och tillfälliga biträden, <i>förslagsvis</i>	177 100
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	988 000
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	139 200

Summa förslagsanslag kronor 1 516 000;

b) till *Statens institut för folkhälsan*: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 516 000 kronor.

79:o) *Statens institut för folkhälsan*: Omkostnader. Kungl. Maj:t har (punkt 90, s. 126—128) föreslagit riksdagen att till *Statens institut för folkhälsan*: Omkostnader för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 614 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 555 000 kronor.

Anslagsposterna till sjukvård m. m. och till reseersättningar föreslås höjda med 4 000 resp. 5 000 kronor. Även delposten till övriga expenser har uppräknats med 2 000 kronor. Då erforderliga nyanskaffningar av in-

ventarier icke kunnat göras under de senaste åren, föreslås en tillfällig höjning av delposten till inköp och underhåll av inventarier med 40 000 kronor. Slutligen har för inköp och underhåll av djur beräknats ett med 8 000 kronor ökat medelsbehov.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts anslagsberäkning för nästkommande budgetår men vill även beträffande detta anslag understryka betydelsen av att medelsförbrukningen begränsas. Det torde få förutsättas, att vid den av departementschefen förebådade översynen av institutets organisation nödig uppmärksamhet kommer att ägnas även åt möjligheterna att nedbringa institutets omkostnader. Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Statens institut för folkhälsan: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 614 000 kronor.

80:o) Vissa undersökningar rörande små avloppsreningsanläggningar. Kungl. Maj:t har (punkt 91, s. 128—132) föreslagit riksdagen att till Vissa undersökningar rörande små avloppsreningsanläggningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 57 000 kronor.

Departementschefen har beträffande detta anslag bl. a. anfört följande.

Den undersökningsverksamhet rörande små avloppsreningsanläggningar, om vilken nu är fråga och för vilken medel tidigare ställts till förfogande dels från planeringsanslag och dels från folkhälsoinstitutets avlöningsanslag, avser i första hand att genom praktiska försök utröna den ur hygienisk, teknisk och ekonomisk synpunkt lämpligaste utformningen av smärre avloppsreningsanordningar och det lämpligaste sättet för skötseln av dessa. För detta ändamål har i Stocksunds köping uppförts en försöksanläggning, som i ett första utbyggnadsstadium varit i regelbunden drift i ungefär ett års tid. Avsikten har vidare varit att, sedan tillräckliga erfarenheter vunnits, på basis av dessa skulle utarbetas råd och anvisningar för byggande och skötsel av sådana anläggningar, varom nu är fråga.

Stocksundsanläggningen blev efter en andra utbyggnadsetapp i huvudsak färdig sommaren 1948. Vid denna tidpunkt stodo emellertid icke längre några medel till förfogande för undersökningarnas bedrivande. Dessa ha därför ännu icke kunnat slutföras i den avsedda omfattningen, och ett flertal i stocksundsanläggningen ingående aggregat ha över huvud taget icke underkastats några prov.

Under den tid, som förflutit, sedan utredningsuppdraget meddelades år 1944, ha hithörande frågor erhållit en starkt ökad aktualitet. Vad folkhälsoinstitutets styrelse i detta hänseende anfört har bibragt mig den uppfattningen, att undersökningarna snarast böra fullföljas och slutföras.

Den fortsatta verksamheten bör bedrivas i samarbete mellan folkhälsoinstitutet, medicinalstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, bostadsstyrelsen och fiskeristyrelsen, varvid för ändamålet lämpligen torde böra inrättas en mindre delegation med representanter för de olika myndigheterna. Det synes mig vidare lämpligt, att det närmaste ansvaret för verk-

samheten alltjämt får åvila folkhälsoinstitutet, i första hand föreståndaren för dess vattenlaboratorium. De för den fortsatta verksamheten erforderliga kompletteringarna av stocksundsanläggningen och underhållet av denna anläggning torde dock, såsom i ärendet föreslagits, höra ankomma på väg- och vattenbyggnadsstyrelsen.

Kostnaderna för den fortsatta verksamheten ha av folkhälsoinstitutets styrelse uppskattats till sammanlagt 150 000 kronor, varav för stocksundsanläggningen 37 000 kronor och för undersökningarnas bedrivande 113 000 kronor. I detta sammanhang beräknas medel för återupptagande och fullföljande av verksamheten under det närmaste budgetåret, vilka i anslutning till de av styrelsen framlagda kalkylerna uppskattats till 24 000 kronor för komplettering och underhåll av stocksundsanläggningen och 33 000 kronor för undersökningarna. Sammanlagt skulle sålunda för nästa budgetår erfordras 57 000 kronor.

Utskottet anser i likhet med departementschefen, att de nu påbörjade undersökningarna böra slutföras. Ur flera synpunkter vore det värdefullt, om undersökningarna kunde leda fram till enhetliga typer av reningsanläggningar och om på grundval av den bedrivna försöksverksamheten allmänna råd och anvisningar kunde utfärdas rörande skötseln av dylika anläggningar. Utskottet utgår emellertid från att den här ifrågavarande undersökningsverksamheten är av engångsnatur och att något fortlöpande behov av anslag för ändamålet icke skall uppstå.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa undersökningar rörande små avloppsreningsanläggningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 57 000 kronor.

81:o) Statens sjuksköterskeskola: *Avlöningar*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 94, s. 133—135), vilket innebär en anslagshöjning med 9 500 kronor, avseende inrättande av en tjänst som instruktionsköterska i Ce 15 ävensom löneklassuppflyttningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens sjuksköterskeskola, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	31 500
2. Arvode, bestämt av Kungl. Maj:t	1 800
3. Arvoden åt tillfälliga lärare, <i>förslagsvis</i>	23 700
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	69 400
5. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	12 100

Summa förslagsanslag kronor 138 500;

b) till *Statens sjuksköterskeskola: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 138 500 kronor.

82:o) *Statens sjuksköterskeskola: Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 95, s. 135 och 136), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens sjuksköterskeskola: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 64 000 kronor.

83:o) *Stipendier till elever vid godkända sjuksköterskeskolor*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 96, s. 136 och 137), vilket innebär en anslagsökning med 1 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Stipendier till elever vid godkända sjuksköterskeskolor* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 23 000 kronor.

84:o) *Bidrag till driften av godkända sjuksköterskeskolor*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 97, s. 137—139), vilket innebär en anslagsökning med 5 000 kronor med hänsyn till ökat antal elevansökningar till sjuksköterskeskolorna och anordnande av extra kurser, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till driften av godkända sjuksköterskeskolor* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

85:o) *Bidrag till utbildningskurser för instruktionssköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter m. fl.* Kungl. Maj:t har (punkt 98, s. 139—142) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till utbildningskurser för instruktionssköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter m. fl.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 36 700 kronor.

Anslaget, som i riksstaten för innevarande budgetår är uppfört med 30 000 kronor, är avsett såsom bidrag till svensk sjuksköterskeförening för anordnande av dels en fortsättningskurs för utbildning av föreståndarinnor och instruktionssköterskor vid sjuksköterskeskolor samt husmödrar vid sjukvårdsanstalter, dels ock två kortare kurser för utbildning av instruktionsavdelningssköterskor vid sjukvårdsanstalter.

Föreningen har för innevarande budgetår beslutat utöka fortsättningskursen från sex till nio månader. Enär den beslutade utvidgningen av fortsättningskursen i och för sig anses vara motiverad, vill departementschefen icke motsätta sig, att statsbidrag beräknas för densamma, och tillstyrker alltså, att föreningen för nästa budgetår beviljas statsbidrag för an-

ordnande av en fortsättningskurs om försöksvis nio månader samt två kompletteringskurser om vardera cirka nio veckor. Fortsättningskursen skulle såsom för innevarande budgetår omfatta cirka 35 elever, medan det sammanlagda antalet deltagare i kompletteringskurserna beräknats till 60—70. Såsom villkor för statsbidragets åtnjutande förutsättes skola gälla, att i fortsättningskursen minst 16 och i kompletteringskurserna sammanlagt likaledes minst 16 elever, vilka äro i behov därav, skola befrias från erläggande av kursavgift, samt att undervisningen skall stå under medicinalstyrelsens överinseende och bedrivs enligt en av styrelsen godkänd plan.

Departementschefen beräknar föreningens totala nettokostnader för kursverksamheten till 73 400 kronor, vartill skulle utgå statsbidrag med hälften, eller 36 700 kronor.

Utskottet anser sig icke kunna bedöma behovet av att utöka fortsättningskursen från sex till nio månader. Om sådant behov förelegat, borde emellertid föreningen i förväg ha underställt frågan Kungl. Maj:ts prövning ur synpunkten av om statsbidrag skulle kunna påräknas för de med utökningen förenade kostnaderna. Även om det sålunda ur principiell synpunkt måste anses otillfredsställande, att frågan om statsbidrag prövas, först sedan utökningen genomförts, vill utskottet med hänsyn till vad departementschefen anfört icke motsätta sig, att bidrag får utgå för en förlängd fortsättningskurs. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till utbildningskurser för instruktionsköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter m. fl.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 36 700 kronor.

86:o) *Utbildning av sysselsättnings- och arbetsterapeuter.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 99, s. 142 och 143), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utbildning av sysselsättnings- och arbetsterapeuter* för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 60 000 kronor.

87:o) *Bidrag till avlöningar åt distriktsköterskor m. m. Bidrag till avlöningar åt distriktsbarnmorskor m. m.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 100 och 101, s. 143—145), vilket innebär minskning i fråga om det förra anslaget med 100 000 kronor och beträffande det senare anslaget med 200 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1950/51 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Bidrag till avlöningar åt distriktsköterskor m. m.* 4 400 000 kronor;

b) till *Bidrag till avlöningar åt distriktsbarnmorskor m. m.* 2 700 000 kronor.

88:o) **Bidrag till distriktsbarnmorskas resor i samband med hemförlossning och eftervård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 102, s. 145 och 146), vilket innebär en minskning av anslaget med 200 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till distriktsbarnmorskas resor i samband med hemförlossning och eftervård* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

89:o) **Understödjande av dispensärverksamhet.** Kungl. Maj:t har (punkt 103, s. 146 och 147) föreslagit riksdagen att till Understödjande av dispensärverksamhet för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 300 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 2 000 000 kronor.

Från anslaget bestridas statsbidrag dels enligt gällande kungörelse angående statsbidrag till dispensärverksamhet för tuberkulosens bekämpande, dels, jämlikt särskilt medgivande av riksdagen, till av studentkårerna i Uppsala, Lund, Stockholm och Göteborg organiserad dispensärverksamhet beträffande medlem av nämnda kårer eller av musikhögskolans elevkår, dels ock fr. o. m. budgetåret 1946/47, ävenledes jämlikt särskilt medgivande av riksdagen, till landsting eller stad, som icke deltagar i landsting, för bestridande av kostnader för allmän skärmbildsundersökning för uppspårande av tuberkulos i bröstorganen.

Kostnaderna för sistnämnda verksamhet föreslås fr. o. m. nästa budgetår skola överföras till särskilt anslag.

Med hänsyn till anslagsbelastningen har medelsbehovet i övrigt för nästa budgetår beräknats till i avrundat tal 1 300 000 kronor.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må till *Understödjande av dispensärverksamhet* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 300 000 kronor.

90:o) **Allmän skärmbildsundersökning: Lokala undersökningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 104, s. 147—152) föreslagit riksdagen att till Allmän skärmbildsundersökning: Lokala undersökningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 550 000 kronor.

Fr. o. m. budgetåret 1946/47 har, jämlikt särskilt medgivande av riksdagen, från anslaget till Understödjande av dispensärverksamhet utgått statsbidrag till landsting eller stad, som icke deltagar i landsting, för bestridande av kostnader för allmän skärmbildsundersökning för uppspårande av tuberkulos i bröstorganen. Under anslaget har för nu löpande budgetår för den egentliga dispensärverksamheten beräknats ett belopp av 1 300 000 kronor samt för den allmänna skärmbildsundersökningen ute i landet 658 000 kronor eller tillhoppa 1 958 000 kronor. Sistnämnda belopp har, med hänsyn till osäkerheten i beräkningarna, avrundats uppåt till 2 000 000 kronor.

Medelsanvisningarna för dispensärverksamheten och skärmbildsundersökningen förordas fr. o. m. nästa budgetår skola upptagas under skilda anslag.

Antalet undersökningspatruller i den allmänna skärmbildsundersökningen anses under nästa budgetår, liksom för innevarande budgetår, böra begränsas till 15. Undersökningen kommer därför att beröra endast omkring fem län.

För statsbidrag till förstärkning av personalen vid centraldispensärerna beräknas 37 500 kronor, varvid departementschefen utgått från oförändrade genomsnittsarvodena av 1 100 resp. 400 kronor per månad för de extra läkarna och skrivbiträdena.

Personalen vid undersökningspatrullerna förordas skola fr. o. m. den 1 juli 1950 överföras till statstjänst. De i patrullerna ingående röntgensköterskorna och röntgenteknikerna föreslås därvid inplacerade i lönegraderna Ce eller Cg 12 resp. 13. De befattningshavare, som under år 1950 uppnå en sammanlagd anställningstid i denna verksamhet eller i statstjänst av minst tre år, anses böra beredas extra ordinarie anställning. Personalen i fråga förutsättes liksom f. n. skola avlönas enligt bostadsortens ortsgrupp. För patrullernas skrivbiträden beräknas ett oförändrat månadsarvode av 325 kronor.

Statsverkets kostnader för avlöning åt den i patrullerna ingående personalen beräknas uppgå till 121 230 kronor, eller samma belopp, som beräknats för innevarande budgetår.

Från landstingen inflytande bidrag föreslås skola redovisas under anslaget i form av särskilda uppbördsmedel.

För utbildningskurser för blivande skärmbildstekniker samt för kvinnlig personal, avsedd att så småningom ersätta de nuvarande röntgensköterskorna, beräknas 2 000 resp. 500 kronor. Befattningshavare, som genomgått sistnämnda kurs, förordas skola erhålla placering i lönegrad Ce eller Cg 6 samt benämnas skärmbildsbiträde.

De på staten belöpande kostnaderna för ifrågakommande traktamenten beräknas till oförändrat belopp, 80 000 kronor.

Kostnaderna för röntgenrör- och ventilslitage, film, framkallning, driv-

medel o. d. uppskattas slutligen — då man icke torde kunna räkna med ett större antal undersökningar under nästa budgetår än omkring 600 000 — till 300 000 kronor.

Det sammanlagda medelsbehovet för den allmänna skärmbildsundersökningen ute i landet skulle i enlighet med det anförda uppgå till 541 230 kronor eller i avrundat tal 550 000 kronor.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må till *Allmän skärmbildsundersökning: Lokala undersökningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 550 000 kronor.

91:o) **Allmän skärmbildsundersökning: Medicinalstyrelsens skärmbildscentral.** Kungl. Maj:t har (punkt 105, s. 152—155) föreslagit riksdagen att till *Allmän skärmbildsundersökning: Medicinalstyrelsens skärmbildscentral* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 188 000 kronor.

Fr. o. m. budgetåret 1946/47 ha från anslaget till Granskningscentral för allmän skärmbildsundersökning bestritts kostnaderna för en till medicinalstyrelsen ansluten central för den allmänna skärmbildsundersökningen. Detta anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 187 000 kronor.

Avlöningskostnaderna för personalen vid skärmbildscentralen beräknas för nästa budgetår till 175 000 kronor eller samma belopp, som anvisats för innevarande budgetår. Under den i staten för skärmbildscentralen upptagna rubriken omkostnader föreslås skola uppföras två anslagsposter, nämligen sjukvård och expenser. För sjukvård beräknas 300 kronor samt för expenser 12 700 kronor, varav för bränsle, lyse och vatten 4 200 kronor samt för övriga expenser 8 500 kronor. Anslaget i sin helhet föreslås i enlighet härmed skola upptagas till 188 000 kronor samt uppföras under rubriken *Allmän skärmbildsundersökning: Medicinalstyrelsens skärmbildscentral*.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må till *Allmän skärmbildsundersökning: Medicinalstyrelsens skärmbildscentral* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 188 000 kronor.

92:o) **Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård.** Kungl. Maj:t har (punkt 106, s. 155—159) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 800 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 2 600 000 kronor.

För bidrag till läkares, sjuksköterskors och barnmorskors avlöning beräknas, med beaktande bl. a. av den alltjämt pågående utbyggnaden av verksamheten, ett från 2 500 000 till 2 700 000 kronor förhöjt belopp. Övriga poster under anslaget ha upptagits med oförändrade belopp.

Departementschefen har bl. a. beträffande en av medicinalstyrelsen föreslagen repetitions- och kompletteringskurs för å barnavårdscentral anställda sjuksköterskor framhållit, att han icke nu kan förorda styrelsens i och för sig beaktansvärda förslag. Kostnaden för denna kurs, beräknad till 3 175 kronor, har sålunda icke inräknats i den under anslaget upptagna posten för bidrag till specialutbildning av barnsjuksköterskor.

I en inom andra kammaren av fröken *Liljedahl m. fl.* väckt motion (II: 100) har hemställts, att i enlighet med medicinalstyrelsens förslag 3 175 kronor måtte anvisas för en repetitions- och kompletteringskurs för sjuksköterskor vid barnavårdscentraler.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, hänvisas till motionen.

Utskottet. Kungl. Maj:ts beräkningar av medelsbehovet under ifrågasvarande anslag för nästkommande budgetår ha icke givit anledning till erinran från utskottets sida.

Vad beträffar den i motionen II: 100 berörda frågan om anordnande av en repetitions- och kompletteringskurs för å barnavårdscentral anställda sjuksköterskor är även utskottet av den meningen, att en dylik kurs i och för sig skulle fylla ett visst behov. Utvecklingen inom barnsjukvården har under de senaste åren gått snabbt framåt, och det är uppenbart, att i vissa fall svårigheter kunna föreligga för sjuksköterskor vid barnavårdscentraler att ta del av nya rön och erfarenheter. Emellertid måste här liksom på andra områden iakttagas återhållsamhet med statsutgifterna, och utskottet har liksom departementschefen kommit till den uppfattningen, att behovet av ifrågasvarande kurs icke är så trängande, att medel för ändamålet nu böra anvisas. Utskottet kan alltså icke tillstyrka bifall till motionen II: 100.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionen II: 100 till *Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 800 000 kronor.

93:0) **Bidrag till resor i förebyggande mödra- och barnavård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 107, s. 159 och 160), vilket innebär en 4 — *Bihang till riksdagens protokoll 1950. 6 saml. Nr 11.*

höjning av anslaget med 50 000 kronor med hänsyn till den alltjämt pågående utvecklingen av verksamheten, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till resor i förebyggande mödra- och barnavård* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 500 000 kronor.

94:o) **Läkemedel åt vissa kvinnor och barn.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 108, s. 160), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Läkemedel åt vissa kvinnor och barn* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor.

95:o) **Bidrag till folkbildningsorganisationerna för anordnande av allmän sexualhygienisk upplysningsverksamhet.** Kungl. Maj:t har (punkt 109, s. 161) föreslagit riksdagen, att till *Bidrag till folkbildningsorganisationerna för anordnande av allmän sexualhygienisk upplysningsverksamhet* för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 50 000 kronor.

Anslaget, som i riksstaten för innevarande budgetår är uppfört med samma belopp, är avsett att genom skolöverstyrelsens försorg fördelas mellan folkbildningsorganisationerna m. fl. Enligt uppgift av överstyrelsen hade den 15 september 1949 ansökningar inkommit från 21 olika organisationer om bidrag å tillhopa 57 003 kronor. Då intresset för verksamheten anses vara stort, har överstyrelsen föreslagit oförändrad medelsanvisning.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till folkbildningsorganisationerna för anordnande av allmän sexualhygienisk upplysningsverksamhet* för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 50 000 kronor.

96:o) **Abortförebyggande åtgärder.** Kungl. Maj:t har (punkt 110, s. 161—166) föreslagit riksdagen att till *Abortförebyggande åtgärder* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 175 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 160 000 kronor.

Den verksamhet i abortförebyggande syfte, till vilken medel första gången beviljades vid 1945 års riksdag, är avsedd som en försöksverksamhet för att vinna erfarenheter för en mera definitiv utformning av organisationen.

Rådgivningsbyråer för abortsökande ha emellertid varit i funktion, framförallt i Stockholm, under flera år innan statsbidragsbestämmelserna trädde i kraft den 1 januari 1946. Såväl den samlade tid som abortförebyggande verksamhet pågått som den tid statsbidragsberättigade byråer varit inrättade har ansetts tillräcklig för att nu med ledning av erfarenheterna härav kunna ompröva hela den abortprofylaktiska verksamhet, som bedrivs med det allmännas stöd. Departementschefen har därför den 18 november 1949 erhållit Kungl. Maj:ts bemyndigande att tillkalla sakkunniga för översyn av den abortförebyggande verksamheten och därmed sammanhängande spörsmål. Med hänsyn härtill kan departementschefen icke nu förorda bifall till medicinalstyrelsens i och för sig beaktansvärda förslag om sådan ändring av gällande kungörelse, att statsbidrag skulle kunna utgå för mottagningar, hållna av två läkare, en gynekolog och en psykiater. Styrelsens förslag om ökad medelsanvisning till kuratorerna för tillgodoseende av överhängande ekonomiska hjälpbehov har däremot på grundval av de erfarenheter, som redan föreligga, ansetts kunna i viss mån tillstyrkas. Sålunda föreslås, att — utöver det bidrag om 4 000 kronor per byrå, som nu utgår — ett sammanlagt belopp av 10 000 kronor ställes till medicinalstyrelsens förfogande för utbetalning till byråer, där anvisade belopp icke räckta till för att tillgodose hjälpbehovet.

Ersättningen till vissa laboratorier för utförande av biologiska graviditetsreaktioner föreslås höjd med 3 kronor per prov.

Verksamheten beräknas i avvaktan på resultatet av förenämnda sakkunnigas arbete även under nästa budgetår få försökskaraktär. Medelsbehovet för statsbidrag enligt gällande kungörelse anses liksom f. n. böra beräknas för i genomsnitt tio rådgivningsbyråer, envar med en läkare och en kurator. Departementschefen förutsätter emellertid därvid, att liksom under innevarande budgetår hinder icke bör möta för Kungl. Maj:t att medgiva statsbidrag till det ytterligare antal byråer, som kan komma att befinnas erforderligt, dock högst fem. I enlighet härmed beräknas statsbidraget till läkarnas avlöning till 23 400 kronor och till kuratorernas avlöning till 52 000 kronor. För tillgodoseende i abortförebyggande syfte av överhängande hjälpbehov hos kvinnor, som besöka kurator, beräknas 50 000 kronor samt för kuratorernas resor för hembesök hos havande kvinnor och kvinnornas resor till byråerna i genomsnitt 1 500 kronor per byrå eller tillhoppa 15 000 kronor. Sammanlagt skulle sålunda för rådgivningsbyråernas verksamhet erfordras i runt tal 140 000 kronor.

Kostnaderna för ersättning till vissa laboratorier för utförande av biologiska graviditetsreaktioner uppskattas till 34 000 kronor. Posten för preventivrådgivning för män slutligen beräknas till oförändrat belopp, 1 000 kronor.

Det sammanlagda medelsbehovet under anslaget skulle i enlighet härmed komma att uppgå till 175 000 kronor.

Utskottet. Med hänsyn till att särskilda sakkunniga tillkallats för översyn av den abortförebyggande verksamheten och därmed sammanhängande spörsmål, saknar utskottet anledning att nu närmare gå in på den framtida utformningen av denna verksamhet. Då densamma även under nästkommande budgetår avses skola ges försökskaraktär och då Kungl. Maj:ts förslag i huvudsak bygger på den medelsanvisning, som för innevarande budgetår ägt rum, tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Abortförebyggande åtgärder* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 175 000 kronor.

97:o) **Stipendier för blivande distriktstandläkare m. fl.** Kungl. Maj:t har (punkt 111, s. 166—168) föreslagit riksdagen att till Stipendier för blivande distriktstandläkare m. fl. för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 400 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 250 000 kronor.

Departementschefen har beträffande nu ifrågavarande stipendiegivning bl. a. anfört följande.

Avsikten med stipendieinstitutionen var att främja rekryteringen av tandläkare till folktandvården. Tjänstgöringen inom folktandvården skulle i fråga om tiden stå i ett visst förhållande till antalet uppburna stipendier. De av mig inhämtade uppgifterna visa, att ett betydande antal stipendiater icke ansett sig böra respektera innebörden av stipendieföreskrifterna på denna punkt. I det övervägande antalet av dessa fall ha de godtyckligt handlat så som de med hänsyn uteslutande till sina egna intressen funnit för gott. Sålunda ha — räknat per den 1 december 1949 — icke mindre än cirka 40 procent av stipendiaterna ej fullföljt eller anhållit att få slippa denna tjänstgöring. Av dessa ha endast omkring sex procent angivit godtagbara skäl härför. För folktandvårdens huvudmän har denna utveckling i många fall fått till följd, att de tvingats att stänga i gång varande eller uppskjuta att öppna färdigställda kliniker. För att belysa den aktuella situationen inom folktandvården vill jag nämna, att antalet polikliniker, som den 1 december 1949 på grund av tandläkarbrist icke kunnat öppnas eller måst tillfälligt stängas, utgjorde 27 resp. 50, vilket motsvarar 31 resp. 58 tandläkartjänster. Dessa förhållanden giva anledning till frågan om stipendieinstitutionen verkligen fyller den uppgift, som statsmakterna avsett.

Att stipendiaterna i den omfattning som angivits underlåtit att infria sina förbindelser kan måhända delvis förklaras av att kungörelserna om lediga stipendier tidigare haft en formulering, som möjligen kunnat bidra till att bringa de studerande den uppfattningen, att de efter eget gottfinnande kunnat välja mellan tjänstgöring inom folktandvården och återbetalning av uppburna stipendier. Formuleringen på denna punkt har emellertid numera ändrats. Då stipendiat icke fullgör sin tjänstgöringsskyldighet, återkräver medicinalstyrelsen f. n. icke den del av uppburet stipendiebelopp, som svarar mot fullgjord tjänstgöring. Inom styrelsen har emellertid över-

vägts, om icke hela beloppet oavsett tjänstgöringstidens längd borde återkrävas. Även andra utvägar att giva ytterligare eftertryck åt den för stipendiaterna föreliggande tjänstgöringsskyldigheten ha av medicinalstyrelsen föreslagits och under hand underställts departementets prövning.

Representanter för Sveriges tandläkarförbund ha beretts tillfälle att vid överläggningar inom inrikesdepartementet framlägga sina synpunkter. Det är med tillfredsställelse jag konstaterar, att förbundet beaktat de av mig berörda missförhållandena. Bl. a. har förbundet genom cirkulärskrivelse till samtliga stipendiater och stipendiesökande klargjort nödvändigheten av att åtaga förpliktelser verkligen infrias i full utsträckning. Vidare har förbundet — för att åstadkomma en bättre ordning i detta avseende — vid sitt fullmäktigmöte i december 1949 beslutat, att stipendiat, som efter den 1 januari 1950 uppbär stipendium men sedermera icke infriar sin förbindelse att tjänstgöra inom folktandvården, skall anses ha förverkat rätten till medlemskap i förbundet. Under sådana omständigheter och i avvaktan på resultatet av förbundets åtgöranden synas ytterligare åtgärder från statsmakternas sida f. n. icke erforderliga. Jag anser mig sålunda kunna föreslå, att stipendier må utgå efter oförändrade grunder jämväl under nästa budgetår.

Medelsbehov beräknas för nästkommande budgetår uppkomma för 200 stipendier, medan innevarande års anslag beräknats för 125 stipendier. Då Kungl. Maj:t medgivit medicinalstyrelsen rätt att utdela sammanlagt 225 stipendier under innevarande budgetår, torde anslaget dock komma att avsevärt överskridas. För den händelse antalet ansökningar om stipendier under budgetåret 1950/51 kommer att överstiga 200, förutsättes hinder icke böra möta för Kungl. Maj:t att medgiva utdelande av ytterligare det antal stipendier, som må bliva erforderligt. Anslaget föreslås uppfört med $(200 \times 2\ 000)$ 400 000 kronor.

Utskottet. Det åsidosättande av stipendievillkoren, som ett stort antal stipendiater gjort sig skyldiga till, finner utskottet i hög grad anmärkningsvärt, och utskottet vill understryka, att Kungl. Maj:t med uppmärksamhet bör fortlöpande följa utvecklingen, så att — om ett upprepande härav förekommer — nödiga åtgärder kunna vidtagas. Med hänsyn till de utfästelser, som lämnats från Sveriges tandläkarförbund, synes det skäligt, att stipendiegivningen tills vidare fortsätter i enlighet med de riktlinjer, som departementschefen föreslagit. Skulle emellertid dessa utfästelser visa sig utan verkan, bör en sådan skärpning övervägas, att — om föreskriven tjänstgöring inom folktandvården icke fullgöres — hela stipendiebeloppet återkräves oavsett tjänstgöringstidens längd. Måhända blir det under sådana förhållanden slutligen nödvändigt att helt ompröva, huruvida anledning finnes att fortsätta med ifrågavarande stipendiegivning.

Vad beträffar stipendiegivningen under nästkommande budgetår samt anslagsberäkningen tillstyrker utskottet Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till *Stipendier för blivande distriktstandläkare m. fl.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 400 000 kronor.

98:o) **Odontologisk försöksverksamhet vid Vipeholms sjukhus i Lund.** Kungl. Maj:t har (punkt 115, s. 170—172) föreslagit riksdagen att till Odontologisk försöksverksamhet vid Vipeholms sjukhus i Lund för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 53 000 kronor.

Under denna rubrik ha hittills av riksdagen såsom reservationsanslag anvisats sammanlagt 299 000 kronor, varav å riksstaten för innevarande budgetår 83 000 kronor. Av sistnämnda belopp ha 30 000 kronor avsetts för vissa parallellundersökningar av ungerska arbetare, som under cirka två år vistats i landet.

Försöksverksamheten anses böra pågå under ytterligare ett år eller till den 1 juli 1951. Det belopp, som erfordras för täckande av statens bidrag till kostnaderna för verksamhetens fortsättande under nästa budgetår, uppskattas till 53 000 kronor.

Utskottet. För bedömande av lämpligheten av ett fortsättande av denna verksamhet bör, så snart detta är möjligt, ett klarläggande ske av vilka resultat, som vunnits av hittills bedrivna undersökningar. Utskottet får under erinran härom tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må till *Odontologisk försöksverksamhet vid Vipeholms sjukhus i Lund* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 53 000 kronor.

99:o) **Viss försöksverksamhet på yrkesmedicinens område.** Kungl. Maj:t har (punkt 116, s. 172—175) föreslagit riksdagen att till Viss försöksverksamhet på yrkesmedicinens område för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 145 000 kronor.

Med inrättandet av en yrkesmedicinsk undersökningscentral vid karolinska sjukhuset avsågs närmast att vinna erfarenheter för ett bedömande av i vad mån permanenta anordningar för undersökning och behandling av yrkessjukdomar kunde vara motiverade. Arbetet vid centralen skulle därför ha karaktären av försöksverksamhet. Med hänsyn till den relativt korta tid, som denna verksamhet hittills pågått, anses med ett ställningstagande till frågan om organisationens slutgiltiga utformning böra anstå till dess ytterligare erfarenhet vunnits. På grund härav anses arbetet vid centralen under nästa budgetår böra fortsätta i oförändrade former och därvid alltjämt ha karaktären av försöksverksamhet.

Vad angår medelsbehovet under anslaget föreslås ingen annan förändring än att arvodesbefattningarna som polikliniksköterska och städerska, båda med halvtidstjänstgöring, ändras till dylika befattningar med heltidstjänstgöring. Det för arvoden och vikariatsarvoden avsedda beloppet föreslås i anledning härav uppräknat med i runt tal 5 000 kronor till 88 000 kronor.

Det sammanlagda medelsbehovet under anslaget beräknas till 150 000 kronor. Därvid förutsättes emellertid, att liksom under innevarande budgetår möjlighet bör föreligga för Kungl. Maj:t att medgiva förstärkning av personalen vid centralen, därest så skulle befinnas oundgängligen nödvändigt.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag har icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må till *Viss försöksverksamhet på yrkesmedicinens område* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 150 000 kronor.

100:o) *Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar.* Kungl. Maj:t har (punkt 117, s. 175—178) föreslagit riksdagen att till *Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 900 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 850 000 kronor.

Det för kuratorsverksamheten avsedda statsbidraget beräknas till 45 600 kronor, vilket innebär en sänkning med 5 400 kronor, avseende en kurator i Malmö.

Kostnaderna för de sedan den 1 juli 1945 bedrivna frivilliga läkarundersökningarna av sjömän å svenska fartyg, som från utlandet anlända till svenska hamnar, vilka kostnader fr. o. m. innevarande budgetår bestridas från detta anslag, beräknas till 60 000 kronor.

Med hänsyn till anslagsbelastningen i fråga om övriga från anslaget bestridda utgifter uppskattas det sammanlagda medelsbehovet till i runt tal 900 000 kronor.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må till *Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 900 000 kronor.

101:o) *Skyddskoppypning.* Skyddsympning mot difteri. Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punk-

terna 118—120, s. 178—180), vilka innebära oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1950/51 såsom förslagsanslag anvisa

- a) till *Skyddskoppypning* 140 000 kronor;
- b) till *Skyddsympning mot difteri* 50 000 kronor;
- c) till *Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård* 75 000 kronor.

102:o) **Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 121, s. 180), vilket innebär en minskning av anslaget med 70 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

103:o) **Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 122, s. 180 och 181) och under erinran, att anslaget, som i riksstaten för innevarande budgetår uppförts med 40 000 kronor, med hänsyn till förefintlig reservation ansetts böra för nästa budgetår uppföras med allenast formellt belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

104:o) **Bidrag till uppförande av ett sjukhärbärke i Karesuando.** Kungl. Maj:t har (punkt 123, s. 181—184) föreslagit riksdagen att till Bidrag till uppförande av ett sjukhärbärke i Karesuando för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 40 000 kronor.

Starkt behov föreligger att på ett tillfredsställande sätt ordna såväl förlossningsvården som den allmänna sjukvården inom Karesuando. Av Norrbottens läns landstings förvaltningsutskott framlagt slutgiltigt förslag att för ändamålet uppföra ett sjukhärbärke om, jämte särskilt förlossningsrum, tillhopa sex vårdplatser har icke föranlett någon erinran från departementschefens sida. Byggnadskostnaden har beräknats till 170 000 kronor. Med hänsyn till de särskilda omständigheter, som föreligga i detta fall, förordas, att särskilt statsbidrag må utgå för ändamålet. Bidraget, som icke anses böra utgå för å personalbostäder belöpande kostnader, föreslås därvid lämpligen kunna bestämmas till i runt tal 40 000 kronor. Beloppet förordas skola anvisas såsom reservationsanslag under rubriken Bidrag till uppförande av ett sjukhärbärke i Karesuando.

Utskottet. Med hänsyn till de särskilda omständigheter, som i förevarande fall föreligga, har utskottet icke något att erinra mot det begränsade bidrag av statsmedel, som Kungl. Maj:t föreslagit. Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till uppförande av ett sjukhärberge i Karesuando* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 40 000 kronor.

105:o) *Sjuktransporter med flygplan.* Kungl. Maj:t har (punkt 124, s. 185) föreslagit riksdagen att till *Sjuktransporter med flygplan* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 85 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 53 000 kronor.

Från detta anslag gäldas kostnader för underhåll och drift av flygplan för civila sjuktransporter från Frösön, Boden och Hägernäs. För flygplanen på Frösön och i Boden bestridas underhålls- och driftkostnaderna i sin helhet från anslaget. För det vid Hägernäs stationerade flygplanet skola enligt överenskommelse driftkostnaderna bestridas av vederbörande landsting eller av enskilda i form av avgifter för planets begagnande, medan underhållskostnaderna täckas dels från detta anslag, dels genom bidrag från Stockholms läns landsting.

Kostnaderna för budgetåret 1950/51 uppskattas till 88 000 kronor, varav för driftkostnader 10 000 kronor, för underhållskostnader 56 000 kronor och för administrationskostnader 22 000 kronor. Bidraget från Stockholms läns landsting beräknas komma att uppgå till 3 000 kronor, varför av statsmedel skulle erfordras 85 000 kronor.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må till *Sjuktransporter med flygplan* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 85 000 kronor.

106:o) *Centrala sjukvårdsberedningen: Avlöningar.* Kungl. Maj:t har (punkt 125, s. 185—188) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för centrala sjukvårdsberedningen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Centrala sjukvårdsberedningen: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 131 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 121 000 kronor.

För nästkommande budgetår föreslås inrättande av en ny befattning som biträde i reglerad befordringsgång vid standardiseringsavdelningen. Vidare

anses en uppräknig med 5 000 kronor erforderlig av det belopp, som står till förfogande för extra arbetskraft för vissa särskilt angelägna standardiseringsuppgifter. Uppgifterna beträffande möbelstandardiseringen ha nämligen ännu icke kunnat slutföras, varjämte nya arbetsuppgifter, bl. a. i fråga om sinnessjukhusens vårdavdelningar, tillkommit. Den sammanlagda anslagsökningen uppgår till 10 000 kronor.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag om inrättande av en ny biträdesbefattning och ökad medelsanvisning till extra arbetskraft för vissa standardiseringsuppgifter föranleda icke någon erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för centrala sjukvårdsberedningen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	8 000
2. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	110 500
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	12 500

Summa förslagsanslag kronor 131 000:

b) till *Centrala sjukvårdsberedningen: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 131 000 kronor.

107:o) *Centrala sjukvårdsberedningen: Omkostnader.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 126, s. 188), vilket innebär en höjning av anslaget med 1 800 kronor avseende delposten till övriga expenser, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Centrala sjukvårdsberedningen: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 15 800 kronor.

108:o) *Centrala sjukvårdsberedningen: Arbetsstudieavdelning.* Kungl. Maj:t har (punkt 127, s. 189—192) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad personalförteckning för centrala sjukvårdsberedningens arbetsstudieavdelning, dels godkänna av departementschefen förordad stat för avdelningen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till *Centrala sjukvårdsberedningen: Arbetsstudieavdelning* för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 52 500 kronor.

I riksstaten för innevarande budgetår har för ändamålet under benämningen Centrala sjukvårdsberedningen: Arbetsstudier uppförts ett förslagsanslag av 50 000 kronor.

De nuvarande befattningshavarna vid avdelningen föreslås skola beredas extra ordinarie anställning. Den tekniske ledaren anses därvid böra placeras i Ce 27 och arbetsstudieingenjörerna i Ce 23. Avdelningens kontorsbiträde förordas inplacerad i den reglerade befordringsgången för personal med skriv- och kontorsgöromål. Förslagen föranleda en ökning av medelsbehovet med cirka 1 800 kronor.

Vidare föreslås den under omkostnader uppförda anslagsposten till expenser med hänsyn till belastningen skola höjas med 700 kronor.

Anslaget, som föreslås benämnt Centrala sjukvårdsberedningen: Arbetsstudieavdelning, skulle i enlighet med det anförda höjas med 2 500 kronor.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må

- a) godkänna följande personalförteckning för centrala sjukvårdsberedningens arbetsstudieavdelning:

Personalförteckning.

Befattning	Lönegrad
<i>Extra ordinarie tjänsteman i högre lönegrad än Ce 24.</i>	
1 byråingenjör	Ce 27;
b) godkänna följande stat för centrala sjukvårdsberedningens arbetsstudieavdelning, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:	

Stat.

Utgifter.

A. Avlöningar.

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal .	36 600	
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	4 400	41 000

B. Omkostnader.

1. Reseersättningar, <i>förslagsvis</i>	12 000	
2. Expenser, <i>förslagsvis</i>	3 500	15 500

Summa kronor 56 500

Särskilda uppbördsmedel.

Ersättningar för verkställda undersökningar	4 000
---	-------

Summa förslagsanslag kronor	52 500;
-----------------------------	---------

c) till *Centrala sjukvårdsberedningen: Arbetsstudieavdelning* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 52 500 kronor.

109:o) **Bidrag till psykisk barna- och ungdomsvård.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 128, s. 193), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till psykisk barna- och ungdomsvård* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 100 000 kronor.

Alkoholistvård m. m.

110:o) **Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 129, s. 194—197) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 508 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 452 000 kronor.

Anstaltens direktör har för tiden den 1 juni 1949—den 30 juni 1950 befriats från uppgifter, som avse vården av de intagna samt därmed sammanhängande göromål. De ärenden, från vilka direktören befriats, handläggas av en av Kungl. Maj:t förordnad biträdande direktör i Cg 29. Denna anordning föreslås få bestå intill dess den nuvarande innehavaren av direktörsbefattningen vid utgången av januari 1951 avgår med pension. Medel ha därför beräknats för avlöande av en biträdande direktör under sju månader av nästa budgetår.

Vidare anses medel för nästa budgetår böra anvisas för att täcka vikariatslönekostnaderna för en dubblerad befattning som uppsyningsman i Ca 15.

För att anstaltens befattningshavare i så stor utsträckning som möjligt skola kunna taga hand om internerna under anstaltsvistelsen, ordna och leda deras fritidssysselsättning samt även i övrigt ägna sig åt deras person-

liga angelägenheter förordas en personalförstärkning med en assistent i Cg 20.

På grund av den ökade beläggningen förordar departementschefen vidare, att medel för nästa budgetår beräknas för fyra förmansbefattningar i Ce 11, vilka tidigare hållits vakanta men som styrelsen sedermera nödgats återbesätta. En ny befattning som ekonomibitråde i Ce 3 föreslås inrättad. Till vikariatsersättningar och tillfällig personal beräknas en ökad medelsanvisning av 3 700 kronor.

På grund av svårigheten att med säkerhet beräkna, hur stor medelbeläggningen kommer att bli på svartsjöanstalterna under nästa budgetår, förut-sättes Kungl. Maj:t få medgiva överskridande av den förslagsvis anvisade anslagsposten till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, därest det skulle visa sig nödvändigt för anstalterna att anställa personal utöver vad som rymmes inom den förordade anslagsramen.

De föreslagna personalförändringarna jämte medel för löneklassuppflyttningar, 1 600 kronor, föranleda en ökning av anslaget med sammanlagt 56 000 kronor.

Utskottet. Den ökade rymningsfrekvensen och de återkommande oros-uppträderna vid ifrågavarande anstalt äro ägnade att inskräpa vikten av att anstalten förfogar över en effektiv personalorganisation. Utskottet anser sig på denna grund kunna tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag om utökning av personalen samt om ökad medelsanvisning för vikariatsersättning och tillfällig personal. Då Kungl. Maj:ts förslag ej heller i övrigt för-anlett erinran från utskottets sida, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens tvångs-arbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt där-städes, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	316 800
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	10 700
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, förslagsvis	131 500
4. Rörligt tillägg, förslagsvis	49 000

Summa förslagsanslag kronor 508 000;

b) till Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 508 000 kronor.

111:o) **Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 130, s. 198—200) föreslagit riksdagen att till Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 380 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 262 500 kronor.

Med hänsyn till den ökade beläggningssiffran under senare år och därav följande höga belastningssiffror för budgetåret 1948/49 har medelsanvisningen till flertalet anslagsposter i omkostnadsstaten för nästa budgetår föreslagits skola ökas. Sålunda förordas följande ökningsar, nämligen av anslagsposten till reseersättningar med 500 kronor, av delposten till bränsle, lyse och vatten med 15 000 kronor, av delposten till underhåll av byggnader med 5 000 kronor, för tvätt och renhållning med 2 500 kronor, för proviant med 58 000 kronor, av delposterna till beklädnad och sängkläder, hälso- och sjukvård samt undervisning med resp. 3 000, 5 000 och 1 500 kronor, av delposten till omkostnader för utskrivna och permitterade med 5 000 kronor, för arbetspremier med 20 000 kronor, av kostnader för transport av intagna med 1 000 kronor samt av delposten till tjänstedräkt med 1 000 kronor. Den sammanlagda ökningen uppgår till 117 500 kronor.

Utskottet. Anslagsbelastningen har under budgetåret 1948/49 uppgått till över 401 000 kronor mot av riksdagen anvisade 250 000 kronor. Med hänsyn härtill och till den ökade beläggningen å anstalten har utskottet ansett sig kunna godtaga Kungl. Maj:ts beräkning av medelsbehovet för nästkommande budgetår. Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 380 000 kronor.

112:o) **Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 135, s. 201—204) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens alkoholistanstalt å Venngarn, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 359 700 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 357 000 kronor.

För nästa budgetår har under anslaget upptagits ett belopp av 2 000 kronor för arvoden till de tandläkare, som genom besök vid anstalten meddela

tandvård åt internerna. Arvodena ha därvid beräknats efter en ersättning med 12 kronor 10 öre per timme. För löneklassuppflyttningar ha beräknats 700 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens alkoholistanstalt å Venngarn, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	138 500
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	185 100
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	36 100

Summa förslagsanslag kronor 359 700;

b) till *Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 359 700 kronor.

113:o) **Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 136, s. 204—206), vilket innebär en anslagsökning med 37 000 kronor — varav 10 500 kronor till inventarier m. m., 4 500 kronor till hälso- och sjukvård, 5 000 kronor till flitpenningar för handräckning samt 17 000 kronor för inköp av en ny personautomobil — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 284 300 kronor.

114:o) **Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Vissa byggnadsarbeten.** Kungl. Maj:t har (punkt 137, s. 206—209) föreslagit riksdagen att till Statens alkoholistanstalt å Venngarn: Vissa byggnadsarbeten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 90 000 kronor.

I enlighet med ett av 1946 års alkoholistvårdsutredning framlagt förslag föreslås, att huvudbyggnaden vid Venngarn omändras till en sjukhuspräglad vårdavdelning. Kostnaderna för ombyggnaden beräknas till 65 000 kronor. Departementschefen har beträffande detta förslag framhållit, att det samma ingick som en del i alkoholistvårdsutredningens plan att genom olika organisatoriska åtgärder bättre än f. n. tillgodose de medicinska kra-

ven inom alkoholistvården. Även om det i rådande statsfinansiella situation icke är möjligt att i någon större utsträckning realisera de önskemål, som utredningen i detta avseende framfört, anser sig departementschefen likväl böra förorda, att förslaget rörande venngarnsanstalten redan nu förverkligas. Tillkomsten av en sjukavdelning vid Venngarn anses få betydelse icke endast som led i en effektiviserad behandling av anstaltens interner, utan även därigenom, att värdefulla medicinska och organisatoriska erfarenheter komma att erhållas för ett fortsatt utbyggande av alkoholistsjukvården.

Vidare föreslås vissa ändringar av den värmetekniska anläggningen i slottet skola komma till utförande. I samband därmed anses även vissa arbeten böra komma till stånd i den s. k. gula flygeln. De sammanlagda kostnaderna härför beräknas till 25 000 kronor.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må till *Statens alkoholistanstalt å Venngarn*: Vissa byggnadsarbeten för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 90 000 kronor.

115:o) *Statens alkoholistanstalt å Haknäs: Avlöningar*. Kungl. Maj:t har (punkt 138, s. 209—211) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av departementschefen föreslagen ändring i personalförteckningen för statens alkoholistanstalt å Haknäs, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens alkoholistanstalt å Haknäs, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Statens alkoholistanstalt å Haknäs: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med samma belopp.

För nästa budgetår föreslås, att en befattning som arbetsledare i Ce 11 ordinariesättes samt att två sköterskor i Cg 8 erhålla extra ordinarie anställning i Ce 8. I enlighet härmed skulle i personalförteckningen upptagas en tjänst som arbetsledare i Ca 11.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså, att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga ändring i personalförteckningen för statens alkoholistanstalt å Haknäs, innebärande att i förteckningen upptages en tjänst som arbetsledare i Ca 11;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens alkoholistanstalt å Haknäs, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	13 600
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t	2 400
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	11 200
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	2 800

Summa förslagsanslag kronor 30 000;

c) till *Statens alkoholistanstalt å Haknäs: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 30 000 kronor.

116:o) *Statens alkoholistanstalt å Haknäs: Omkostnader.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 139, s. 211 och 212), vilket innebär en anslagsökning med 100 kronor, avseende delposten till övriga expenser, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens alkoholistanstalt å Haknäs: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 21 200 kronor.

117:o) *Bidrag till frälsningsarméns räddningshem.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 140, s. 212), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till frälsningsarméns räddningshem* för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 3 000 kronor.

118:o) *Bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter m. m.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 141, s. 212—214) samt under erinran, att anslag för detta ändamål anvisats å riksstaten senast för budgetåret 1947/48 ävensom att anslaget, i avvaktan på ytterligare erfarenheter beträffande beläggningen på alkoholistanstalterna och med hänsyn till förefintlig behållning, ansetts för budgetåret 1950/51 böra upptagas allenast med ett formellt belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till anordnande av erkända alkoholistanstalter m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

119:o) *Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m.* Kungl. Maj:t har (punkt 142, s. 214—216) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 300 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 2 185 000 kronor.

Enligt gällande statsbidragsbestämmelser utgår garantibidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalter med högst 3 kronor 50 öre för dag och vårdplats samt beläggningsbidrag med högst 3 kronor 50 öre per dag och vårdad person vid erkänd alkoholistanstalt och högst 3 kronor vid enskild anstalt. Socialstyrelsen föreslår, att garantibidraget höjes med 50 öre samt beläggningsbidraget med 1 krona för erkänd anstalt och med 1 krona 50 öre för enskild anstalt. Med utgångspunkt härifrån uppskattar styrelsen medelsbehovet till 2 548 475 kronor. Häri har inräknats ett fast bidrag till erkända alkoholistanstalten Lillegården av samma storlek som under innevarande budgetår eller 11 600 kronor.

Departementschefen har beräknat medelsbehovet under ifrågavarande anslag för nästa budgetår efter nu gällande bidragsregler. Med ledning av tillgängliga uppgifter om antalet godkända vårdplatser samt antalet vård dagar å dessa uppskattas medelsbehovet för bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader till 2 265 000 kronor. Då man har att räkna med att 20 nya statsbidragsberättigade vårdplatser under nästa budgetår tillkomma vid det nya inackorderingshemmet i Malmö, anses medelsåtgången för detta ändamål komma att öka. Departementschefen föreslår, att för nästa budgetår beräknas ett belopp av 35 000 kronor för inackorderingshem och familjevård. Medelsbehovet uppgår alltså till 2 300 000 kronor.

Utskottet har i förevarande sammanhang till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *Lindberg m. fl.* väckt motion (II: 96), vari hemställt, att riksdagen måtte besluta sådan ändring av bestämmelserna om statsbidrag till erkända och statsunderstödda alkoholistanstalters driftkostnader, att garantibidrag må utgå till dessa anstalter med högst 5 kronor för dag och vårdplats samt därutöver beläggningsbidrag med högst 4 kronor för dag och vårdad person, ävensom att, med hänsyn härtill, förslagsanslaget Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m. uppräknas till 2 830 000 kronor.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, hänvisas till motionen.

Utskottet. Frågan om statens bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalter har upptagits av 1946 års alkoholistvårdsutredning, som framlagt förslag om betydande utvidgningar av statsbidraget till ifrågavarande anstalters driftkostnader. Såsom statskontoret anfört, kan det synas lämpligt, att ändringar i gällande statsbidrags- och ersättningsbestämmelser upptagas till övervägande först i samband med prövning av denna utrednings förslag. Emellertid torde — såsom framhållits i motionen II: 96 — de statsunderstödda alkoholistanstalerna f. n. arbeta under mycket stora svårig-

heter, och utskottet anser det angeläget, att en sådan förbättring i anstaltarnas villkor snarast kommer till stånd, att eventuella risker för driftnedsättelser elimineras. Då det icke synes osannolikt, att prövningen av alkoholistsvårdsutredningens förslag i dess helhet måste uppskjutas ännu någon tid, bör det enligt utskottets mening övervägas, om icke sådana partiella förbättringar kunna genomföras, som möjliggöra för de statsunderstödda anstalterna att fortsätta sin verksamhet. Ur denna synpunkt vill utskottet ifrågasätta, om icke alkoholistsvårdsutredningens förslag i fråga om statsbidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalter skulle kunna upptagas till prövning oberoende av utredningens förslag i övrigt. Utskottet vill understryka vikten av att Kungl. Maj:t ägnar denna fråga uppmärksamhet och snarast för riksdagen framlägger de förslag, som kunna vara påkallade.

Även om utskottet sålunda i princip delar motionärernas uppfattning om behovet av ökat bidrag till de statsunderstödda alkoholistanstalterna, anser sig utskottet icke kunna tillstyrka någon ändring av gällande statsbidragsbestämmelser, förrän alkoholistsvårdsutredningens förslag i denna del tagits under övervägande.

Under åberopande av det anförda får utskottet med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts anslagsberäkningar hemställa,

att riksdagen må

a) med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionen II: 96, i vad den berör medelsanvisningen, till *Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 300 000 kronor;

b) i anledning av motionen II: 96, i vad den berör ändring av bestämmelserna om statsbidrag till statsunderstödda alkoholistanstalters driftkostnader, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva tillkänna vad utskottet ovan anført.

120:o) **Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 143, s. 216), vilket innebär en av belastningen betingad höjning av anslaget med 40 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 240 000 kronor.

121:o) **Resor vid tvångsinternering av alkoholister.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 144, s. 216 och 217), vilket innebär en av belastningen betingad höjning av anslaget med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Resor vid tvångsinternering av alkoholister* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 40 000 kronor.

122:o) **Interneringskostnader i vissa fall.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 145, s. 217 och 218), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Interneringskostnader i vissa fall* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 10 000 kronor.

123:o) **Länsnykterhetsnämnderna: Avlöningar. Länsnykterhetsnämnderna: Omkostnader. Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.** Kungl. Maj:t har (punkterna 146—148, s. 218—223) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för länsnykterhetsnämnderna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock för nämnda budgetår anvisa till Länsnykterhetsnämnderna: Avlöningar ett förslagsanslag av 243 000 kronor, till Länsnykterhetsnämnderna: Omkostnader ett förslagsanslag av 105 500 kronor samt till Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m. ett anslag av 432 000 kronor.

Ifrågavarande anslag äro i riksstaten för innevarande budgetår uppförda med resp. 235 000, 90 500 och 382 000 kronor.

Socialstyrelsen har i fråga om länsnykterhetsnämndernas avlöningsanslag föreslagit en ökning med sammanlagt 59 000 kronor. Departementschefen har av styrelsens förslag endast tillstyrkt, att medel för hela avlöningen till ombudsmannen hos länsnykterhetsnämnden i Västernorrlands län för nästa budgetår beräknas under förevarande anslag. Härför erfordras en ökning av medelsanvisningen med 5 000 kronor samt för vikariatsersättningar ytterligare ett belopp av 1 500 kronor. Härtill komma 700 kronor för löneklassuppflyttningar samt 800 kronor för rörligt tillägg.

Under omkostnadsanslaget har styrelsen föreslagit en ökning med sammanlagt 40 000 kronor. Departementschefen har tillstyrkt en höjning av anslagsposterna till reseersättningar och till expenser, hyror m. m. med 12 000 resp. 3 000 kronor.

Under anslaget till Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet har departementschefen med hänsyn till den fortgående ökningen av antalet ansökningar om statsbidrag till de kommunala nykterhetsnämnderna och av ansökningsbeloppens sammanlagda storlek föreslagit, att anslagsposten till understöd åt kommunala nykterhetsnämnder höjes med 50 000 kronor.

Utskottet har i förevarande sammanhang till behandling förehåft två lika lydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Holmbäck m. fl.* (I: 81) och den andra inom andra kammaren av herr *Lindberg m. fl.* (II: 93), i vilka hemställts, att riksdagen ville besluta om höjning av länsnykterhetsnämndernas avlönings- och omkostnadsanslag med 27 000 kronor respektive 23 000 kronor genom en sådan omdisponering av nykterhetsvårdsanslagen i årets statsverksproposition, att den av Kungl. Maj:t före-

slagna anslagsförstärkningen med 50 000 kronor till främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m. i stället tillföres länsnykterhetsnämndernas ovan nämnda anslag.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, hänvisas till motionen I: 81.

Utskottet. Av anslagsbelastningen under budgetåret 1948/49 ävensom av socialstyrelsens framställning beträffande medelsbehovet för nästkommande budgetår synes framgå, att länsnykterhetsnämnderna äro i stort behov av ökade medel för såväl avlöningar som omkostnader. Denna uppfattning har även kommit till uttryck i motionerna I: 81 och II: 93. Utskottet anser det på grund härav angeläget, att avvägningen av länsnykterhetsnämndernas och de kommunala nykterhetsnämndernas medelsbehov sker på ett sådant sätt, att de mest trängande behoven i första hand bliva tillgodosedda. Det torde i detta sammanhang kunna erinras om att anslaget till de kommunala nykterhetsnämnderna vid föregående års riksdag höjdes med 50 000 kronor. Departementschefen har även i år ansett en på detta område möjlig anslagsökning med 50 000 kronor böra komma de kommunala nykterhetsnämnderna tillgodo. Utskottet har emellertid i likhet med de motionärer, som undertecknat nyssnämnda motioner, kommit till den uppfattningen, att starka skäl tala för att ifrågavarande anslagsökning i stället tillföres länsnykterhetsnämnderna. Det måste nämligen anses i hög grad otillfredsställande, att de vid dessa nämnder befintliga ombudsmännens arbetskraft icke kan effektivt utnyttjas på grund av brist på biträdespersonal, otillräckliga reseanslag m. m. Ur de kommunala nykterhetsnämndernas synpunkt torde det vidare vara minst lika viktigt, att de i sitt arbete få komma i åtnjutande av ombudsmännens bistånd med råd och anvisningar, utredningar och vårdåtgärder i olika avseenden som att statsbidraget till de kommunala nämnderna ökas. Härpå tyder bl. a. den omständigheten, att kommunala nämnder i vissa fall själva bestridit resekostnader för länsnykterhetsnämndernas ombudsmän för att få deras bistånd, en åtgärd som ur allmänna synpunkter måste framstå som mindre lämplig. Utskottet har av här angivna skäl och av vad som anförts såväl av socialstyrelsen som i motionerna ansett sig böra förorda en förstärkning av länsnykterhetsnämndernas biträdespersonal och ökning av de för reseersättningar och expenser vid dessa nämnder beräknade beloppen framför en uppräknig av det för bidrag till de kommunala nykterhetsnämnderna avsedda beloppet. Vid fördelningen av anslagsökningen synes lämpligen det av motionärerna framlagda förslaget kunna följas.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet, som i övrigt icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 81 och II: 93

a) fastställa följande avlöningsstat för länsnykterhetsnämnderna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1.	Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	31 000
2.	Avlöningar till icke-ordinarie personal	223 200
3.	Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	15 800

Summa förslagsanslag kronor 270 000;

b) till *Länsnykterhetsnämnderna*: *Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 270 000 kronor;

c) till *Länsnykterhetsnämnderna*: *Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 128 500 kronor;

d) till *Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 382 000 kronor.

124:o) **Bidrag till övervakning enligt alkoholistlagen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 149, s. 223), vilket innebär en anslagsminskning med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till övervakning enligt alkoholistlagen* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 25 000 kronor.

125:o) **Bidrag till Stockholms stadsmision för viss alkoholistvårdande verksamhet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 150, s. 224), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Stockholms stadsmision för viss alkoholistvårdande verksamhet* för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 10 000 kronor.

Överståthållarämbetet och landsstaten.

126:o) **Överståthållarämbetet: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 151, s. 225—231) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av departementschefen föreslagna ändringar i personalförteckningen för överståthållarämbetet, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för ämbetet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Överståthållarämbetet: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 2 990 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 2 970 000 kronor.

Genom beslut den 22 september 1949 beviljade Kungl. Maj:t dåvarande överståthållaren avsked med utgången av samma månad. Med stöd av riksdagens bemyndigande (riksdagens skrivelse nr 11/1948) uppfördes samtidigt på personalförteckningen en tjänst såsom överståthållare i Co 20 och en tjänst såsom underståthållare i Co 19. Vidare bemyndigade Kungl. Maj:t överståthållarämbetet att fr. o. m. den 1 oktober 1949 anställa en portvakt, tillika värmeledningsskötare i Ce 9, vilken befattningshavare föreslås skola beredas fortsatt anställning.

Genom bensinransoneringens slopande kan den härför avsedda personalen avvecklas. Kostnaderna för denna personal ha för innevarande budgetår beräknats till 115 000 kronor.

Ifråga om skatteavdelningen föreslås med hänsyn bl. a. till den avsevärda arbetsbalansen och till förekommande omfattande övertidsarbete personalförstärkning med 4 amanuenser och 4 icke-ordinarie kanslister å taxeringsavdelningen. Departementschefen har i anslutning härtill erinrat, att Kungl. Maj:t dels den 11 november 1949 medgivit ämbetet att längst till den 1 juli 1950 förordna en förste taxeringsinspektör eller förste taxeringsrevisor att fullgöra vissa göromål, som åvila taxeringsintendent, och dels den 14 december 1949 medgivit anställande av 4 amanuenser och 4 kanslister fr. o. m. den 1 januari 1950.

Vidare föreslås två assessorstjänster överförda på ordinarie stat.

Departementschefen har förklarat sig icke ha något att erinra mot ett av överståthållarämbetet framlagt förslag, innebärande, att möjlighet skulle beredas tjänsteman vid överståthållarämbetet, vilken vid omorganisation av ämbetet förklarat sig vilja kvarstå på Stockholms stads lönestat, att övergå till statlig tjänst. Det förutsattes, att enahanda bestämmelser härvid komma till tillämpning, som för motsvarande fall fastställdes vid 1942 års och 1947 års omorganisation av ämbetet.

I anledning av den vidtagna regleringen av överståthållarens och underståthållarens löner har för dessa befattningshavare för nästa budgetår räknats med en ökad anvisning av 15 000 kronor för löner och 15 000 kronor för representationsbidrag till överståthållaren. För sistnämnda utgift föreslås en särskild anslagspost skola uppföras i avlöningsstaten för ämbetet. I övrigt erfordras vid bifall till de nu framlagda förslagen en höjning av anslaget med 5 500 för en portvaktstjänst, 45 500 för 4 amanuensstjänster och 34 000 för 4 kanslisttjänster. Härtill komma de automatiska utgiftsökningarna, vilka beräknas för kansliavdelningarna till 18 000 för uppflyttningar i reglerad befordringsgång och 6 500 för löneklassuppflyttningar samt för skatteavdelningen till 7 000 för uppflyttningar i reglerad befordringsgång. Å andra sidan nedgår medelsbehovet med 115 000 genom det minskade personalbehovet i anledning av bensinransoneringens avveckling samt med 11 500 i anledning av löneklassförändringar för personal på skatteavdelningen. Anslaget skulle alltså höjas med (15 000 + 15 000 +

5 500 + 45 500 + 34 000 + 18 000 + 6 500 + 7 000 — 115 000 — 11 500) 20 000 kronor.

Utskottet. Trots den betydande personalförstärkning, som enligt beslut vid föregående års riksdag genomförts för överståthållarämbetets vidkommande, föreslås nu inrättande av ytterligare ett antal nya befattningar. Den härigenom uppkommande kostnadsökningen är av en sådan storleksordning, att den jämte automatiska utgiftsstegringar mer än uppväger den besparing, som uppstått genom avveckling av den för bensinransoneringen avsedda personalen. Utskottet anser det visserligen otillfredsställande, att en avsevärd arbetsbalans föreligger på skatteavdelningen, men å andra sidan är den fortgående utbyggnaden av personalorganisationen ägnad att inge starka betänkligheter. Rationaliseringsarbetet inom ämbetet bör därför ytterligare intensifieras.

Trots de betänkligheter, som sålunda anförts, vill utskottet icke motsätta sig Kungl. Maj:ts förslag beträffande personalorganisationen för nästkommande budgetår. Då ej heller anslagsberäkningen givit anledning till erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för överståthållarämbetet, vilka angivits i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 4 januari 1950;

b) godkänna följande avlöningsstat för överståthållarämbetet, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till överståthållaren och underståthållaren, <i>förslagsvis</i>	50 500
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	1 663 200
3. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	10 200
4. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	955 200
5. Representationsbidrag till överståthållaren ..	15 000
6. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	295 900

Summa förslagsanslag kronor 2 990 000;

c) till *Överståthållarämbetet*: *Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 990 000 kronor.

127:o) *Överståthållarämbetet*: *Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 152, s. 231 och 232), vilket innebär en anslagsökning med

80 000 kronor, varav 17 000 kronor avse kansliavdelningarna och 63 000 kronor en av anslagsbelastningen föranledd ökning av det för övriga expenser för skatteavdelningen beräknade beloppet, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Överståthållarämbetet: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 300 000 kronor.

128:o) **Länsstyrelserna: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 153, s. 232—237) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av departementschefen föreslagna ändringar i personalförteckningen för länsstyrelserna, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för länsstyrelserna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Länsstyrelserna: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 23 320 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 22 050 000 kronor.

I samband med avvecklingen av vissa krisorgan har Kungl. Maj:t tillagt länsstyrelserna en del av de uppgifter, som ankommit på dessa krismyndigheter. Sålunda har Kungl. Maj:t den 4 augusti 1949 beslutat, att i samband med kristidsstyrelsernas avveckling med utgången av år 1949 pris-kontoren skola läggas under priskontrollnämndens ledning och kristidsstyrelsernas kvarvarande uppgifter överflyttas på länsstyrelserna. De uppgifter, som sålunda tillagts länsstyrelserna, bestå huvudsakligen av ärenden rörande restitution av tilläggsskatt på s. k. jordbruksbensin, utlämning av person- och inköpskort till kommunala myndigheter samt granskning av dessa myndigheters kort- och kupongutdelning, ransonering av vissa bränslen och beredskapsuppgifter på det ekonomiska området, såsom inhämtande av upplysningar om produktionen i länet samt tillgång på och behov av livsmedel i händelse av krig. Vidare ha länsstyrelserna i kungörelse den 4 november 1949, nr 586, ålagts att fr. o. m. den 1 januari 1950 biträda pris-kontrollnämnden i dess prisreglerande och prisövervakande uppgifter. Hit-hörande ärenden skola handläggas vid ett inom landskontoret inrättat pris-kontor. Härjämte kan förväntas, att även trafikkommissionen upphör under första kvartalet 1950. Detta skulle medföra, att vissa planläggningsuppgifter m. m., vilka tidigare handhafs av de av trafikkommissionen avlönade, till länsstyrelserna knutna länstrafikledarna, komma att överföras på länsstyrelserna. Kristidsorganens fortsatta avveckling kan komma att medföra, att även vissa andra kvarstående uppgifter överföras på länsstyrelserna. De nya arbetsuppgifterna påverka givetvis länsstyrelsernas personalbehov. I fråga om priskontrollärendena har Kungl. Maj:t redan — genom beslut den 18 november 1949 — bemyndigat länsstyrelserna att utöver tidigare medgiven personal tills vidare anställa de tillfälliga befattningshavare, som

ytterligare oundgängligen erfordras. Även beträffande övriga uppgifter, som överförts eller komma att överföras till länsstyrelserna, måste man räkna med att särskild arbetskraft kan behöva ställas till förfogande. Denna anses böra anställas såsom tillfällig personal.

Vad angår länsstyrelsernas behov av personal för de ordinära arbetsåliggandena har departementschefen med hänsyn till pågående utredning rörande länsstyrelsernas organisation icke f. n. ansett sig kunna biträda av länsstyrelserna framförda förslag om uppflyttning i lönegrad av vissa tjänster. Ej heller tillstyrkas nya ordinarie befattningar i annan mån än som betingas av grunderna för den reglerade befordringsgången för biträden med skriv- och kontorsgöromål. Antalet ordinarie kontorsbiträdes-tjänster har för innevarande budgetår bestämts till 240 och föreslås för nästa budgetår ökat med 35 till 275.

För avlöningar till landshövdingarna beräknas ett med 6 000 kronor förhöjt belopp. Anslagsposten till avlöningar till övriga tjänstemän å ordinarie stat föreslås höjd med 215 000 kronor och anslagsposten till avlöningar till tjänstemän å övergångsstat minskad med 17 000 kronor.

Till avlöningar till övrig icke-ordinarie personal beräknas sammanlagt 11 805 000 kronor, vilket innebär en ökning med 955 000 kronor. Under denna post ha tillkommit kostnaderna för avlöning till den tillfälligt anställda personal, vilken skall handhava de uppgifter, som övertagas från krisorganen. I fråga om priskontoren har priskontrollnämnden — med utgångspunkt från nuvarande kostnader och med reducering av kontorens antal från 26 till 23 — beräknat kostnaderna till omkring 880 000 kronor. Emot denna uppskattning har departementschefen ej funnit anledning till erinran. För tillfällig personal för övriga krisuppgifter beräknas med ledning av från livsmedelskommissionen och trafikkommissionen inhämtade uppgifter i runt tal 300 000 kronor. Departementschefen har härvid utgått från att den f. n. erforderliga arbetskraften för hithörande göromål kan avsevärt reduceras nästa budgetår.

Anslagsposten till särskilda löneförmåner till ordinarie tjänstemän (representationsbidrag till landshövdingarna) anses med hänsyn till att en landshövding på äldre stat beräknas avgå böra höjas med 8 000 kronor.

Slutligen har för rörligt tillägg beräknats ett med 103 000 kronor ökat medelsbehov.

Den sammanlagda anslagsökningen skulle enligt dessa beräkningar uppgå till 1 270 000 kronor.

Utskottet. Kungl. Maj:ts förslag beträffande personalorganisationen för länsstyrelsernas ordinära arbetsåligganden föranleder icke någon erinran från utskottets sida. Utskottet vill i likhet med departementschefen understryka, att med hänsyn till pågående utredning om länsstyrelsernas organisation höjda lönegradsplaceringar icke böra genomföras eller nya ordina-

rie befattningar inrättas i vidare mån än som betingas av grunderna för reglerad befordringsgång.

Den betydande ökning av anslaget, som Kungl. Maj:t föreslagit, är väsentligen föranledd av kostnader för den krisorganisation, som nu anknutits till länsstyrelserna. Dessa kostnader beräknas uppgå till icke mindre än 1 180 000 kronor, varav 880 000 kronor för priskontoren och 300 000 kronor för tillfällig personal för övriga krisuppgifter. Enligt vad utskottet inhämtat finnas f. n. på de 23 priskontoren sammanlagt 133 befattningshavare. Övrig hithörande personal utgöres av länstrafikledarna, vilkas antal beräknas kunna minskas till ungefär hälften och vilka jämte de s. k. vägtrafikombuden beräknas under nästa budgetår draga en kostnad av omkring 200 000 kronor, samt å bränslekontoren anställda befattningshavare.

Utskottet har i betraktande av det nu rådande läget i fråga om ransoneringsringar, prisreglering m. m. ansett kostnaderna för ifrågavarande krisorganisation höga. Departementschefen har visserligen uttalat, att den f. n. erforderliga arbetskraften förutsättes kunna avsevärt reduceras nästa budgetår, men utskottet vill det oaktat understryka vikten av att avvecklingen av krisapparaten bedrives i så snabbt tempo, som omständigheterna medgiva. Bland de kvarstående krisregleringarna intar i detta sammanhang priskontrollen den dominerande ställningen. Emellertid ha även på detta område redan genomförts avsevärda lättnader, och planer föreligga att på ytterligare betydelsefulla varuområden slopa kontrollen. Utskottet hyser därför den uppfattningen, att den vid priskontoren anställda personalen bör kunna icke obetydligt reduceras i jämförelse med Kungl. Maj:ts beräkningar. Det synes vidare kunna ifrågasättas, om de arbetsuppgifter, som f. n. åvila länstrafikledarna, äro av den betydelse, att en organisation av föreslagen storlek bör bibehållas under nästkommande budgetår. Dessa uppgifter borde enligt utskottets uppfattning i stor utsträckning utan olägenhet kunna åsidosättas eller överlämnas till annan på länsstyrelserna befintlig personal.

Mot bakgrunden av dessa överväganden har utskottet funnit sig böra förorda en minskning av de för länsstyrelsernas krisorganisation beräknade beloppen med sammanlagt 200 000 kronor. Härav böra 125 000 kronor hänföras till avlöningsanslaget, 50 000 kronor till anslaget till reseersättningar och 25 000 kronor till expensanslaget. Utskottet vill i anslutning härtill understryka, att denna minskning av anslagen icke bör få leda till ett av ifrågavarande arbetsuppgifter betingat anslagsöverskridande av motsvarande storleksordning utan bör komma till uttryck i intensifierade ansträngningar att nedbringa den kvarstående krisorganisationen i den utsträckning, som läget medgiver.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,
att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i personalförteckningen för länsstyrelserna, vilka angivits i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 4 januari 1950;

b) fastställa följande avlöningsstat för länsstyrelserna, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till landshövdingarna, <i>förslagsvis</i>	596 000
2. Avlöningar till övriga tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	8 215 000
3. Avlöningar till tjänstemän å övergångsstat, <i>förslagsvis</i>	218 000
4. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t:	
a. Ersättning till sakkunniga för biträde vid utredningar m. m., <i>förslagsvis</i>	10 000
b. Ersättning till militärassistenter, <i>förslagsvis</i>	73 000
c. Ersättning till inkvarteringschefer, <i>förslagsvis</i>	7 000
	90 000
5. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	11 680 000
6. Särskilda löneförmåner till ordinarie tjänstemän (representationsbidrag till landshövdingarna), <i>förslagsvis</i>	135 000
7. Tilläggsförmåner åt befattningshavare å äldre stat, <i>förslagsvis</i>	13 000
8. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	2 248 000

Summa förslagsanslag kronor 23 195 000;

c) till *Länsstyrelserna*: *Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 23 195 000 kronor.

129:o) *Länsstyrelserna*: *Sjukvård m. m.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 154, s. 237), vilket innebär en av belastningen betingad höjning av anslaget med 40 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna*: *Sjukvård m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 110 000 kronor.

130:o) **Länsstyrelserna: Reseersättningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 155, s. 237 och 238) föreslagit riksdagen att till Länsstyrelserna: Reseersättningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 750 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 325 000 kronor.

På grund av anslagsbelastningen förordas för nästkommande budgetår en anslagsökning med 50 000 kronor. Vidare beräknas ett belopp av 375 000 kronor för reseersättningar för personal med krisuppgifter.

Utskottet har under punkten 128:o) Länsstyrelserna: Avlöningar föreslagit en minskning av de för länsstyrelsernas krisorganisation beräknade beloppen med sammanlagt 200 000 kronor, varav 50 000 kronor skulle avse anslaget till Länsstyrelserna: Reseersättningar. I enlighet härmed förordar utskottet en sänkning av nu förevarande anslag med 50 000 kronor till 700 000 kronor. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till
Länsstyrelserna: Reseersättningar för budgetåret 1950/51
anvisa ett förslagsanslag av 700 000 kronor.

131:o) **Länsstyrelserna: Expenser.** Kungl. Maj:t har (punkt 156, s. 238 och 239) föreslagit riksdagen att till Länsstyrelserna: Expenser för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 3 900 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 2 600 000 kronor.

Anslaget disponeras dels av statskontoret för anskaffande av s. k. fönsterkuvert för försändande till de skattskyldiga av debetsedlar samt tryckning genom postverkets försorg av anställningskort enligt förordningen den 30 april 1943 (nr 218) om skyldighet för arbetsgivare att anmäla arbetsanställning, uppbördskort och debetsedlar, dels av byggnadsstyrelsen för bestridande av kostnader för möblering av representationsrum i landshövdingebostäderna m. m., dels ock av länsstyrelserna i samtliga län för de ändamål, som angivits i länsstyrelsernas anslagsäskanden.

De på statsverket fallande kostnaderna för postverkets tryckning av anställningskort m. m. ha uppgått till omkring 400 000 kronor för år räknat. Dessa kostnader ha alltsedan senare hälften av budgetåret 1946/47 icke uttagits av postverket och således ej belastat anslaget.

Kostnaderna för de ändamål, för vilka länsstyrelserna beräknat medel, ha enligt länsstyrelsernas egna uppgifter under de två senast förflutna budgetåren uppgått till cirka 3 248 000 resp. 3 423 000 kronor. För nästa budgetår beräknas 3 200 000 kronor, varav 550 000 kronor till bränsle, lyse och

vatten, 2 500 000 kronor till övriga expenser för eget behov samt 150 000 kronor till expenser för annat än eget behov.

Till möblering av landshövdingebostäder samt anskaffning av s. k. fönsterkuvert för debetsedlar m. m. beräknas 500 000 kronor.

Expensbehovet för de till länsstyrelserna anknutna priskontoren beräknas till 200 000 kronor.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, i vad gäller de ordinarie utgifterna under ifrågavarande anslag. Vad beträffar det för priskontoren vid länsstyrelserna beräknade beloppet får utskottet erinra, att utskottet under punkten 128:o) Länsstyrelserna: Avlöningar föreslagit en minskning av de för länsstyrelsernas krisorganisation beräknade beloppen med sammanlagt 200 000 kronor. Enligt vad därvid anförts skulle av beloppet 25 000 kronor hänföras till här förevarande anslag. Utskottet förordar fördenskull, att anslaget minskas med detta belopp och uppföres med 3 875 000 kronor. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till
Länsstyrelserna: Expenses för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 3 875 000 kronor.

132:o) **Länsstyrelserna: Publikationstryck.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 157, s. 239), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Länsstyrelserna: Publikationstryck* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 130 000 kronor.

133:o) **Landsfogdarna m. fl.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 158, s. 239—243) föreslagit riksdagen att dels bestämma, att personalförteckningen för landsfogdarna m. fl. skall upptaga 7 tjänster såsom ambulerande landsfogdeassistent i Ce 25, dels fastställa av departementschefen förordad avlöningsstat för landsfogdarna m. fl., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Landsfogdarna m. fl.: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 925 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 760 000 kronor.

Anslagsposten till avlöningar till ordinarie tjänstemän föreslås uppräknad med 5 000 kronor till 375 000 kronor.

Vad angår anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal beräknas sammanlagt 165 000 kronor för avlöande av biträdande landsfogdar och fasta assistenter. Medelsbehovet för aspirantorganisationen har av riks-

åklagarämbetet uppskattats till 290 000 kronor. Då staten åtagit sig att svara för utbildningen av aspiranter på stadsfiskals- och landsfogdetjänster samt trängande behov föreligger att utbilda ett ökat antal sådana aspiranter, har departementschefen godtagit ämbetets medelsberäkning.

Medelsbehovet till avlöningar till icke-ordinarie personal har sålunda sammanlagt upptagits till 455 000 kronor, vilket innebär en ökning med 145 000 kronor.

För rörligt tillägg beräknas ett med 15 000 kronor förhöjt belopp.

På personalförteckningen föreslås fr. o. m. nästa budgetår skola upptagas 7 ambulerande landsfogdeassistenter i Ce 25.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må

a) bestämma, att personalförteckningen för landsfogdarna m. fl. skall upptaga 7 tjänster såsom ambulerande landsfogdeassistent i Ce 25;

b) godkänna följande avlöningsstat för landsfogdarna m. fl., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	375 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	455 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	95 000

Summa förslagsanslag kronor 925 000;

c) till *Landsfogdarna m. fl.*: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 925 000 kronor.

134:o) **Landsfogdarna m. fl.: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 159, s. 243), vilket innebär en anslagshöjning med 30 000 kronor, varav 21 000 kronor avse anslagsposten till reseersättningar och 9 000 kronor anslagsposten till expenser, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Landsfogdarna m. fl.*: Omkostnader för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 155 000 kronor.

135:o) **Häradsskrivarna m. fl.: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 160, s. 243—245) föreslagit riksdagen att dels besluta, att personalförteckningen för häradsskrivarna m. fl. skall upptaga 113 ordinarie kontorsbiträdetjänster i lönegrad Ca 8, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för häradsskrivarna m. fl., att tillämpas tills vidare fr. o. m.

budgetåret 1950/51, dels ock till Häradsskrivarna m. fl.: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 8 310 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 7 790 000 kronor.

Enligt grunderna för den reglerade befordringsgången föreslås fr. o. m. nästa budgetår 49 nya ordinarie kontorsbiträdestjänster uppförda på personalförteckningen för häradsskrivarna m. fl. Antalet ordinarie kontorsbiträden skulle därefter uppgå till 113.

Vad angår beräkningen av medelsbehovet för nästa budgetår har anslagsposten till avlöningar till ordinarie personal upptagits till 2 600 000 kronor, vilket innebär en ökning med 300 000 kronor. Härav utgöra i runt tal 2 483 000 kronor grundlöner, 87 000 kronor övergångsvis utgående ersättning till häradsskrivare för mistade sportler och 30 000 kronor vikariatsersättningar.

Under anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal beräknas 4 174 000 kronor till grundlöner till personal enligt gällande personalplan, 452 000 kronor till tillfällig personal, 84 000 kronor till vikariatsersättningar, 104 000 kronor till övertidsersättningar samt 6 000 kronor till semesterersättningar. Posten skulle alltså bestämmas till (4 174 000 + 452 000 + 84 000 + 104 000 + 6 000) 4 820 000 kronor, vilket innebär en ökning med 150 000 kronor.

För tilläggförmåner åt befattningshavare å äldre stat beräknas 15 000 kronor mot under innevarande budgetår 20 000 kronor.

Medelsbehovet för rörligt tillägg uppskattas till ett med 75 000 kronor förhöjt belopp, eller 875 000 kronor.

Utskottet. Den avsevärda ökningen av anslaget, som Kungl. Maj:ts förslag innebär, är helt betingad av att beräkningarna tidigare varit för låga. Sedan numera viss erfarenhet vunnits rörande medelsbehovet vid ifrågasvarande organisation, har en uppräknig med hänsynstagande till den reella anslagsbelastningen ansetts böra ske. Förslaget innebär sålunda icke någon personalökning.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må

a) besluta, att personalförteckningen för häradsskrivarna m. fl. skall upptaga 113 ordinarie kontorsbiträdestjänster i lönegrad Ca 8;

b) godkänna följande avlöningsstat för häradsskrivarna m. fl., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	2 600 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	4 820 000
3. Tilläggsförmåner åt befattningshavare å äldre stat, <i>förslagsvis</i>	15 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	875 000

Summa förslagsanslag kronor 8 310 000;

c) till *Häradsskrivarna m. fl.*: *Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 8 310 000 kronor.

136:o) *Häradsskrivarna m. fl.*: *Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 161, s. 245), vilket innebär en ökning av anslaget med 117 000 kronor — varav 17 000 kronor beräknas för sjukvård m. m. och 100 000 kronor för expenser — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Häradsskrivarna m. fl.*: *Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 932 000 kronor.

137:o) *Landsfiskalerna m. fl.*: *Avlöningar*. Kungl. Maj:t har (punkt 162, s. 245—247) föreslagit riksdagen att dels besluta, att å personalförteckningen för landsfiskalerna m. fl. skola upptagas resp. avföras av departementschefen föreslagna tjänster, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för landsfiskalerna m. fl., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till *Landsfiskalerna m. fl.*: *Avlöningar* för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 11 950 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 11 800 000 kronor.

För nästa budgetår föreslås, att 8 icke-ordinarie biträden för skriv- och kontorsgöromål enligt grunderna för den reglerade befordringsgången erhålla ordinarie kontorsbiträdestjänster. Antalet ordinarie kontorsbiträden skulle vid bifall härtill uppgå till 149.

Vidare föreslås en av de på övergångsstat uppförda landsfiskalstjänsterna i lönegrad Ca 25 skola fr. o. m. nästa budgetår avföras från personalförteckningen.

Vad angår beräkningen av medelsbehovet för nästa budgetår beräknas under anslagsposten till avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat 5 288 000 kronor för grundlöner och 2 000 kronor för vikariatsersättning. Posten upptages alltså till 5 290 000 kronor.

Till avlöningar till icke-ordinarie personal beräknas 5 100 000 kronor. Härav utgöra 4 586 000 kronor grundlöner till personal enligt personalplanen, 378 000 kronor ersättning till tillfällig personal, 100 000 kronor vikariatsersättning, 32 000 kronor övertidsersättning och 4 000 kronor semesterersättning.

Anslagsposten till arvoden till landsfiskalselever m. fl. beräknas till 365 000 kronor.

För rörligt tillägg erfordras 1 213 000 kronor.

I ersättning från städerna Trollhättan och Karlskoga kan antagas komma att inflyta 18 000 kronor.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

- a) besluta, att å personalförteckningen för landsfiskalerna m. fl. skola upptagas 149 ordinarie kontorsbiträdestjänster samt att från personalförteckningen skall avföras 1 tjänst som landsfiskal å övergångsstat i lönegrad Ca 25;
- b) godkänna följande avlöningsstat för landsfiskalerna m. fl., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till tjänstemän å ordinarie stat, <i>förslagsvis</i>	5 290 000
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	5 100 000
3. Arvoden till landsfiskalselever m. fl., <i>förslagsvis</i>	365 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	1 213 000
Summa kronor 11 968 000;	

Särskilda uppbördsmedel.

Ersättning från Trollhättans och Karlskoga städer	18 000
---	--------

Summa förslagsanslag kronor 11 950 000;

c) till *Landsfiskalerna m. fl.*: *Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 11 950 000 kronor.

138:o) *Landsfiskalerna m. fl.*: *Omkostnader.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 163, s. 247 och 248), vilket innebär en av belastningen betingad anslagsökning med 335 000 kronor — varav 15 000 kronor till sjukvård m. m., 150 000 kronor till reseersättningar, 125 000 kronor till expenser

samt 45 000 kronor till övriga utgifter, fördelade med 40 000 kronor å delposten till lokalbidrag m. m. och 5 000 kronor å delposten till kostnader för tjänstedräkt — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Landsfiskalerna m. fl.: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 535 000 kronor.

Polisväsendet.

139:o) *Statspolisintendenten m. fl.: Avlöningar.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 164, s. 249—251), vilket innebär en anslagshöjning med 3 600 kronor, avseende automatiska utgiftsökningar, samt upptagande å personalförteckningen av ytterligare en tjänst som kontorsbiträde i Ca 8, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga ändring i personalförteckningen för statspolisintendenten m. fl., innebärande att å förteckningen upptages ytterligare en tjänst som kontorsbiträde i Ca 8;

b) godkänna följande avlöningsstat för statspolisintendenten m. fl., att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till statspolisintendenten samt kostnader för hans pensionering, <i>förslagsvis</i>	25 900
2. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	36 700
3. Avlöningar till icke-ordinarie personal	89 700
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	14 300

Summa förslagsanslag kronor 166 600;

c) till *Statspolisintendenten m. fl.: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 166 600 kronor.

140:o) *Statspolisorganisationen: Inköp av motorfordon m. m.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 165, s. 251—253), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Inköp av motorfordon m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 174 500 kronor, därav 161 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

141:o) *Statspolisorganisationen: Underhålls-, drift- och expeditionskostnader.* Kungl. Maj:t har (punkt 166, s. 253—255) föreslagit riksdagen att

till Statspolisorganisationen: Underhålls-, drift- och expeditjonskostnader för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 660 000 kronor, därav 270 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget med 709 000 kronor.

Uppräkning föreslås av dels posten till polishundorganisationen med 9 500 kronor, dels ock posten till expeditjonskostnader, inköp av diverse materiel och löpande utgifter i övrigt med 3 500 kronor.

Vidare föreslås minskning av posten till underhåll och drift av motorfordon samt underhåll och vård av velocipeder med 62 000 kronor.

Den totala minskningen av medelsbehovet å anslaget har således beräknats till 49 000 kronor.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Underhålls-, drift- och expeditjonskostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 660 000 kronor, därav 270 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

142:o) *Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten.* Kungl. Maj:t har (punkt 167, s. 255—259) föreslagit riksdagen att till *Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 4 370 000 kronor, därav 650 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 4 250 000 kronor.

Kriminalstatspolisavdelningen i Stockholm har enligt särskilda beslut av Kungl. Maj:t fr. o. m. januari 1949 tillfälligt förstärkts med 1 överkonstapel och 2 konstaplar. Förstärkningen, vilken är avsedd att bestå tills vidare t. o. m. utgången av juni 1950, vidtogs såsom ett provisorium i syfte att järnvägsstyrelsen skulle erhålla biträde vid vissa utredningar om förkommet och skadat järnvägsgods m. m. Huruvida anordningen bör fortvara under budgetåret 1950/51, kan icke nu förutses. I anslagsberäkningarna tages därför icke hänsyn till denna personal. Därest förstärkningen skulle visa sig behöblig även efter den 30 juni 1950, anses liksom hittills lönekostnaderna böra bestridas från förevarande anslag. I övrigt erforderliga utgifter förutsättas skola bestridas från anslagen till underhålls-, drift- och expeditjonskostnader samt till vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet. Om erfarenheten skulle giva vid handen, att behovet av förstärkning är permanent, förutsättes anslagsfrågan böra ånyo anmälas för riksdagen.

Kostnaderna för hållande av personal vid ordningsstatspolisen uppskattas till 2 655 000 (+ 50 000) kronor.

Beträffande kriminalstatspolisen föreslås icke några andra personalförändringar än utbyte av en kriminalöverkonstapelstjänst mot en kriminalkommisarietjänst vid avdelningen i Luleå samt nyinrättande av en kriminalkonstapelstjänst vid avdelningen i Kalmar. För dessa förstärkningar beräknas (2 000 + 9 500) 11 500 kronor. Då en höjning av posten erfordras jämväl med hänsyn till belastningen, uppskattas utgifterna för kriminalstatspolisen under nästa budgetår till 1 284 000 (+ 44 000) kronor.

Posten till hyresersättning för stall och garage har upptagits till 42 000 (+ 2 000) kronor.

För underhåll och vård av statspolisens hästar har beräknats ett avrundat belopp av 148 000 (+ 8 000) kronor.

Posten till expeditionslokaler, telefon m. m. har uppräknats med 13 700 kronor i anledning av den ökade belastningen samt med hänsyn till de förordade personalförstärkningarna. Vidare föreslås, att konstaplarna vid ordningsstatspolisens patruller vid finska gränsen utmed Torne älv erhålla av statsverket bekostad telefon. För ändamålet erfordras under nästa budgetår en medelsanvisning av 2 300 kronor. Medelsbehovet under posten uppgår sålunda till 241 000 (+ 16 000) kronor.

Anslaget för nästa budgetår har enligt dessa beräkningar föreslagits skola upptagas med 4 370 000 (+ 120 000) kronor. Härav skulle enligt gällande principer ett belopp av 650 000 kronor avräknas mot automobilskatte-medlen.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Gottgörelse till polisdistrikten* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 4 370 000 kronor, därav 650 000 kronor att avräknas mot automobilskatte-medlen.

143:o) *Statspolisorganisationen: Poliradioväsendet.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 168, s. 260 och 261), vilket innebär en anslagsminskning med 24 400 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statspolisorganisationen: Poliradioväsendet* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 82 600 kronor.

144:o) *Poliskåren i Boden: Avlöningar.* Kungl. Maj:t har (punkt 169, s. 261—263) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för poliskåren i Boden vidtaga av departementschefen föreslagen ändring, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för poliskåren i Boden, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budget-

året 1950/51, dels ock till Poliskåren i Boden: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 315 700 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 290 000 kronor.

Innehavaren av den å övergångsstat uppförda tjänsten som skrivbiträde i Ca 6 har numera slutat sin anställning och ersatts av ett kontorsbiträde i reglerad befordringsgång med placering i Ce 8.

Anslaget har för nästa budgetår uppräknats med 8 600 kronor, avseende vikariatslöner till poliskonstaplar. Å andra sidan har anslaget minskats med 300 kronor, motsvarande skillnaden i lön för skrivbiträdet på övergångsstat och det e. o. kontorsbiträdet, samt med 6 600 kronor, avseende viss omräkning.

Den ersättning till kronan, som Bodens stad skall utgiva för tiden 1/7 1947—30/6 1952, har i skiljedom den 10 december 1949 bestämts till 51 000 kronor för år. Då för budgetåret 1949/50 såsom uppbördsmedel beräknats 75 000 kronor, kommer medelsbehovet att av detta skäl öka med 24 000 kronor.

Anslaget har i enlighet härmed för nästa budgetår uppförts med 315 700 (+ 25 700) kronor.

Den på personalförteckningen för poliskåren upptagna skrivbiträdestjänsten i Ca 6 å övergångsstat föreslås utgå ur förteckningen.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för poliskåren i Boden vidtaga ändring, innebärande, att den å förteckningen upptagna skrivbiträdestjänsten i Ca 6 å övergångsstat utgår ur förteckningen;

b) godkänna följande avlöningsstat för poliskåren i Boden, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51;

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	276 900
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal	50 600
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	39 200

Summa kronor 366 700

Särskilda uppbördsmedel.

Ersättning från Bodens stad	51 000
-----------------------------	--------

Summa förslagsanslag kronor 315 700;

c) till *Poliskåren i Boden*: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 315 700 kronor.

145:o) **Poliskåren i Boden: Omkostnader.** Kungl. Maj:t har (punkt 170, s. 263—265) föreslagit riksdagen att till Poliskåren i Boden: Omkostnader för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 63 500 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 53 600 kronor.

Uppräkning föreslås av posten till reseersättningar med 6 900 kronor, posten till övriga expenser med 1 300 kronor, posten till övriga utgifter: underhåll och drivmedel för motorfordon med 1 300 kronor, och posten till övriga utgifter: spilthyra och furage m. m. för hästar med 2 200 kronor.

Vidare föreslås minskning av posten till övriga utgifter: inköp av hästar med 1 800 kronor.

Den totala anslagsökningen har således beräknats till 9 900 kronor.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må till *Poliskåren i Boden: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 63 500 kronor.

146:o) **Bidrag till reservpolisorganisationen m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 171, s. 265 och 266), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till reservpolisorganisationen m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 575 000 kronor.

147:o) **Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 172, s. 266 och 267), vilket innebär en av belastningen betingad ökning av anslaget med 700 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 4 500 000 kronor.

148:o) **Statens polisskola: Avlöningar.** Kungl. Maj:t har (punkt 173, s. 267—270) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens polisskola, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Statens polisskola: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 244 400 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 225 800 kronor.

För att möjliggöra att uppbördsansvaret för den vid utbildningen i vap-

nens bruk och stridstaktik erforderliga materielen uppdelas på två personer, föreslås en ökad medelsanvisning med 100 kronor.

Undervisningen i polis skolans konstapelsklass avser att bibringa eleverna en grundläggande polisutbildning. Genomgång av konstapelsklass är enligt 1948 år polisreglemente en förutsättning för erhållande av tjänst som ordinarie konstapel eller ordinarie fjärdingsman. Den vid polis skolan föreliggande platsbristen föranleder, att årligen ett stort antal sökande till konstapelsklassen måste avvisas. Till följd härav finnas nu icke möjligheter att meddela grundläggande utbildning i den omfattning som påkallas av den erforderliga rekryteringen av polispersonalen. I relativt stor utsträckning måste därför för polistjänst användas personal, som icke erhållit sådan utbildning. Dessa förhållanden äro uppenbarligen icke tillfredsställande. Departementschefen anser det ock på grund härav påkallat, att undervisningen i konstapelsklassen under nästa budgetår utökas med två avdelningar, vilka skulle förläggas till Malmö. En förutsättning härför är emellertid, att Malmö stad bestrider utgifterna för lokaler, bränsle, lyse, städning och dylikt. Kostnaderna i anledning av förslaget beräknas till 16 250 kronor.

Till övertidsersättningar föreslås en med 400 kronor höjd medelsanvisning. För automatiska utgiftsökningar erfordras 1 850 kronor.

Anslaget skulle sålunda ökas med sammanlagt 18 600 kronor.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens polis skola, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	23 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	158 700
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal ..	53 700
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	9 000

Summa förslagsanslag kronor 244 400;

b) till *Statens polis skola*: *Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 244 400 kronor.

149:o) *Statens polis skola*: *Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 174, s. 270 och 271), vilket innebär uppräknig av anslagsposterna till reseersättningar och övriga utgifter med 700 resp. 4 800 kronor samt minskning av delposten till bränsle, lyse, gas och vatten med 500

kronor eller sålunda en total anslagshöjning med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens polisskola: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 106 000 kronor.

150:o) *Statens kriminaltekniska anstalt: Avlöningar.* Kungl. Maj:t har (punkt 175, s. 272—278) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för statens kriminaltekniska anstalt, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Statens kriminaltekniska anstalt: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 437 500 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 395 000 kronor.

Departementschefen har beträffande behovet av personalökning vid anstalten anfört bl. a. följande.

Till det vid 1949 års statsverksproposition fogade statsrådsprotokollet uttalade jag såsom min uppfattning, att verksamheten vid anstalten på grund av otillräcklig personal icke kunnat bedrivas på ett tillfredsställande sätt. Av olika skäl ansåg jag mig emellertid icke kunna föreslå annat än relativt obetydliga personalförstärkningar. Av en undersökning, som jag under hand låtit göra rörande förhållandena vid anstalten under hösten 1949, har framgått, att någon väsentlig förbättring härvidlag icke ägt rum. I fråga om vissa underavdelningar har tvärtom en ytterligare försämring av läget inträtt. Så gott som samtliga anstaltens underavdelningar arbeta med betydande balanser. Vid allmänna laboratoriet, dit årligen omkring 400 ärenden inkomma, förelåg i slutet av september 1949 en balans av 98 ärenden, varav 7 voro av brådskande natur. Laboratoriet har under en tid understigande ett år måst avslå över 30 framställningar om biträde vid brottsplatser på olika orter i landet; i några fall härav har det misstänkta brottet varit sabotage eller mordbrand. Även vid kemiska laboratoriet förelåg vid nämnda tidpunkt en viss balans. På grund av laboratorieavdelningens arbetsbörda ha undersökningar ofta icke kunnat utföras inom önskvärd tid och med den noggrannhet, som ur rättssäkerhetssynpunkt oundgängligen måste krävas. Vad registraturavdelningen beträffar är balansen särskilt betydande vid personregistret, fingeravtrycksregistret och godsregistret. Rörande förhållandena vid det sistnämnda i början av oktober 1949 kan nämnas, att över 400 godsavlysningar icke hade hunnit tagas ur registret och avlysas ur Polisunderrättelser samt att cirka 2 400 kort på tillvaratagna cyklar icke hade hunnit jämföras med uppgifterna om stulna cyklar.

I anslutning härtill föreslås följande personalförstärkning, nämligen med en byråassistent i Cg 24 på laboratorieavdelningen och två nya skrivbiträden i reglerad befordringsgång på registraturavdelningen, varjämte en i Cg 15 placerad laboratorieassistent på skrifttekniska laboratoriet föreslås uppflyttad till Cg 18.

Till extra skrivhjälp samt övertids- och vikariatsersättningar beräknas ett med 1 000 kronor förhöjt belopp. Det till arvoden åt av anstalten anlitate experter anvisade beloppet anses med hänsyn till den genomgående höga belastningen böra höjas med 2 000 till 8 000 kronor. För automatiska utgiftsökningar beräknas 18 596 kronor, häri inberäknat avlöning för ett kontorsbiträde, vilket anställts såsom ersättare för ett ordinarie kontorsbiträde, som uppehåller högre icke-ordinarie tjänst.

Den av Kungl. Maj:ts förslag föranledda sammanlagda anslagsökningen uppgår till 42 500 kronor.

Under innevarande budgetår har Kungl. Maj:t, i likhet med vad som tidigare skett under en följd av år, medgivit, att vid anstalten finge förbestyr med det centrala passregistret finnas anställd viss tillfällig biträdespersonal. Då Kungl. Maj:t jämväl under nästa budgetår anses böra ha samma möjlighet att anställa dylik personal, föreslås anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal skola uppföras förslagsvis.

Utskottet. Med hänsyn till vad departementschefen anfört angående behovet av personalökning vid anstalten för att verksamheten skall kunna bedrivas på ett tillfredsställande sätt, vill utskottet icke motsätta sig Kungl. Maj:ts förslag om inrättande av nya befattningar vid anstalten. Ej heller föranleder förslaget om uppflyttning av en laboratorieassistent från Cg 15 till Cg 18 — vilken lönegrad redan nu gäller för andra vid anstalten anställda laboratorieassistenter — någon erinran från utskottets sida. Med tillstyrkande jämväl i övrigt av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens kriminaltekniska anstalt, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	147 600
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	244 200
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	45 700

Summa förslagsanslag kronor 437 500;

b) till *Statens kriminaltekniska anstalt*: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 437 500 kronor.

151:o) *Statens kriminaltekniska anstalt*: Omkostnader. Kungl. Maj:t har (punkt 176, s. 278—280) föreslagit riksdagen att till *Statens kriminaltekniska anstalt*: Omkostnader för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 363 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 294 000 kronor.

Delposten till övriga expenser för eget behov föreslås ökad med 9 000 kronor för att möjliggöra inköp av stålskåp till anstaltens kortregister. Vidare förordas en uppräkningspost till publikationstryck med 60 000 kronor för att anstalten skall kunna utgiva dels den s. k. spärrlistan 12 i stället för 6 gånger årligen, dels ock femårsregistret för tidningen Polisunderrättelser för perioden 1946—1950.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa, att riksdagen må till *Statens kriminaltekniska anstalt: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 363 000 kronor.

152:o) *Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m.* Kungl. Maj:t har (punkt 177, s. 280 och 281) föreslagit riksdagen att till *Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 260 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 200 000 kronor.

Under innevarande budgetår skola enligt beslut av Kungl. Maj:t från detta anslag bestridas utgifter för bl. a. gottgörelse till Stockholms stad för vissa pensionskostnader med förslagsvis 35 000 kronor samt gottgörelse till Stockholms, Malmö, Trelleborgs, Landskrona, Hälsingborgs, Brunnby, Göteborgs och Karlstads polisdistrikt för gränskontroll med förslagsvis 152 000 kronor. Nettoutgifterna för dessa ändamål ha under budgetåret 1948/49 utgjort 47 587 resp. 200 258 kronor. Då i stort sett lika stora utgifter härvidlag beräknas under budgetåret 1950/51, föreslås en uppräkningspost av hela anslaget till 260 000 (+ 60 000) kronor.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 260 000 kronor.

153:o) *Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m.* Kungl. Maj:t har (punkt 178, s. 281

och 282) föreslagit riksdagen att till Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m. för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 550 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 200 000 kronor.

För nästa budgetår uppskattas utgifterna för inlösen av vapen samt för pass- och gränskontroll, i anslutning till belastningen, till 4 000 resp. 230 000 kronor. Vidare beräknas ett belopp av 120 000 kronor komma att tagas i anspråk till poliskurser. För skyddspolisen i Kalix kan förutses ett medelsbehov av 75 000 kronor, varav 56 000 kronor till avlöningar och 19 000 kronor till omkostnader. Övriga utgifter uppskattas till 120 000 kronor, varvid räknats med att ett belopp mellan 10 000 och 20 000 kronor tages i anspråk för inköp av en lämplig motorbåt för polisbevakning i Stockholms skärgård samt cirka 3 000 kronor för underhåll och drift av samma båt. Vidare har i beloppet för övriga utgifter inräknats en summa av 20 000 kronor för inköp av pistolammunition, avsedd huvudsakligen för polispersonalens skjututbildning.

Anslaget har i enlighet härmed i sin helhet upptagits med ett avrundat belopp av 550 000 (+ 350 000) kronor.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 550 000 kronor.

154:o) **Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet.** Kungl. Maj:t har (punkt 179, s. 282) föreslagit riksdagen att till Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 500 000 kronor, därav 165 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 1 100 000 kronor.

Fr. o. m. nästa budgetår föreslås från anslaget, förutom de kostnader som f. n. bestridas från detsamma, skola gäldas även de rese- och traktamentsersättningar för förrättningar inom landets gränser, som hittills utgått från anslaget till kostnader för särskild polisverksamhet för hindrande och uppdragande av spioneri m. m. Dessa utgifter ha för innevarande budgetår beräknats till 60 000 kronor.

Anslaget har med hänsyn härtill och till belastningen uppräknats till

1 500 000 (+ 400 000) kronor, varav 165 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedel.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 500 000 kronor, därav 165 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen.

155:o) **Poliskollegierna. Ersättning vid förhör i polisiära disciplinärenden. Ersättning vid biträde åt ordningsmakten m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 180—182, s. 282 och 283), vilka innebära oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1950/51 såsom förslagsanslag anvisa

- a) till *Poliskollegierna* 2 000 kronor;
- b) till *Ersättning vid förhör i polisiära disciplinärenden* 1 000 kronor;
- c) till *Ersättning vid biträde åt ordningsmakten m. m.* 1 000 kronor.

156:o) **Kostnader för särskild polisverksamhet för hindrande och uppdragande av spioneri m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 183, s. 283—285) föreslagit riksdagen att till **Kostnader för särskild polisverksamhet för hindrande och uppdragande av spioneri m. m.** för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 725 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 2 675 000 kronor.

Departementschefen har tillstyrkt, att ett nytt skrivbiträde i den reglerade befordringsgången anställs. Härför beräknas 4 260 kronor. För förstärkning av polispersonalen föreslås ett belopp av 40 000 kronor. En ökning med 5 000 kronor under posten till extra avlöningskostnader för polispersonal anses vidare erforderlig. I fråga om automobilbeståndet förordas en utökning med 3 bilar, vilket medför ett ökat medelsbehov i förhållande till innevarande budgetår med 5 900 kronor. För utländska resor har upptagits ett belopp av 4 000 kronor. Kostnader för resor och traktamenten vid förrättningar inom landet anses av praktiska skäl böra för framtiden gäldas från anslaget till vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet. Å den del av förevarande anslag, som är avsedd till spaningsverksamheten, uppkommer härigenom en minskning av 25 000 kronor. Posten till ersätt-

ning till fyra personer för samråd med statspolisintendenten har minskats med 1 000 kronor. För expeditionskostnader räknar departementschefen med en ökning om 46 800 kronor. Till följd av ändrade löneklassplaceringar m. m. beräknas en höjning med 15 340 kronor.

För innevarande budgetår är till arvode till en polisjurist anslaget ett belopp av 12 800 kronor. Sedan den senaste innehavaren av befattningen frånträtt densamma under hösten 1949, visade sig stora svårigheter föreligga att återbesätta tjänsten. För att en kompetent ersättare skulle erhållas å befattningen har Kungl. Maj:t måst medgiva ett överskridande av anslagsposten för innevarande budgetår med 1 560 kronor i syfte att gottgöra efterträdaren, vilken innehade ordinarie statstjänst, för de avlöningsförmåner han ginge miste om vid tjänstledighet för uppdragets fullgörande. Av samma skäl har posten för budgetåret 1950/51 ansetts böra höjas med 2 430 kronor. På Kungl. Maj:t förutsattes få ankomma att meddela föreskrifter rörande semester, tjänstledighet, sjukvård m. m. för befattningshavaren.

Medelsbehovet för spaningsverksamheten skulle enligt dessa förslag öka med 97 730 kronor. Då anvisade medel till radiokontrollen anses kunna minskas med 47 730 kronor, upptages anslaget till 2 725 000 kronor.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Kostnader för särskild polisverksamhet för hindrande och uppdragande av spioneri m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 725 000 kronor.

157:o) *Ersättningar åt befattningshavare på avgångsstat vid polis- och åklagarväsendet.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 184, s. 286) och under erinran, att anslaget, som anvisades första gången för budgetåret 1946/47, vid utgången av sistförflutna budgetår ännu icke till någon del tagits i anspråk, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ersättningar åt befattningshavare på avgångsstat vid polis- och åklagarväsendet* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 100 kronor.

Civilförsvaret.

158:o) *Civilförsvarsstyrelsen: Avlöningar.* Kungl. Maj:t har (punkt 185, s. 287—291) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen

förordad avlöningsstat för civilförsvarsstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till Civilförsvarsstyrelsen: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 817 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 790 000 kronor.

För nästkommande budgetår föreslås inrättande av ny tjänst som ritbiträde i Ce 11. Härvid kan ett kontorsbiträde i den reglerade befordringsgången indragas. Medel beräknas vidare för avlöning åt en maskinist.

För vikariatsersättningar beräknas ett med 5 000 kronor förhöjt belopp. Automatiska utgiftsstegringar uppgå till 17 332 kronor. Nettoökningen å anslaget beräknas till 27 000 kronor.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Andrén m. fl.* (I: 198) och den andra inom andra kammaren av herr *Hjalmarson m. fl.* (II: 266), har, såvitt nu är i fråga, hemställts, att riksdagen måtte utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit till Civilförsvarsstyrelsen: Avlöningar anvisa ett anslag av 29 616 kronor, att fördelas på en förste byråinspektörs- och en förste byråingenjörsbefattning.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för förslaget, hänvisas till motionen II: 266.

Utskottet. Då civilförsvarsstyrelsens nuvarande personalorganisation varit föremål för riksdagens prövning så sent som 1948, är utskottet i princip icke berett tillstyrka någon utökning av personalen eller ändrade lönegrads-placeringar, förrän ytterligare någon tids erfarenhet vunnits. Med hänsyn till vad departementschefen anfört vill utskottet dock icke motsätta sig förslaget om inrättande av en ny befattning som ritbiträde och en maskinistbefattning. Utskottet kan även tillstyrka en ökning av det för vikariatsersättningar beräknade beloppet med 5 000 kronor. Däremot kan utskottet med hänsyn till vad inledningsvis anförts icke tillstyrka förslaget i motionerna I: 198 och II: 266 om anvisande av medel för anställande av två befattningshavare i 29 lönegraden. De arbetsuppgifter, för vilka ifrågavarande befattningshavare avsetts, böra enligt utskottets mening kunna tillfredsställande fullgöras inom ramen för den nuvarande organisationen.

Under åberopande av det anförda får utskottet, som i övriga delar icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 198 och II: 266, i vad de beröra förevarande anslag,

a) godkänna följande avlöningsstat för civilförsvarsstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	267 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	13 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	453 800
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	82 700

Summa förslagsanslag kronor 817 000;

b) till *Civildéforsvarsstyrelsen*: *Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 817 000 kronor.

159:o) *Civildéforsvarsstyrelsen*: *Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 186, s. 292), vilket innebär en höjning av anslaget med 10 000 kronor, avseende anslagsposten till expenser, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Civildéforsvarsstyrelsen*: *Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

160:o) *Civildéforsvarsområdenas administration*: *Avlöningar*. Kungl. Maj:t har (punkt 187, s. 292—296) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av departementschefen föreslagna ändringar i personalförteckningen för *civildéforsvarsområdenas administration*, dels godkänna av departementschefen förordad *avlöningsstat* för *administrationen*, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51, dels ock till *Civildéforsvarsområdenas administration*: *Avlöningar* för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 2 420 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 2 270 000 kronor.

Departementschefen har föreslagit, att för uppdraget såsom *civildéforsvarschef* i Stockholm på *personalförteckningen* upptages en tjänst i Ce 33, att inrättas fr. o. m. den dag, då den nuvarande befattningshavaren avgår. Några medel för *avlönande* av en befattningshavare i denna lönegrad ha emellertid icke beräknats för nästa budgetår.

Medelsbehovet för nästa budgetår till *avlöningar* åt *civildéforsvarscheferna* har upptagits till ett med 30 000 kronor förhöjt belopp.

Departementschefen har lämnat en närmare redogörelse i fråga om fördelningen av tjänster inom *civildéforsvarets botteninstans* på extra ordinarie och extra. Härav framgår bl. a., att utöver det i propositionen nr 154 till 1949 års riksdag beräknade antalet extra ordinarie tjänster av särskilda skäl tillkommit ytterligare 6 extra-ordinarie befattningar. F. n. kvarstå sålunda å extra stat 55 befattningshavare ävensom ett antal biträden inom den reglerade befodringsgången. *Civildéforsvarsstyrelsen* har föreslagit, att

dessa befattningshavare skola göras till extra ordinarie, beträffande personal inom den reglerade befordringsgången dock endast i den mån gällande bestämmelser så medgiva. Departementschefen förordar, att 7 befattningshavare överföras på extra ordinarie stat, nämligen 1 förste byråingenjör Cg 27 i Stockholm, 1 förste byråinspektör Cg 29 i Göteborg, 1 förste byråinspektör Cg 27 i Malmö samt 1 assistent Cg 14 i vardera av Uppsala, Borås, Falköpings och Örnsköldsviks civilförvarsområden. Därjämte föreslås, att 1 assistent Cg 14 i Kramfors civilförvarsområde erhåller extra ordinarie anställning. Befattningshavaren har tjänstgjort å heltid inom civilförsvaret sedan 1939 och blev ordinarie i kommunens tjänst den 1 januari 1948. Kommunen fattade emellertid icke något beslut angående pensionsrätt i avvaktan på att staten skulle övertaga civilförsvarets lokala administration. Ehuru med tillämpning av eljest gällande grunder extra-ordinariesättning icke skulle kunna ske i detta fall, anses dock omständigheterna tala för, att befattningshavaren beredes pensionsberättigande anställning.

För grundlöner till heltidsanställd icke-ordinarie personal beräknades för budgetåret 1949/50 ett belopp av 950 000 kronor. Därvid utgick man ifrån att samtliga befattningar icke skulle hinna tillsättas redan vid budgetårets början. Då personaluppsättningen torde vara fulltalig vid ingången av budgetåret 1950/51, behöver emellertid medelsanvisningen för sistnämnda budgetår höjas. Departementschefen beräknar för ändamålet ett sammanlagt belopp av 1 050 000 (+ 100 000) kronor.

Då för avlöningar till icke-ordinarie personal i gällande stat upptagits 2 170 000 kronor, skulle alltså för nästa budgetår erfordras (2 170 000 + 30 000 + 100 000) 2 300 000 (+ 130 000) kronor.

För rörligt tillägg beräknas 120 000 (+ 20 000) kronor.

Anslaget uppföres alltså med (2 300 000 + 120 000) 2 420 000 (+ 150 000) kronor.

I personalförteckningen föreslås fr. o. m. ingången av nästa budgetår skola tillkomma 1 förste byråinspektör i Ce 29, 1 förste byråingenjör i Ce 27 och 1 förste byråinspektör i Ce 27. Därjämte skulle fr. o. m. den dag, då den nuvarande chefen för Stockholms civilförvarsområde lämnar sin befattning, å förteckningen uppföras 1 chef för Stockholms civilförvarsområde i Ce 33.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Andrén m. fl.* (I: 198) och den andra inom andra kammaren av herr *Hjalmarson m. fl.* (II: 266), har, såvitt nu är i fråga, hemställts, att riksdagen måtte utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit till Civilförvarsområdenas administration: Avlöningar anvisa ett anslag av 350 000 kronor för tillfällig personal.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, hänvisas till motionen II: 266.

Utskottet. Frågan om civilförsvarets organisation i botteninstansen prövades så sent som vid föregående års riksdag. Ur denna synpunkt bör förändring av organisationen icke nu företagas. Kungl. Maj:ts förslag innebär oförändrad omfattning av den till denna verksamhet knutna personalen, och anslagshöjningen är beroende av att medel för innevarande budgetår icke beräknats för avlöningar under helt år. Därjämte har Kungl. Maj:t föreslagit extra-ordinatesättning av 8 befattningshavare samt uppförande på personalförteckningen av en tjänst i Ce 33 som chef för Stockholms civilförvarsområde. Vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit liksom beräkningen av medelsbehovet för nästa budgetår anser sig utskottet kunna godtaga.

Vad beträffar det i motionerna I: 198 och II: 266 framförda förslaget om anvisande av ytterligare 350 000 kronor till tillfällig personal, framgår av vad ovan anförts, att utskottet icke är berett tillstyrka detta förslag. Anledning saknas enligt utskottets mening att nu frångå det ställningstagande i denna fråga, som ägde rum vid 1949 års riksdag.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 198 och II: 266, i vad de beröra förevarande anslag,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för civilförvarsområdenas administration vidtaga de ändringar, som angivits i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 4 januari 1950;

b) godkänna följande avlöningsstat för civilförvarsområdenas administration, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal	2 300 000
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	120 000

Summa förslagsanslag kronor 2 420 000;

c) till *Civilförvarsområdenas administration: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 420 000 kronor.

161:o) **Civilförvarsområdenas administration: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 188, s. 297 och 298), vilket innebär att anslagsposten till expenser uppräknas med 70 000 kronor och att anslagsposten till inlösen och inköp av kontorsmateriel å 220 000 kronor utgår eller sålunda att anslaget i dess helhet minskas med 150 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Civilförsvarsområdenas administration: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 350 000 kronor.

162:o) *Utbildnings- och övningsverksamhet*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 189, s. 298 och 299), vilket innebär en anslagsminskning med 315 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Utbildnings- och övningsverksamhet* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 000 000 kronor.

163:o) *Bidrag till vissa frivilliga organisationer. Försöksverksamhet*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 190 och 191, s. 299—302), vilka innebära oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1950/51 anvisa

a) till *Bidrag till vissa frivilliga organisationer* ett anslag av 285 000 kronor;

b) till *Försöksverksamhet* ett förslagsanslag av 115 000 kronor.

164:o) *Engångsanskaffning av materiel*. Kungl. Maj:t har (punkt 192, s. 302—305) föreslagit riksdagen att till *Engångsanskaffning av materiel* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 4 626 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 5 490 000 kronor.

Civilförsvarsstyrelsen har hemställt, att anslaget måtte uppföras med 19 090 000 kronor.

I rådande statsfinansiella läge anser sig departementschefen endast i ringa grad kunna biträda civilförsvarsstyrelsens förslag till anskaffning av materiel under budgetåret 1950/51.

Vad angår för ordningshållningspersonalen avsedda gevär och pistoler beräknas bristerna kunna täckas genom att erforderligt antal av ifrågasvarande vapen överföres från försvarsväsendet till civilförsvaret. Kulsprute-pistoler däremot föreslås skola nyinköpas, varvid anskaffningen uppdelas på två budgetår. För budgetåret 1950/51 beräknas härför 78 000 kronor. För likvid av regnkappor, som inköpts av riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap i samråd med civilförsvarsstyrelsen, beräknas 200 000 kronor.

I 1949 års statsverksproposition uttalades, att nyanskaffning av radio-stationer för civilförsvarets lokala radionät ävensom erforderliga anordningar för utnyttjande av befintliga fasta polisradiostationer för civilför-

svarets räkning borde genomföras under två budgetår. För fullföljande härav beräknas i enlighet med civilförsvarsstyrelsens förslag 140 000 resp. 125 000 kronor.

Den gasskyddsmateriel, som f. n. finnes för civilförsvarets behov, är enligt vad civilförsvarsstyrelsen uppgivit i mindre gott skick på grund av långvarig lagring. Det anses nödvändigt, att materielen kontinuerligt omsättes. För nästa budgetår föreslås för detta ändamål 3 miljoner kronor.

För impregnering av gasmasker och gasfilter anses ett belopp av 683 000 kronor erforderligt.

I fråga om sjukvårdsmateriel och läkemedel föreslår departementschefen, att för nästa budgetår anvisas 400 000 kronor.

Det sammanlagda medelsbehovet skulle alltså uppgå till 4 626 000 kronor.

Utskottet. Den tyngst vägande utgiftsposten under förevarande anslag avser anskaffning och förnyelse av gasskyddsmateriel. Civilförsvarsstyrelsen räknar med ett nyanskaffningsbehov under fem år uppgående till 5 107 092 kronor per år. Härtill kommer den ersättningsanskaffning, som erfordras för omsättning av materielen och som enligt styrelsens beräkningar skulle draga en årlig kostnad av 5 122 300 kronor. Tillhoppa med visst medelsbehov för impregnering av gasmasker m. m. skulle enligt dessa beräkningar för gasskyddsmateriel erfordras sammanlagt 10 912 392 kronor för nästkommande budgetår. Departementschefen har tillstyrkt en till 3 miljoner kronor begränsad anvisning för ifrågavarande ändamål.

Kostnaderna för anskaffning och förnyelse av gasskyddsmateriel äro i hög grad betungande. Särskilt i belysning av de av civilförsvarsstyrelsen gjorda beräkningarna rörande medelsbehovet under de närmaste åren, borde det enligt utskottets mening finnas anledning att överväga möjligheterna att minska anskaffningarna. Med hänsyn till vad utskottet under ärendets behandling inhämtat rörande behovet av att täcka de nuvarande bristerna på detta område, vill utskottet emellertid icke motsätta sig att medel anvisas i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag.

Då de för övriga ändamål beräknade beloppen under anslaget icke föranleda erinran från utskottets sida, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Engångsanskaffning av materiel* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 4 626 000 kronor.

165:o) **Inköp av brandmateriel.** Kungl. Maj:t har (punkt 193, s. 305 och 306) föreslagit riksdagen att till Inköp av brandmateriel för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

Under innevarande budgetår har något anslag för ifrågavarande ändamål icke anvisats.

Civilförsvarsstyrelsen har hemställt om anvisande av ett anslag å 3 609 000 kronor.

Departementschefen tillstyrker inköp av högst 25 motorsprutor. Kostnaden härför uppgår till 200 000 kronor. För inköp av snabbkopplingsrör med tillbehör föreslås ett belopp av 300 000 kronor.

Sammanlagt skulle sålunda erfordras 500 000 kronor.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Andrén m. fl.* (I: 198) och den andra inom andra kammaren av herr *Hjalmarson m. fl.* (II: 266), har, såvitt nu är i fråga, hemställts, att riksdagen måtte utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit till Inköp av brandmateriel anvisa 1 670 000 kronor.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, hänvisas till motionen II: 266.

Utskottet. Ehuru utskottet i princip delar uppfattningen, att tillgången till effektiv brandskyddsmateriel är av utomordentlig betydelse såväl för civilförsvarets uppgifter under krig som för det fredstida brandväsendet, är utskottet med hänsyn bl. a. till det rådande statsfinansiella läget icke berett tillstyrka, att medel under här ifrågavarande anslag anvisas utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit. Vad särskilt beträffar brandslang, har utskottet inhämtat, att det fredsmässiga behovet därav nu torde vara täckt.

Utskottet, som alltså icke kan tillstyrka förslaget i motionerna I: 198 och II: 266 om ökad medelsanvisning för här berörda ändamål, hemställer,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 198 och II: 266, i vad de beröra förevarande anslag, till *Inköp av brandmateriel* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

166:o) *Anskaffning av viss förbrukningsmateriel.* Kungl. Maj:t har (punkt 194, s. 306 och 307) föreslagit riksdagen att till *Anskaffning av viss förbrukningsmateriel* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 125 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 75 000 kronor.

För nästa budgetår föreslås en uppräknig av anslaget med 50 000 kronor.

Därest riksdagen icke framställer erinran däremot avser departementschefen att föreslå Kungl. Maj:t att giva civilförsvarsstyrelsen bemyndigande att med anlåtande av under händer varande medel upphandla förbrukningsmateriel för skolundervisningen i olycksfallsvård och brandskydd, för fri-

villig utbildning i riksluftskyddsförbundets regi och för verkskyddsutbildningen, att tillhandahållas vederbörande till självkostnadspris.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till *Anskaffning av viss förbrukningsmateriel* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 125 000 kronor.

167:o) **Förvaring och underhåll av viss materiel m. m.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 195, s. 307 och 308), vilket innebär en höjning av anslaget med 200 000 kronor, varav 105 000 kronor avse förråds-hållning av civilförsvarsmateriel och 95 000 kronor drift av statsägda alarmeringsanläggningar, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Förvaring och underhåll av viss materiel m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 1 000 000 kronor.

168:o) **Vissa löpande kostnader för civilförsvarets verksamhet inom civilförsvarsområdena.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 196, s. 308 och 309), vilket innebär en minskning av anslaget med 580 000 kronor, främst beroende på att utbetalningen av statsbidrag till aktiebolaget Stockholms spårvägar för anordnande av vissa fullträffsäkra skyddsrum ansetts kunna anstå till budgetåret 1951/52, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa löpande kostnader för civilförsvarets verksamhet inom civilförsvarsområdena* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 195 000 kronor.

169:o) **Kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 197, s. 310—312) föreslagit riksdagen att till Kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum m. m. för budgetåret 1950/51, anvisa ett reservationsanslag av 2 130 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 1 400 000 kronor.

Civilförsvarsstyrelsen har hemställt om anvisande av ett anslag av 17 820 000 kronor.

Vad angår statsbidrag för anordnande av allmänna skyddsrum anses läget på byggnadsmarknaden icke medgiva ett byggnadsprogram av den storleksordning, som civilförsvarsstyrelsen föreslagit. Med hänsyn till förefintlig reservation anses ytterligare medel för nästa budgetår icke behöva anvisas.

I fråga om statsbidrag för merkostnader, som föranledas av att vissa kommunala tekniska verk utföras i fullträffsäkert skick, har civilförsvarsstyrelsen hemställt, att medel anvisas till vissa angivna anläggningar i Borås, Göteborg, Västerås och Stockholm. Samtliga dessa anläggningar äro

enligt departementschefens mening av den art, att statsbidrag bör utgå. Anläggningarna i de tre sistnämnda städerna pågå samt beräknas vara färdigställda å sådan tid, att statsbidraget kan utbetalas under budgetåret 1950/51. Anläggningen i Borås är däremot icke påbörjad och kan icke beräknas vara färdigställd förrän omkring 4 år efter det arbetena igångsatts. För budgetåret 1950/51 beräknas därför medel endast för statsbidrag till Göteborg, Västerås och Stockholm. Medelsbehovet härför — $\frac{2}{3}$ av kostnaderna — beräknas till sammanlagt 930 000 kronor. Departementschefen utgår från att, därest riksdagen icke nu framställer erinran däremot, medel för statsbidrag till anläggningen i Borås anvisas det budgetår, varunder anläggningen kan beräknas bli färdigställd.

Då det anses vara av stor vikt, att fullträffsäkra skyddsrum anordnas för de delar av länsstyrelserna, som skola handha den operativa ledningen i krig, förordas som ett led i genomförandet av ett byggnadsprogram på längre sikt, att för budgetåret 1950/51 anvisas 1 200 000 kronor.

Ett av civilförsvarsstyrelsen framlagt förslag om anvisande av 4 miljoner kronor för en första utbyggnadsetapp av en skyddsrumsanläggning för visst ändamål har departementschefen icke f. n. ansett sig kunna tillstyrka.

Medelsbehovet under detta anslag för nästa budgetår skulle således uppgå till (930 000 + 1 200 000) 2 130 000 (+ 730 000) kronor.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lindblom* (I: 310) och den andra inom andra kammaren av herr *Fröderberg m. fl.* (II: 348) har, såvitt nu är i fråga, hemställts, att riksdagen måtte till Kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum m. m. för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 3 130 000 kronor.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sitt förslag, hänvisas till motionen II: 348.

Utskottet. Med hänsyn till de begränsade investeringsmöjligheterna och storleken av förefintlig reservation å anslaget torde, såsom departementschefen anfört, medel till statsbidrag för anordnande av allmänna skyddsrum icke behöva anvisas för nästa budgetår.

Vad beträffar statsbidrag för merkostnader, som föranledas av att vissa kommunala tekniska verk utföras i fullträffsäkert skick, kan utskottet tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet har icke heller funnit anledning till erinran mot att medel för statsbidrag till viss anläggning i Borås anvisas det budgetår, varunder anläggningen kan beräknas bli färdigställd.

Utskottet kan i likhet med departementschefen icke f. n. tillstyrka civilförsvarsstyrelsens förslag om anvisande av 4 miljoner kronor för en första utbyggnad för anordnande av en skyddsrumsanläggning för visst ändamål. Utskottet avstyrker jämväl yrkandet i motionerna I: 310 och II: 348 om ökning av förevarande anslag med 1 miljon kronor för igångsättande av detta arbete.

Under återopandande av det anförda får utskottet, med tillstyrkande jämväl i övrigt av Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 310 och II: 348, i vad de beröra förevarande anslag, till *Kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum m. m.* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 2 130 000 kronor.

170:o) **Bidrag till kommuner för anordnande av vissa trafik- och skolskyddsrum.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 198, s. 312), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till kommuner för anordnande av vissa trafik- och skolskyddsrum* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 700 000 kronor.

171:o) **Kostnader för viss motorfordonsberedskap.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 199, s. 312 och 313), vilket innebär en anslagsminskning med 150 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kostnader för viss motorfordonsberedskap* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 330 000 kronor.

Brandväsendet.

172:o) **Statens brandinspektion: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 200, s. 314), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens brandinspektion: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 106 800 kronor.

173:o) **Statens brandinspektion: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 201, s. 315), vilket innebär en anslagsminskning med 7 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens brandinspektion: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 52 500 kronor.

174:o) **Statens brandskola: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 202, s. 315—317), vilket innebär en anslagsminskning med 6 400 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens brandskola, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	16 800
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	71 400
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	4 300

Summa förslagsanslag kronor 92 500;

b) till *Statens brandskola: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 92 500 kronor.

175:o) *Statens brandskola: Omkostnader.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 203, s. 318 och 319), vilket innebär en uppräknig av anslagsposterna till reseersättningar och expenser med 600 resp. 2 000 kronor samt en minskning av anslagsposten till övriga utgifter: ersättning till kommuner för vållande av skador å materiel m. m. med 500 kronor eller sålunda en uppräknig av anslaget i dess helhet med 2 100 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens brandskola: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 58 000 kronor.

176:o) *Bidrag till svenska brandskyddsföreningen. Bidrag till svenska brandkårernas riksförbund.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 204 och 205, s. 319 och 320), vilka innebära oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1950/51 anvisa

a) till *Bidrag till svenska brandskyddsföreningen* ett anslag av 2 000 kronor;

b) till *Bidrag till svenska brandkårernas riksförbund* ett anslag av 5 000 kronor.

177:o) *Bidrag till förebyggande och släckning av brand.* Kungl. Maj:t har (punkt 206, s. 320—322) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till förebyggande och släckning av brand* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 600 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 400 000 kronor.

Med ledning av anslagsbelastningen under de två sista budgetåren föreslås en uppräknig av anslaget med 200 000 kronor.

I anslutning till ett av civilförsvarsstyrelsen framlagt förslag om överlåtelse av viss materiel till kommuner har departementschefen anfört följande.

Den skogsbrandsläckningsmateriel, som civilförsvarsstyrelsen föreslår skola överlätas till vissa kommuner, inköptes under krigsåren i olika omgångar med medel från nionde huvudtiteln. Anskaffningskostnaderna ha uppgått till omkring 270 000 kronor. Största delen av materielen har kommit till användning vid skogsbrandsläckning och övningar, varför dess värde torde ha nedgått betydligt. Jag har under hand inhämtat, att materielens nuvarande värde uppskattningsvis torde kunna beräknas till 70 000 kronor. Vad beträffar brandslangen ha de motorsprutor, för vilka den är avsedd, redan utan vederlag överlåtits till vissa kommuner. Som en följd härav bör slangen överlätas på samma sätt. I fråga om den övriga materielen må anföras, att dennas underhåll och förnyelse kräver årliga kostnader. Sålunda har för sådant ändamål för ett vart av budgetåren 1948/49 och 1949/50 anvisats ett belopp av 3 000 kronor. Förrådshållningen kräver därjämte kontroll och administration från statens sida. Ur praktiska synpunkter synes det därför lämpligt att överlåta materielen till kommuner, som äro i behov därav. Överlåtelsen bör emellertid ske mot villkor, som garantera, att materielen bibehålles för avsett ändamål. Med hänsyn till den skyldighet att ansvara för materielen, som sålunda bör åläggas kommunerna, jämte övriga föreliggande omständigheter torde överlåtelseerna böra ske utan vederlag. Jag tillstyrker sålunda styrelsens förslag i denna del.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Bidrag till förebyggande och släckning av brand* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 600 000 kronor.

178:o) **Bidrag till kommuner för inköp av motorbrandsprutor. Bidrag till kommuner för inköp av brandslang.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 207 och 208, s. 322 och 323) och under erinran, att anslagen, som för innevarande budgetår uppförts med 50 000 resp. 100 000 kronor, med hänsyn till förefintliga reservationer för nästa budgetår uppförts med formella belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1950/51 såsom reservationsanslag anvisa

a) till *Bidrag till kommuner för inköp av motorbrandsprutor* 100 kronor;

b) till *Bidrag till kommuner för inköp av brandslang* 100 kronor.

179:o) **Bidrag till kommuner för anläggande av branddammar.** Kungl. Maj:t har (punkt 209, s. 323 och 324) föreslagit riksdagen att till *Bidrag till kommuner för anläggande av branddammar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med ett formellt belopp av 100 kronor.

Civildéforsvarsstyrelsen har hemstállt, att anslaget uppfóres med 800 000 kronor.

Departementschefen har bl. a. framhállit, att verkstálld undersökning givit vid handen, att endast i ett mycket ringa antal fall medel kunnat göras disponibla genom återkallande av äldre bidragsbeslut. Situationen är nu den, att med disponibla medel i huvudsak kunna tillgodoses endast sådana statsbidragsansökningar, som inkommit före den 1 juli 1949 och som gälla branddammar med uppgift att skydda objekt, vilkas värde icke understiga 1 miljon kronor. För att möjliggöra ett fortsatt beviljande av statsbidrag måste medel anvisas för nästa budgetår. Departementschefen föreslår, att 300 000 kronor upptagas för ändamålet.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Nyström m. fl.* (I: 114) och den andra inom andra kammaren av herr *Gavelin m. fl.* (II: 135), har hemstállts, att riksdagen måtte för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor till Bidrag till kommuner för anläggande av branddammar, samt att orter, som äro i särskilt stort behov av vattenreserver för eldsläckning men vilkas skyddsobjekt understiga 1 000 000 kronor, efter verkstálld granskning fall för fall må kunna erhålla bidrag från staten.

Vidare har i en inom första kammaren av herr *Ivar Nilzon* väckt motion (I: 139) hemstállts, att riksdagen måtte till Bidrag till kommuner för anläggande av branddammar för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

Beträffande de skäl, motionärerna anført till stöd för sina förslag, hänvisas till motionerna I: 114 och I: 139.

Utskottet delar motionärernas uppfattning om vikten av att vattenreserver för eldsläckningsändamål anordnas i tillfredsställande utsträckning. Den å anslaget befintliga disponibla reservationen möjliggör, enligt vad departementschefen anført, endast tillgodoseende av statsbidragsansökningar, som inkommit före den 1 juli 1949 och som gälla branddammar med uppgift att skydda objekt, vilkas värde icke understiger 1 miljon kronor. Även om det vore önskvärt att påskynda utbyggnaden av branddammsanläggningar i riket i vidare mån än som blir möjligt med det av Kungl. Maj:t föreslagna anslaget, är utskottet med hänsyn till den återhållsamhet, som f. n. måste iakttagas beträffande statsutgifterna, icke berett tillstyrka ökad medelsanvisning för nästkommande budgetår.

Vad beträffar den i motionerna I: 114 och II: 135 berörda frågan om behovet av statsbidrag i vissa fall, även om skyddsobjekten icke representera

ett värde av 1 miljon kronor, anser utskottet i likhet med motionärerna det angeläget, att bidrag efter prövning från fall till fall kan beviljas oberoende av denna gräns beträffande skyddsobjektens värde. Utskottet vill understryka, att det även inom ramen för det av Kungl. Maj:t föreslagna anslaget bör vara möjligt att — om särskilda skäl föreligga — bevilja statsbidrag till kommuner i fall, då skyddsobjektens värde understiger 1 miljon kronor.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

I. att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 114 och II: 135, i vad de beröra medelsanvisningen, ävensom motionen I: 139 till *Bidrag till kommuner för anläggande av branddammar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 300 000 kronor;

II. att motionerna I: 114 och II: 135, i vad de avse principerna för beviljande av statsbidrag, må anses besvarade med vad utskottet ovan anfört.

180:o) **Bidrag till kommuner för uppförande av brandstationer.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 210, s. 325) och under erinran, att anslaget med hänsyn till förefintlig reservation uppförts med formellt belopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till kommuner för uppförande av brandstationer* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 100 kronor.

Diverse.

181:o) **Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Medicinalstyrelsens delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Uppsala universitets delfond. Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Karolinska sjukhusets delfond. Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 211—215, s. 326 och 327) hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1950/51 såsom förslagsanslag anvisa

a) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Medicinalstyrelsens delfond* 4 574 000 kronor;

b) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Byggnadsstyrelsens delfond* 2 932 000 kronor;

c) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Uppsala universitets delfond* 444 000 kronor;

d) till *Ersättning till statens allmänna fastighetsfond: Karolinska sjukhusets delfond* 1 147 000 kronor;

e) till *Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark* 10 500 kronor.

182:o) *Statens utlänningskommission: Avlöningar.* Kungl. Maj:t har (punkt 216, s. 327—330) föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av departementschefen förordad ändring i personalförteckningen för statens utlänningskommission, dels ock till Statens utlänningskommission: Avlöningar för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 100 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 1 900 000 kronor.

För nästa budgetår har räknats med oförändrad personalkader eller 297 befattningshavare. Det personalbehov, som kommer att föreligga den 1 juli 1950, kan givetvis icke nu exakt beräknas. Antalet utlännningar i riket har emellertid under sistlidna budgetår icke oväsentligt ökat. Oaktat vidtagna rationaliseringar anses därför arbetsbördan för kommissionen, såvitt nu kan bedömas, ej komma att minska. Liksom under innevarande budgetår förutsattes antalet extra befattningshavare få anpassas efter behovet.

För nästa budgetår föreslås, att ytterligare 24 extra tjänster överföras på extra ordinarie stat, varav 2 byråsekreterare i Cg 27, 3 amanuenser, 2 assistenter i Cg 19, 2 kanslibiträden i Cg 11 samt 15 biträden för skriv- och kontorsgöromål i Cg 8.

För ersättning till ordföranden för mistade avlöningsförmåner erfordras för nästa budgetår en ökning av medelsanvisningen med 500 kronor. För den icke-ordinarie personalen har för innevarande budgetår beräknats för lågt belopp. Medelstildelningen till denna personal måste därför ökas med 143 000 kronor. Till två nya, av Kungl. Maj:t medgivna tjänster erfordras 10 000 kronor. Härtill komma de automatiska utgiftsökningarna, vilka beräknas till 22 800 kronor för löneklassuppflyttningar och 24 200 kronor för uppflyttningar i reglerad befordringsgång. Anslaget skulle alltså höjas med 200 500 kronor, vilket belopp föreslås avrundat till 200 000 kronor.

Anslaget har i enlighet härmed beräknats sålunda: ersättning till ordföranden för mistade avlöningsförmåner 17 500 (+ 500) kronor, arvoden åt ordföranden, vice ordföranden och ledamöter oförändrat 17 000 kronor, ersättningar till av kommissionen anlitade sakkunniga oförändrat 2 000 kronor, arvoden till ledamöter och suppleanter i utlänningsnämnden oförändrat 8 000 kronor, avlöningar till icke-ordinarie personal 1 850 000 (+ 190 000) kronor samt rörligt tillägg 205 500 (+ 9 500) kronor.

Anslaget har i enlighet härmed bestämts till 2 100 000 kronor.

Vid bifall till vad sålunda föreslagits skulle på personalförteckningen uppföras två nya tjänster såsom byråsekreterare i Ce 27.

Utskottet. Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet, att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga ändring i personalförteckningen för statens utlänningskommission, innebärande, att å förteckningen uppföras ytterligare två tjänster såsom förste byråsekreterare i Ce 27;

b) till *Statens utlänningskommission: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 100 000 kronor.

183:o) *Statens utlänningskommission: Omkostnader.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 217, s. 330—332), vilket innebär en ökning av anslaget med 20 000 kronor, varav 2 000 kronor till sjukvård m. m. och 18 000 kronor till expenser, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens utlänningskommission: Omkostnader* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 245 000 kronor.

184:o) *Bidrag till internationellt hälsovårdsarbete.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 218, s. 332 och 333), vilket innebär en anslagsökning med 230 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till internationellt hälsovårdsarbete* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 630 000 kronor.

185:o) *Vissa kostnader i anledning av allmänna val.* I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 219, s. 333) och under erinran, att anslaget i gällande riksstat uppförts med 1 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vissa kostnader i anledning av allmänna val* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kronor.

186:o) *Kommunal upplysningsverksamhet.* Kungl. Maj:t har (punkt 220, s. 334—337) föreslagit riksdagen att till *Kommunal upplysningsverksamhet* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 227 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 175 000 kronor.

För korrespondensundervisning har föreslagits ett med 2 000 kronor ökat belopp. Antalet muntliga kurser beräknas för nästkommande budgetår

uppgå till 16, och kostnaden per kurs uppskattas till 7 800 kronor. Sammanlagt beräknas medelsbehovet för den muntliga undervisningen till 125 000 kronor, vilket innebär en ökning med 50 000 kronor.

I anslutning till anslagsberäkningen har departementschefen anfört följande.

Ifrågavarande upplysningsverksamhet har huvudsakligast varit motive-
rad av kommunindelningsreformen. Kommunindelningen är avsedd att
träda i kraft den 1 januari 1952. Med hänsyn härtill anser jag mig kunna
räkna med att verksamheten skall nå sin kulmen under budgetåret 1950/51.
Jag vill emellertid framhålla, att det under tiden närmast därefter med all
säkerhet kommer att finnas ett kvardröjande behov av sådan upplysnings-
verksamhet, som har ett direkt samband med tillkomsten av de nya stor-
kommunerna och som bör tillgodoses genom den av nämnden bedrivna
verksamheten. Frågan om huruvida därefter medel böra anvisas för en fort-
löpande upplysningsverksamhet av detta slag i en eller annan form torde
sedermera få bli föremål för prövning.

Utskottet kan med hänsyn till det behov av upplysningsverksamhet, som
föreligger inför den förestående kommunindelningsreformen, tillstyrka
Kungl. Maj:ts förslag beträffande medelsanvisningen under nästkommande
budgetår. Utskottet utgår emellertid från att ifrågavarande verksamhet så
småningom skall kunna avvecklas efter hand som de av kommunindel-
ningsreformen föranledda uppgifterna bortfalla. Under återopande härav
hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommunal upplysningsverksamhet*
för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 227 000
kronor.

187:o) **Resestipendier.** Kungl. Maj:t har (punkt 221, s. 337 och 338) före-
slagit riksdagen att till Resestipendier för budgetåret 1950/51 anvisa ett
reservationsanslag av 10 000 kronor.

Någon direkt motsvarighet till detta anslag finnes icke i gällande riksstat.
Däremot har för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag till
Resestipendier till åklagare, vilket uppförts med 10 000 kronor. Anslaget
är avsett för studier i utlandet.

I nuvarande läge på sinnessjukvårdens område framstår det som synner-
ligen önskvärt, att yngre, väl kvalificerade psykiatrici, som verka inom lan-
dets sinnessjukvård, kunna beredas möjlighet att bedriva studier i utlandet
i frågor, som beröra deras verksamhetsområden. Med hänsyn härtill för-
ordas, att medel till stipendier för berörda studier anvisas fr. o. m. nästa
budgetår.

Utgifterna för stipendier åt åklagare och psykiatrici föreslås skola sam-
manföras under ett gemensamt anslag. Från detta förutsättes få beviljas
resestipendier även för andra studieändamål. Anslaget föreslås skola upp-

föras under benämningen Resestipendier och erhålla reservationsanslags natur samt anvisas med 10 000 kronor. Till det nya anslaget förordas skola överföras den behållning på anslaget till resestipendier åt åklagare, som kan förefinnas vid ingången av nästa budgetår.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer, att riksdagen må till *Resestipendier* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 10 000 kronor.

188:o) *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 222, s. 338), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 500 000 kronor.

189:o) *Extra utgifter*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 223, s. 338), vilket innebär en anslagsökning med 5 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Extra utgifter* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 75 000 kronor.

190:o) *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 224, s. 338 och 339), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 65 000 kronor.

191:o) *Uppskjutna frågor*. Utskottet kommer framdeles att avgiva utlåtande beträffande nedannämnda, av Kungl. Maj:t under följande punkter framställda förslag, nämligen

- punkten 25: Statens sinnessjukhus: Avlöningar;
- punkten 26: Statens sinnessjukhus: Omkostnader;
- punkten 28: Utrustning av nya sinnessjukhus;
- punkten 43: Statens anstalt för fallandesjuka: Avlöningar;
- punkten 44: Statens anstalt för fallandesjuka: Omkostnader;
- punkten 58: Bidrag till pediatrik klinik och poliklinik i Stockholm;
- punkten 78: Bidrag till vanförestalter m. m.;
- punkten 79: Bidrag till resor för vanföra m. m.;
- punkten 84: Bidrag till anskaffande och drift av hörapparater;
- punkten 85: Bidrag till hörselfrämjandet;
- punkten 92: Barnmorskeläroanstalterna: Avlöningar;

- punkten 93: Barnmorskeläroanstalterna: Omkostnader;
punkten 112: Bidrag till avlöningar åt distriktstandläkare och distrikts-
tandskötterskor m. m.;
- punkten 113: Bidrag till utrustning av polikliniker för folktandvård;
punkten 114: Lindring i obemedlades och mindre bemedlades tandvårds-
kostnader;
- punkten 131: Statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och
alkoholistanstalter: Avlöningar;
- punkten 132: Statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och
alkoholistanstalter: Omkostnader;
- punkten 133: Statens inom sinnessjukvårdsorganisationen anordnade
alkoholistanstalt: Avlöningar;
- punkten 134: Statens inom sinnessjukvårdsorganisationen anordnade
alkoholistanstalt: Omkostnader;
vilket utskottet härmed får för riksdagen
anmäla.

Stockholm den 21 mars 1950.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från första kammaren: herrar Rickard Lindström, Sven Larsson,
Karl Andersson, Gränebo, Mannerskantz, Gustaf Karlsson, Iwar Anderson,
fröken Andersson, herrar Sundelin, Leander, Gillström, von Heland, Hessel-
bom, Einar Persson och Axel Andersson; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Bergström, An-
dersson i Malmö, Boman i Kieryd, Mårtensson i Uddevalla, Wallentheim,
Svensson i Ljungskile, Lindholm, Rubbestad, Bergstrand, Thapper, fröken
Elmén, herr Birke, fru Ericsson i Luleå och herr Johansson i Mysinge;

dock att vid behandling av punkterna 158:o)—191:o) deltagit herr Staxäng
i stället för herr Birke.

Reservationer.

1) vid *punkten 20:o* (Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar) av herr *Gränebo*, fröken *Andersson*, herrar *von Heland*, *Rubbestad*, *Birke* och *Johansson* i Mysinge, vilka ansett, att utskottet bort tillstyrka bifall till förslaget i motionerna I: 132 och II: 182 om ökat antal provinsialläkartjänster och att därför utskottets utlåtande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Enligt utskottets mening bör utbyggnaden av tjänsteläkarorganisationen på landsbygden fortsätta så snabbt, som omständigheterna medgiva. Såsom framgår av i propositionen lämnade uppgifter har eftersläpningen vid inrättandet av nya provinsialläkardistrikt och tillsättningen av nya provinsialläkartjänster kraftigt minskat. Utskottet delar den i motionerna I: 132 och II: 182 framförda uppfattningen, att departementschefen bedömt utsikterna att tillsätta ordinarie provinsialläkare för pessimistiskt och att antalet nya tjänster för nästkommande budgetår bör ökas från av Kungl. Maj:t föreslagna 15 till 25, vilket antal överensstämmer med medicinalstyrelsens förslag. Därvid böra särskilt uppmärksammas de möjligheter, som föreligga att ombilda redan inrättade extra provinsialläkardistrikt till ordinarie. Starka rättvisekrav tala för att de kommuner, som inrättat dylika extra distrikt, avlastas från den ekonomiska börda, som detta innebär. Enligt utskottets mening böra alla extra provinsialläkardistrikt, där tjänstebostadsfrågan kunnat ordnas på ett tillfredsställande sätt, snarast ombildas till ordinarie.

Med hänsyn till ovissheten om i vilken takt de ordinarie distrikten komma att inrättas, torde utskottets förslag icke behöva föranleda någon uppräknings av det av Kungl. Maj:t föreslagna anslaget för nästkommande budgetår.

Under återropande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag och med bifall till motionerna I: 132 och II: 182

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga ändring i personalförteckningen för förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl., innebärande att antalet befattningar som provinsialläkare i Coa 1 ökas med 25;

b) till *Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 7 950 000 kronor.»

2) vid *punkten 92:o* (Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård) av fröken *Andersson*, herrar *Sundelin*, *Axel Andersson*, *Bergström*, *Svensson* i Ljungskile, *Bergstrand*, fröken *Elmén* och fru *Ericsson* i Luleå, vilka ansett, att utskottet i anledning av motionen II: 100

bort tillstyrka anordnandet av en repetitions- och kompletteringskurs för sjuksköterskor vid barnavårdscentraler och att därför utskottets utlåtande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Vad beträffar den i motionen II: 100 berörda frågan om anordnande av en repetitions- och kompletteringskurs för å barnavårdscentral anställda sjuksköterskor, hyser utskottet den uppfattningen, att en dylik kurs skulle fylla ett viktigt behov. Ifrågavarande sjuksköterskor ha arbetsuppgifter av självständig natur, och det är därför av särskild vikt, att de bliva införstådda med nya rön och erfarenheter på medicinens och barnpsykologiens område. Med hänsyn härtill och då ifrågavarande verksamhet åtminstone delvis får anses hittills ha haft karaktär av försöksverksamhet, anser utskottet det angeläget, att den av medicinalstyrelsen och motionärerna föreslagna kursen kommer till stånd, i all synnerhet som kostnaderna härför äro förhållandevis obetydliga. Med hänsyn till anslaget natur torde anordnandet av ifrågavarande kurs icke behöva föranleda någon uppräknings av anslagsbeloppet.

Under återopande av det anförda får utskottet, som i övrigt icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, hemställa,

att riksdagen må

a) till *Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 800 000 kronor;

b) i anledning av motionen II: 100 i skrivelse till Kungl. Maj:t giva tillkänna vad utskottet ovan anført.»

3) vid *punkten 95:o*) (*Bidrag till folkbildningsorganisationerna för anordnande av allmän sexualhygienisk upplysningsverksamhet*) av herr *Mannerskantz*, fröken *Andersson*, herrar *von Heland*, *Rubbestad*, *Birke* och *Johansson* i Mysinge, vilka ansett, att utskottet bort avstyrka Kungl. Maj:ts förslag och att därför utskottets utlåtande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Utskottet anser, att ifrågavarande upplysningsverksamhet icke har det samhällliga värde, att densamma bör komma i åtnjutande av bidrag av statsmedel. Med beaktande jämväl av den allmänna återhållsamhet, som på andra områden präglar årets budgetförslag, hemställer utskottet,

att Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke må av riksdagen bifallas.»

4) vid *punkten 96:o*) (*Abortförebyggande åtgärder*)

a) av herr *Mannerskantz*, fröken *Andersson*, herrar *Rubbestad* och *Birke*, vilka ansett, att den abortförebyggande verksamheten bort ges en i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag begränsad omfattning och att därför utskottets utlåtande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Utskottet ställer sig tveksamt till värdet av den verksamhet i abortförebyggande syfte, som bedrivs med statsbidrag från ifrågavarande anslag. Med hänsyn härtill vill utskottet uttala sin tillfredsställelse över att en särskild översyn av denna verksamhet och därmed sammanhängande spörsmål igångsatts. I avvaktan på resultatet härav bör emellertid enligt utskottets mening statsbidragsgivningen till rådgivningsbyråerna begränsas till de byråer, som uppbära sådant bidrag under innevarande budgetår. Enligt i propositionen lämnade uppgifter torde antalet byråer den 1 juli 1950 uppgå till lägst åtta, vartill kommer en filial i Södertälje. Begränsas statsbidragsgivningen på nu angivet sätt torde det för rådgivningsbyråerna beräknade beloppet kunna minskas med omkring en tiondel, eller 14 000 kronor. Enligt utskottets mening bör vidare medelsanvisningen till preventivrådgivning för män upphöra, då något egentligt behov av dylik verksamhet icke föreligger. Då för sistnämnda ändamål beräknats 1 000 kronor, skulle anslaget i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag kunna minskas med 15 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till *Abortförebyggande åtgärder* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 160 000 kronor.»

b) av herr *von Heland*.

5) vid *punkten 160:o* (Civildövsvarsområdenas administration: Avlöningar) av herr *Mannerskantz*, fröken *Andersson*, herrar *Skoglund* i Dovers-
torp och *Staxäng*, vilka ansett, att utskottet bort tillstyrka det i motionerna I: 198 och II: 266 framförda förslaget om anvisande av ytterligare 350 000 kronor till tillfällig personal och att därför utskottets utlåtande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Utskottet delar den i motionerna I: 198 och II: 266 framförda uppfattningen, att en förstärkning av civildövsvarets administration inom botteninstansen snart kommer att visa sig erforderlig och att en höjning av anslaget till tillfällig personal redan nu är nödvändig för att undvika, att verksamheten bryter samman. Civildövsvarsstyrelsen har i sina anslags-
äskanden hemställt om en höjning av anslaget till tillfällig personal med 350 000 kronor. Utskottet anser i likhet med motionärerna, att denna höjning bör komma till stånd.

Vad beträffar de av Kungl. Maj:t framlagda förslagen föranleda dessa i övrigt icke någon erinran från utskottets sida. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 198 och II: 266, i vad de beröra förevarande anslag,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i personalförteckningen för civildövsvarsområdenas administration vidtaga de änd-

ringar, som angivits i statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 4 januari 1950;

b) fastställa följande avlöningsstat för civilförsvarsområdenas administration, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1950/51:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till icke-ordinarie personal	2 650 000
2. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	120 000

Summa förslagsanslag kronor 2 770 000;

c) till *Civilförsvarsområdenas administration: Avlöningar* för budgetåret 1950/51 anvisa ett förslagsanslag av 2 770 000 kronor.»

6) vid *punkten 164:o* (Engångsanskaffning av materiel) av herrar *Karl Andersson* och *von Heland*.

7) vid *punkten 165:o* (Inköp av brandmateriel) av herr *Mannerskantz*, fröken *Andersson*, herrar *Skoglund* i Doverstorp och *Staxäng*, vilka ansett, att utskottet bort tillstyrka förslaget i motionerna I: 198 och II: 266 om anvisande av ytterligare 1 670 000 kronor för inköp av brandmateriel och att därför utskottets utlåtande och hemställan bort hava följande lydelse:

»Utskottet delar den i motionerna I: 198 och II: 266 framförda uppfattningen, att en förbättring av tillgången på brandmateriel är påkallad med hänsyn till den betydelse, en effektiv sådan materiel har för civilförsvarets möjligheter att fullgöra sina uppgifter i krig. Även för det fredstida brandväsendet är en sådan förbättring av stort värde. Utskottet har på grund härav funnit sig böra förordna bifall till förslaget i motionerna I: 198 och II: 266 om anvisande — utöver vad Kungl. Maj:t föreslagit — av 1 670 000 kronor för ifrågavarande ändamål. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 198 och II: 266, i vad de beröra förevarande anslag, till *Inköp av brandmateriel* för budgetåret 1950/51 anvisa ett reservationsanslag av 2 170 000 kronor.»